

2008

Dorpen atlas Winsum

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Wegwijzer voor de Dorpenatlas	4
De bewonersenquête	6
Gebiedsindeling in deze Dorpenatlas	8

Deel 1: Dorpsprofielen

1. Dorpsprofielen	10
Adorp	12
Baflo / Rasquert / Tinallinge	16
Den Andel / Saaxumhuizen	20
Ezinge	24
Feerwerd	28
Garnwerd	32
Sauwerd / Wetsinge	36
Winsum	40

Deel 2: Thematische hoofdstukken

2. Bevolking	44
Inwoners naar leeftijd en totaal	45
Geboorteplaats/herkomst	46
Belangrijkste bestemmings- en herkomstgemeenten	47
Gevestigde/vertrokken personen	48
Huishoudens/aantal kinderen	49
3. Woningen	50
Totaal/eigendom/woningbezetting	51
Bouwwijze	51
Waarde/rapportcijfer/ouderdom	52
Senioren- en zorgwoningen	53
Woningen Wierden en Borgen naar huurprijs/jongerenwoningen	53
Woningzoekenden/woonvoorkeuren	54
Redenen om te willen verhuizen	55
Stellingen wonen/woningbouw	55
4. Werk en inkomen	56
Inkomen	57
Werkzoekenden	57
Uitkeringen	58
Arbeidsplaatsen/bedrijven	59
Werken in eigen dorp	59
Opleidingsniveau 18-64 jaar	59
5. Vrije tijd	60
Deelname activiteiten/vrijwilligers-werk/verenigingen/recreatie	61
Lid verenigingen en organisaties	62
Aantal verenigingen per dorp	63
Leden bibliotheek	63

6. Leefbaarheid	64
Rapportcijfers voor de buurt	66
Prioriteiten van bewoners	67
Meldingen gemeentelijk meldpunt	68
Meldingen bij politie	69
Overlast/vernieling/vervuiling volgens bewoners	70-71
Ontwikkeling dorp volgens bewoners	71
Gehechtheid/betrokkenheid	72
Sociale cohesie	72-73
Bereidheid zelf bij te dragen aan leefbaarheid	73

7. Voorzieningen	74
Rapportcijfers voor voorzieningen	75
Gebruik van voorzieningen	76
Kaarten voorzieningen:	
- sociaal culturele voorzieningen en ontmoetingsruimten	80
- onderwijsvoorzieningen	81
- speelgelegenheden	82
- sportvoorzieningen	83
- medische voorzieningen	84
- openbaar vervoer	85
- postkantoor/bank/supermarkt	86
Dagelijkse boodschappen	87
Leerlingen basisonderwijs	88
Leerlingen voortgezet onderwijs	88
Clënten Lentis, maatschappelijk werk, mantelzorgers	89
Clënten WMO	89
Ervaren gezondheid	89

8. Veiligheid	90
Aangiftes bij de politie	91
Criminaliteit en verkeersproblemen volgens bewoners	92-93
Onveilig voelen	94
Geregistreerde verkeersongevallen	94
Ervaren verkeersveiligheid	95

9. Totaaloverzicht per dorp	96
------------------------------------	-----------

Voorwoord

Voor u ligt de eerste Dorpenatlas van de gemeente Winsum. We zijn blij met het resultaat, want het is een uitgebreid en informatief boekwerk geworden. Het geeft ons duidelijk inzicht en informatie over allerlei thema's, uitgewerkt naar dorpsniveau, zoals bevolkingsopbouw, woninggegevens, veiligheid, vrije tijd, leefbaarheid en voorzieningen-niveau. Maar we zijn vooral ook blij omdat zoveel inwoners hebben willen meewerken aan de totstandkoming van de Dorpenatlas. Want naast alle statistische gegevens hebben we ook aan ruim 2400 inwoners gevraagd hun mening te geven over de leefbaarheid in hun dorp middels een bewonersenquête. En 60 % van deze inwoners heeft de vragenlijst ingevuld. Wij vinden dat een hoge respons. Hiermee tonen de dorpsbewoners hun betrokkenheid bij de leefbaarheid van de dorpen van onze gemeente. En daar was het allemaal mee begonnen. De gemeente Winsum wilde graag weten hoe het er in de dorpen voor staat, hoe de bewoners de leefbaarheid van hun dorp ervaren, waar er nog knelpunten zijn en waar het goed gaat in de dorpen.

Als u de Dorpenatlas al heeft doorgebladerd dan is u zeker de veelheid aan grafieken en tabellen opgevallen. Het is vooral een – met zorg samengesteld – naslagwerk. De grafieken en statistieken, maar ook de analyses leveren veel leerzame informatie op. Dit kan u van pas komen als u een beeld wilt hebben van het dorp waar u woont of werkt, of als u zich wilt verdiepen in de andere dorpen van de gemeente Winsum. Voor de professionele gebruikers zoals gemeentebestuurders, ambtenaren, welzijnswerkers, politie enzovoorts is de Dorpenatlas een inspirerend instrument bij het analyseren en beoordelen van zaken als de bevolkingsopbouw van de dorpen, leefbaarheid, veiligheid, woninggegevens, werkgelegenheid en sociale cohesie. Zij zullen de informatie gebruiken bij nieuwe beleidsplannen en/of het bijstellen van bestaand beleid. De dorpsverenigingen en de gemeente zullen de informatie gebruiken om met elkaar in gesprek te gaan over de leefbaarheid van de dorpen. Voor sommige dorpen kan het leiden tot het ontwikkelen van dorpsvisies of het bijstellen daarvan. Andere dorpen zullen wellicht zelf een project willen ontwikkelen dat de leefbaarheid in het dorp ten goede komt.

Vooruitlopend op een nadere bestudering van alle informatie in de Dorpenatlas wil ik alvast graag één conclusie trekken. De indruk is dat het in de dorpen van de gemeente Winsum goed toeven is en dat vele inwoners zich gehecht hebben aan het dorp waar zij wonen.

Er zijn zeker nog punten waar verbeteringen nodig en mogelijk zijn. De Dorpenatlas geeft ons voldoende stof om in overleg met de dorpen, welzijnsinstellingen, politie, woningstichtingen, zorginstellingen en andere instanties te bepalen waar de leefbaarheid nog verder verbeterd kan worden. Zodat het goed wonen blijft in de gemeente Winsum!

Ik bedank iedereen die heeft bijgedragen aan de Dorpenatlas en wens u veel leesplezier!

Johan Steen
Wethouder gemeente Winsum

Wegwijzer voor de Dorpenatlas

De Dorpenatlas Winsum bevat een grote hoeveelheid informatie over de dorpen in de gemeente en over de buurten in het dorp Winsum. Die informatie wordt op verschillende manieren en op verschillende plaatsen gepresenteerd. Op deze pagina's vindt u een korte wegwijzer voor het gebruik van deze Dorpenatlas.

Een deel van de informatie is beschikbaar voor alle afzonderlijke dorpen en/of voor de buurten in het dorp Winsum. Andere informatie is alleen beschikbaar voor de acht dorpscombinaties. Meer informatie over de gebiedsindeling vindt u op bladzijde 8.

Doelstelling

Voordat werd begonnen met het verzamelen van gegevens heeft de gemeente met enkele externe partners de doelstelling van deze publicatie als volgt gedefinieerd:

De Dorpenatlas moet inzicht bieden in de huidige situatie en ontwikkelingen in de dorpen van de gemeente Winsum, op gebied van woningvoorraad, bevolkingssamenstelling, werk en inkomen, voorzieningen, gezondheid, verenigingsleven, sociale netwerken, leefbaarheid en veiligheid. Daarmee biedt de atlas bruikbare beleidsinformatie aan gemeente, dorpen en maatschappelijke organisaties voor allerlei zaken op gebied van leefbaarheid in brede zin. De informatie per dorp wordt onder meer gebruikt voor:

- het opstellen van dorpsvisies en leefbaarheidsprojecten,
- monitoring van ontwikkelingen (door cijfers van meerdere jaren te vergelijken),
- beleidsontwikkeling op gebied van voorzieningenbeleid, accommodatiebeleid, jeugdbeleid, versterking van dorpshuizen, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid, beleid maatschappelijke ondersteuning, economisch beleid en veiligheidsbeleid.

Een belangrijk voordeel van de Dorpenatlas is dat alle relevante informatie in één rapport is verzameld en dus direct voor iedereen beschikbaar. Bovendien gebeurt dat voor alle dorpen op uniforme wijze, zodat de gegevens optimaal vergelijkbaar zijn.

Thema's

De onderwerpen in deze atlas zijn geordend in zeven hoofdthema's. Elk van de hoofdstukken 2 tot en met 8 bevat de gegevens uit een van deze hoofdthema's. Elk hoofdstuk begint met een korte samenvatting van ongeveer een pagina, waarin in grafieken de cijfers voor de hele gemeente worden weergegeven. Soms zijn ook cijfers beschikbaar uit eerdere jaren, die dan eveneens in het overzicht staan vermeld. De inleidende pagina bevat ook een tekstblok met de belangrijkste conclusies uit het hoofdstuk. Op de pagina's daarna volgen de cijfers per dorp en buurt in tabellen/grafieken. Daarbij worden steeds ook de gebruikte bronnen, definities en meetdata gebruikt.

De thematische hoofdstukken kunt u eenvoudig terugvinden met de tabs aan de zijkant van de pagina's. De zeven hoofdthema's zijn:

- Bevolking: samenstelling bevolking, herkomst, vestiging en vertrek, huishoudens.
- Woningen: woningkenmerken, doelgroepwoningen, woningzoekenden, woonvoorkeuren.
- Werk en inkomen: inkomen, werkzoekenden, uitkeringen, arbeidsplaatsen.
- Vrije tijd: vrije tijdsbesteding, vrijwilligerswerk, verenigingen, bibliotheekleden.
- Leefbaarheid: oordeel over woonomgeving, meldingen gemeente/politie, betrokkenheid.
- Voorzieningen: oordeel over voorzieningen, gebruik, locaties, onderwijs, gezondheid.
- Veiligheid: aangiftes bij politie, oordeel over veiligheid, veilig voelen, verkeersveiligheid.

Weergave van cijfers in tabellen/grafieken

In het thematische deel van deze atlas wordt een combinatievorm gebruikt van tabellen en grafieken. De meeste relatieve cijfers (percentages en gemiddelden) worden weergegeven in de vorm van een grafiek die in de tabel is geïntegreerd. Op die manier ziet u niet alleen in een oogopslag hoe groot de verschillen zijn tussen de dorpen en buurten (door de lengte van de staven te vergelijken), maar kunt u ook de exacte cijfers aflezen uit hetzelfde overzicht. Alleen indien de percentages zeer laag zijn, worden deze niet altijd in cijfers weergegeven.

In de meeste grafieken vindt u een verticale hulplijn. Deze lijn komt overeen met het gemiddelde van de gemeente. Daardoor kunt u in een oogopslag zien welke buurten hoger of lager scoren dan gemiddeld en hoe groot die afwijking van het gemiddelde is. In gestapelde grafieken (met meer staven die samen 100% vormen) is een dergelijke hulplijn niet mogelijk en zijn alleen hulplijnen weergegeven voor stappen van bijvoorbeeld 20%.

Cijfers gemeente Winsum sterk beïnvloed door dorp Winsum

Het dorp Winsum is aanzienlijk groter dan de andere dorpen: hier woont 55% van alle inwoners van de hele gemeente. Daardoor heeft dit dorp een relatief grote invloed op het gemeentelijke gemiddelde. De cijfers van de totale gemeente en het dorp Winsum liggen vaak relatief dicht bij elkaar. Bij onderwerpen waarvoor de cijfers van het dorp Winsum wel sterk afwijken van het gemiddelde (bijvoorbeeld duidelijk hoger zijn), liggen de meeste andere dorpen aan de andere kant van dat gemiddelde. Hier moet u dus rekening mee houden wanneer wordt vergeleken met het gemiddelde.

Zoeken naar specifieke onderwerpen

Wanneer u in het thematische deel van deze atlas specifieke onderwerpen zoekt kunt u dat op twee manieren doen. U kunt met de tabs het juiste hoofdstuk opzoeken en vervolgens door de pagina's bladeren. U kunt ook in de inhoudsopgave met trefwoorden op blz.2 direct het onderwerp opzoeken.

Dorpsprofielen en totaaloverzicht

Het eerste hoofdstuk van de Dorpenatlas (vanaf blz.10) is anders van opzet dan de andere hoofdstukken. Dit hoofdstuk bevat dorpsprofielen voor alle dorpen of dorpscombinaties van de gemeente Winsum. In een dorpsprofiel wordt de situatie in het dorp vergeleken met die in de hele gemeente. De dorpsprofielen zijn een soort samenvatting per dorp of dorpscombinatie van de resultaten uit de volgende hoofdstukken. Dat gebeurt in de vorm van grafieken aan de buitenkant van de pagina's en tekstblokken met de belangrijkste conclusies. Deze teksten zijn niet alleen gebaseerd op de grafieken maar deels ook op de achterliggende informatie in de andere hoofdstukken. Een uitgebreide toelichting met een overzicht van de gebruikte definities vindt u op blz.10.

Een veel compactere samenvatting vindt u in het totaaloverzicht op blz.96, waarin op één pagina een selectie van onderwerpen wordt weergegeven voor alle 12 dorpen.

Bronnen: bestaande registraties en enquête

De cijfers in deze Dorpenatlas zijn op twee verschillende manieren verzameld: uit bestaande registraties en via een bewonersenquête.

Voorbeelden van gebruikte bestaande registraties bij de gemeente Winsum zijn de GBA (bevolkingsbestand), WOZ-registratie (woninggegevens ten behoeve van WOZ-taxaties) en registraties ten behoeve van leerplicht, bijstandsuitkeringen, WMO en het klachtenmeldpunt. Ook is gebruik gemaakt van externe bestanden van onder meer de woningstichting Wierden en Borgen, politie, CWI, maatschappelijk werk, Lentis, de bibliotheek en het CBS. Bestaande registraties geven veel informatie en de cijfers kunnen eenvoudig worden geactualiseerd. De meeste cijfers hebben betrekking op 1 januari 2008 of, indien het gaat om zaken die in de loop der tijd plaatsvinden, de een of twee kalenderjaren daaraan voorafgaand.

Een tweede belangrijke bron voor deze Dorpenatlas is een bewonersenquête die in het najaar van 2007 werd gehouden. Een dergelijke enquête brengt aanvullende informatie boven tafel over bijvoorbeeld het lidmaatschap van verenigingen of gebruik van voorzieningen en geeft inzicht in de beleving van leefbaarheid en veiligheid door bewoners. Meer informatie over deze enquête vindt u op de volgende twee pagina's.

Begeleidingsgroep en medewerkers

Deze Dorpenatlas is geproduceerd door het bureau Oostveen Beleidsonderzoek en Advies uit Enschede in nauwe samenwerking met de gemeente Winsum. Over de opzet van de Dorpenatlas, de op te nemen onderwerpen en de vragen in de bewonersenquête werd bij de start van het project enkele keren overlegd met een begeleidingsgroep waarin naast diverse gemeentelijke afdelingen ook de politie, woningstichting Wierden en Borgen, GGD, Stichting Welzijn Delfzijl en Barkema en de Haan waren vertegenwoordigd. Ook zijn de Verenigingen van Dorpsbelang in diverse stadia betrokken bij de opzet van de atlas en bij de inventarisatie van voorzieningen en verenigingen.

Daarnaast hebben diverse andere afdelingen en externe organisaties een bijdrage geleverd aan deze atlas door gegevens uit hun registraties beschikbaar te stellen voor deze Dorpenatlas en mee te denken over de operationalisatie.

Suggesties voor verbeteringen

Waarschijnlijk zal in 2012 een nieuwe editie van deze Dorpenatlas verschijnen. Uw suggesties voor verdere verbetering van deze Dorpenatlas zijn dan ook van harte welkom.

Bewonersenquête

Een belangrijke bron van informatie voor deze Dorpenatlas is de Bewonersenquête die in het najaar van 2007 werd gehouden. Omdat de meeste resultaten in deze Dorpenatlas per dorp (en in het dorp Winsum per buurt) worden gepresenteerd was een grote steekproef nodig. In principe was de **steekproeftrekking** zodanig dat per dorpscombinatie (de donkere regels in het responsoverzicht hieronder) ongeveer 200 respondenten waren te verwachten, en per buurt of klein dorp minimaal 50. De steekproeftrekking was echter zodanig dat per adres maximaal een persoon werd aangeschreven. Omdat de steekproef natuurlijk niet groter kan zijn dan het aantal bewoonde adressen betekent dit dat in veel van de kleinere dorpen in praktijk (vrijwel) huis aan huis werd geënkquêteerd. De steekproeftrekking bepaalde wie er werd aangeschreven: bij een gezin met kinderen bijvoorbeeld de man, vrouw of een inwonend kind vanaf 16 jaar. In totaal werden 2471 inwoners van de gemeente Winsum benaderd voor de enquête.

De enquête werd medio oktober 2007 door de gemeente verzonden met een begeleiden-de brief. De respondenten konden op twee manieren **deelnemen** aan het onderzoek. Zij konden de papieren vragenlijst invullen die was meegestuurd en deze kosteloos terugsturen in een antwoordenvelop. Ze konden de vragenlijst echter ook via internet invullen. Een paar weken na de eerste brief werd een herinnering gestuurd aan de bewoners die de vragenlijst nog niet (op papier of via internet) hadden ingevuld.

Uiteindelijk hebben 1479 personen de enquête teruggestuurd (waarvan 19% via internet). De **respons** bedroeg daarmee 60%, wat tegenwoordig een heel goed resultaat is bij een bewonersenquête. De respons was het laagst in de dorpen Tinallinge (45%) en Wetsinge (50%) en het hoogst in Saaxumhuizen (82%). De drie kleinste dorpen vormen daarmee de uitschieters wat betreft de respons: in alle andere dorpen en buurten lag de respons tussen de 51 en 70%. Onderstaande tabel laat per dorpscombinatie, dorp en buurt zien het aantal huishoudens en inwoners vanaf 16 jaar (op 1 januari 2008) en de omvang van de steekproef (in oktober 2007) met het aantal respondenten.

Huishoudens, inwoners, steekproef en respons per dorp en buurt

Dorps- en buurtindeling	particuliere huishoudens	inwoners vanaf 16 jaar	steekproef	respon- denten	respons in %
Adorp	280	540	271	170	63
Baflo / Rasquert / Tinallinge	933	1.775	344	188	55
Baflo	802	1.536	246	139	57
Rasquert	96	169	60	32	53
Tinallinge	35	70	38	17	45
Den Andel / Saaxumhuizen	246	445	238	135	57
Den Andel	223	395	216	117	54
Saaxumhuizen	23	50	22	18	82
Ezinge	374	720	350	201	57
Feerwerd	130	241	129	66	51
Garnwerd	199	350	197	117	59
Sauwerd / Wetsinge	520	990	344	214	62
Sauwerd	481	888	300	192	64
Wetsinge	39	102	44	22	50
Winsum (dorp)	2.973	5.902	598	388	65
Winsum	640	1.204	98	61	62
Obergum	703	1.341	100	68	68
Ripperda	765	1.493	100	70	70
Potmaar	269	580	100	62	62
De Brake	482	1.021	100	69	69
Verspreide huizen Winsum	114	263	100	58	58
Gemeente totaal	5.655	10.963	2.471	1.479	60

0 gem.(60%)

De respons kan ook worden weergegeven naar twee andere kenmerken van de respondenten: leeftijd en geslacht. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de respons onder de laagste leeftijdsgroepen lager ligt dan gemiddeld: in de jongste groep (16-29 jaar) 40% en onder dertigers 54%. Ook was de respons onder vrouwen hoger (66%) dan onder mannen (51%). Dergelijke verschillen in respons zijn gebruikelijk bij bewonersenquête's. De twee linkergrafieken laten zien de verdeling naar geslacht en leeftijd onder enerzijds de totale bevolking en anderzijds de (gewogen) aantallen respondenten.

Verdeling en respons van inwoners en respondenten naar leeftijd/geslacht

Categorie	inwoners vanaf 16 jaar	idem in %	respon- denten	idem in % (gewogen)	respons in % van respondenten
16-29 jaar	1.486	14	112	8	40
30-39 jaar	1.737	16	198	13	54
40-49 jaar	2.209	21	307	23	60
50-59 jaar	2.207	21	352	24	65
60-69 jaar	1.602	15	278	18	66
70 jaar en ouder	1.321	13	195	15	65
mannen	6.917	50	640	44	51
vrouwen	7.022	50	823	56	66
Gemeente totaal	5.655	100	1.479	100	60

Door de wijze van steekproeftrekking (gericht op het bereiken van voldoende respondenten en dus betrouwbare resultaten in elk dorp) moest in de kleine dorpen een groter deel van de bevolking worden benaderd dan in grotere dorpen. Bij de analyse is een **weging** toegepast waardoor ook de resultaten op hogere schaalniveaus (dorpscombinatie en gemeentetotaal) weer representatief zijn. Daarbij is gewogen aan de hand van dorp/buurt (op de verhouding tussen respondenten en populatie).

Bij onderzoek in de vorm van enquête's via steekproeven is altijd sprake van bepaalde **onbetrouwbaarheidsmarges**. Dat geldt ook in dorpen waarin vrijwel elk huishouden is geënuquêteerd, aangezien wel alle huishoudens maar niet alle inwoners zijn benaderd en bovendien niet iedereen die is benaderd ook daadwerkelijk heeft deelgenomen. De werkelijke cijfers onder de totale bevolking kunnen dus iets afwijken van de gevonden percentages zoals die in dit rapport worden gepresenteerd. Hoe groot die marge is is afhankelijk van het aantal respondenten, de totale populatie (aantal inwoners vanaf 16 jaar) en het gevonden percentages (tussen de 30-70% is de marge breder dan bij heel hoge of lage percentages van 5-10 of 90-95%). Bij percentages bedraagt de marge bij dit onderzoek maximaal 2% bij cijfers op gemeenteniveau en maximaal 7-8% op het niveau van dorpscombinaties/dorpen. In de kleinste dorpen (Rasquert, Tinallinge, Saaxumhuizen, Wetsinge en de buurten in Winsum) zou die marge groter zijn (tot 18%). Omdat de cijfers dan feitelijk niet meer bruikbaar zijn worden voor deze kleinste gebieden geen percentages uit de enquête weergegeven. Anders ligt dat bij rapportcijfervragen en samengestelde schaalscores. Omdat respondenten daarbij genuanceerder kunnen antwoorden zijn de marges kleiner. De marges bij deze rapportcijfers en schaalscores bedragen ongeveer 0,4 punten in de kleinste dorpen, 0,2 punten in de grotere dorpen en dorpscombinaties en 0,1 punt op gemeenteniveau. Bij deze cijfers worden daarom resultaten voor alle dorpen en voor de buurten in Winsum wel afzonderlijk weergegeven.

Gebiedsindeling in deze Dorpenatlas

De basisindeling van deze atlas is de dorpsindeling. In de gemeente Winsum worden 12 **dorpen** onderscheiden: Adorp, Baflo, Den Andel, Ezinge, Feerwerd, Garnwerd, Rasquert, Saaxumhuizen, Sauwerd, Tinallinge, Wetsinge en Winsum. Een dorp bestaat in deze atlas uit zowel de dorpskern als uit de verspreide huizen in het buitengebied. Alle adressen met als plaatsnaam de naam van het dorp worden gerekend tot het dorp. De kaart hier-naast toont de ligging van de dorpskernen in de gemeente. Dezelfde kaart is gebruikt als ondergrond voor de voorzieningenkaarten in hoofdstuk 7.

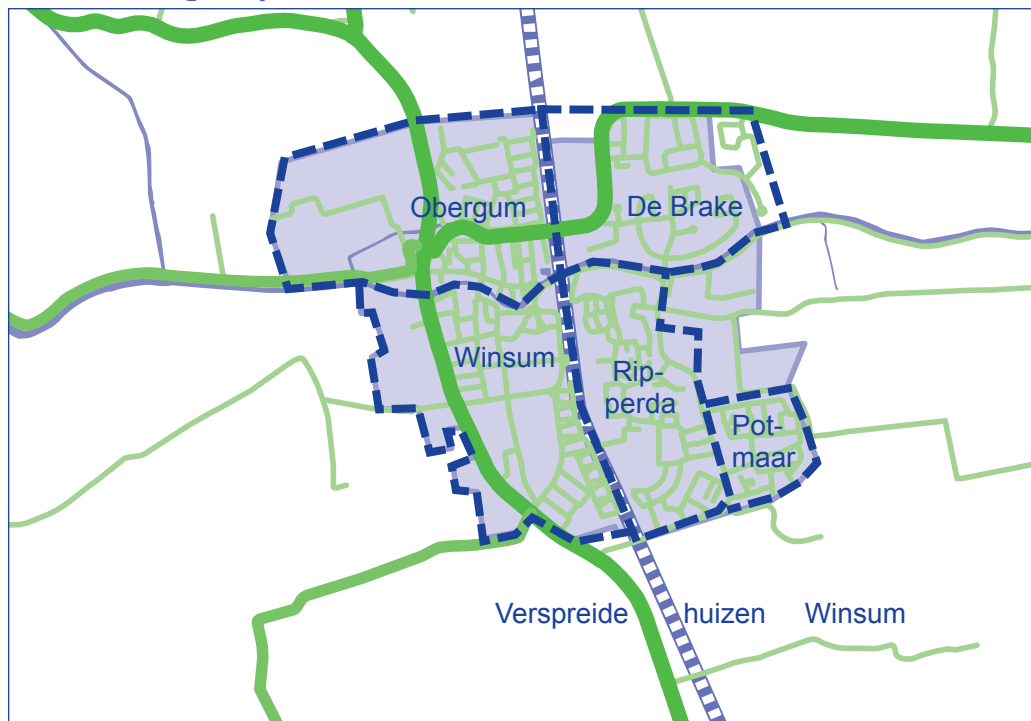
Een aantal dorpen is zo klein dat niet alle gegevens beschikbaar of zinvol zijn voor het betreffende dorp. Voor de betreffende gegevens worden de kleine dorpen niet apart weergegeven, maar samengevoegd tot **dorpscombinaties**. Om toch alle tabellen optimaal te kunnen vergelijken, worden die dorpscombinaties ook getoond in tabellen die wel alle dorpen afzonderlijk laten zien. Ook in de dorpsprofielen in het eerste hoofdstuk worden de dorpscombinaties gebruikt, maar als er opvallende verschillen zijn tussen de dorpen worden die in de teksten wel benoemd.

Het dorp Winsum is juist relatief groot. Bij die gegevens waar dat mogelijk en zinvol is, wordt voor het dorp Winsum onderscheid gemaakt tussen de vijf **buurten** in de bebouwde kom (Winsum, Obergum, Ripperda, Potmaar en De Brake) en als zesde buurt de verspreide huizen in het buitengebied van het dorp Winsum. De straat Lombok wordt ook gerekend tot Verspreide huizen Winsum. In onderstaande kaart zijn de grenzen binnen de bebouwde kom van Winsum afgebeeld. De vijf buurten worden van elkaar gescheiden door het Winsumerdiep en de spoorlijn. De buurten Ripperda en Potmaar worden van elkaar gescheiden door de straat De Meeden.

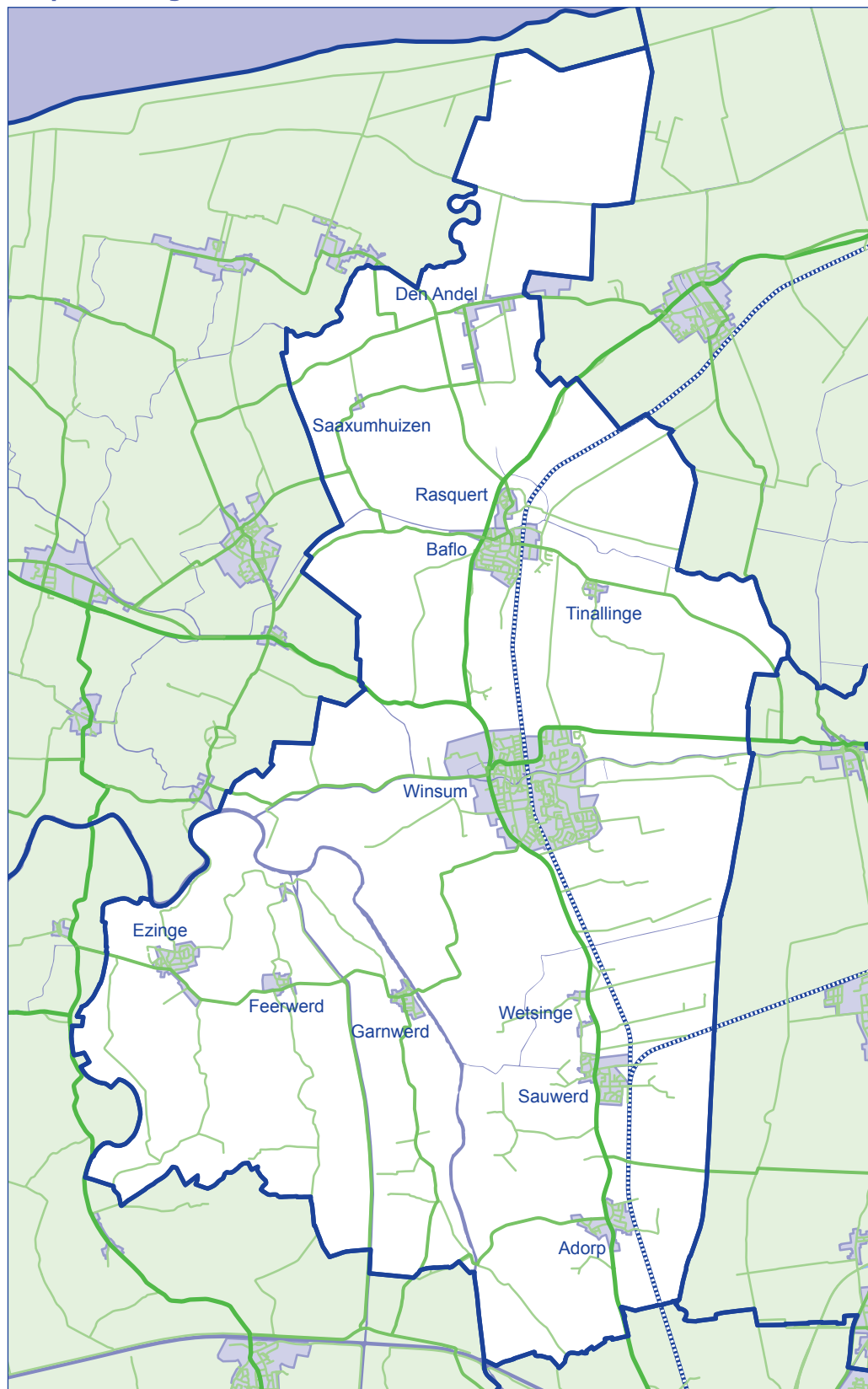
Let op: er zijn drie verschillende gebieden met de **naam Winsum**:

- de gemeente Winsum, in tabellen/grafieken aangeduid als 'Gemeente Winsum' of 'Gemeente totaal'.
- het gehele dorp Winsum, in tabellen/grafieken aangeduid als 'Winsum (dorp)'.
- de buurt Winsum (oude dorpskern), aangeduid tussen de andere buurten als 'Winsum'.

Buurtindeling dorp Winsum

Dorpen in de gemeente Winsum

Dorpsprofielen

Bevolking

Woningen

Werk/inkomen

Vrije tijd

Leefbaarheid

Voorzieningen

Veiligheid

1 Dorpsprofielen

Dit eerste hoofdstuk van de Dorpenatlas bevat de dorpsprofielen. In een dorpsprofiel worden de cijfers van een dorp samengevat in grafieken en beschreven in de tekst. Elk van de dorpen (of dorpscombinaties) in de gemeente Winsum wordt beschreven op vier pagina's. Op deze pagina leest u een toelichting op deze dorpsprofielen.

Bij de dorpsprofielen wordt steeds dezelfde vaste opzet gehanteerd:

- 1e pagina: bevolking / woningvoorraad
- 2e pagina: arbeid en inkomen / vrije tijd
- 3e pagina: leefbaarheid
- 4e pagina: voorzieningen / veiligheid

De thema's komen overeen met de thematische hoofdstukken in het tweede gedeelte van deze atlas. In de grafieken worden cijfers en percentages voor het betreffende dorp (in donkere staven) steeds vergeleken met de gemiddelde cijfers voor heel de gemeente (in lichtere staven erachter). Naast de staven kunt u de scores aflezen. Indien beschikbaar wordt naast de meest actuele cijfers ook die van twee of vier jaar eerder vermeld. In de teksten ernaast worden de belangrijkste conclusies nog eens samengevat. Die samenvatting is overigens niet uitsluitend op de staafgrafieken gebaseerd, maar ook op de achterliggende gegevens zoals die zijn terug te vinden in de thematische hoofdstukken. Niet alle gegevens uit de thematische hoofdstukken konden namelijk worden verwerkt in de grafieken.

In de grafieken worden blauwe en groene staven gebruikt. Indien een hoge score op het betreffende onderwerp gunstig of neutraal is, zijn de staven groen. Als een hoge score ongunstig is, zijn de staven blauw.

Een deel van de dorpen is zo klein, dat niet alle gegevens beschikbaar of betrouwbaar genoeg zijn. Kleinere dorpen in de gemeente (Rasquert, Tinallinge, Saaxumhuizen en Wetsinge) worden dan voor die onderwerpen samengevoegd met naburige dorpen (Baflo, Den Andel en Sauwerd). Ook in de dorpsprofielen worden de betreffende dorpen gecombineerd. De grafieken bevatten dan steeds de cijfers voor de dorpen samen. Voor zover de besproken onderwerpen wel beschikbaar zijn voor de afzonderlijke dorpen en er sprake is van belangrijke verschillen, worden die verschillen in de tekst wel benoemd. Hieronder worden alle gebruikte indicatoren op een rij gezet en vindt u een verwijzing naar de pagina in dit rapport waar u de achterliggende cijfers voor alle dorpen kunt vinden, en meestal ook de exacte definitie.

Overzicht van de gebruikte indicatoren in de dorpsprofielen

cijfers/definitie blz.

Bevolking:

Inwoners naar leeftijdsgroep, in % van alle inwoners	45
Particuliere huishoudens naar huishoudenssituatie, in % van particuliere huishoudens	49
Aantal personen geboren in de provincie Groningen, in % van alle inwoners	46
Aantal personen dat ten minste sinds 1990 (of indien ze later werden geboren: sinds hun geboorte) in de gemeente Winsum woont, in % van alle inwoners	46
Aantal personen dat zich in de jaren 2004-2007 vestigde in een woning in het dorp (inclusief verhuizingen binnen het dorp), in % van inwoners op 1 januari 2008	48
Idem onderscheiden naar herkomstplaats: uit eigen dorp, uit ander dorp in de gemeente, uit andere gemeente in de provincie, van elders (in % van vestigers)	48

Woningen:

Woningen naar bouwwijze, in % van alle woningen	51
Corporatiewoningen (Wierden en Borgen, St.Woonzorg), in % van alle woningen	51
Seniorenwoningen van deze corporaties, in % van alle woningen	53
Gemiddelde woningouderdom in jaren	52
Gemiddelde economische waarde zoals getaxeerd voor de OZB-belasting	52
Gemiddeld rapportcijfer van respondenten voor de kwaliteit van de woningen in de buurt	52
Percentage zelfstandig wonende respondenten dat zegt zeker binnen 5 jaar te willen verhuizen	54
Percentage respondenten dat vindt dat er in eigen dorp meer woningen moeten komen	54
Aantal woningzoekenden bij Wierden en Borgen, exclusief starters, in % van huishoudens	54

Werk en inkomen:

Gemiddeld besteedbaar inkomen per persoon die het hele jaar inkomen ontvangt	57
Gemiddeld besteedbaar inkomen per inwoner (totaal inkomens gedeeld door inwoners)	57
Niet-werkende werkzoekenden, in % van alle inwoners 15-64 jaar	57
Bijstandsuitkeringen, in % van particuliere huishoudens	58
Werkloosheidsuitkeringen, in % van alle inwoners 15-64 jaar (2004 en 2005)	58
Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, in % van alle inwoners 15-64 jaar (2004 en 2006)	58
Aantal arbeidsplaatsen in het dorp, per 100 inwoners 18-64 jaar en per 10 bedrijven	59
Verdeling van deze arbeidsplaatsen over drie sectoren, in % van alle arbeidsplaatsen	59
Percentage respondenten 18-64 jaar dat zegt fulltime of parttime te werken	59
Aandeel daarvan dat werkt in het eigen dorp (in % van mensen die werken)	59
Percentage respondenten dat vindt dat er meer arbeidsplaatsen moeten komen in het dorp	59

Vrije tijdsbesteding

Percentage respondenten dat minimaal eens per maand: aan sport doet; creatief of cultureel actief is; activiteiten/evenementen in dorp bezoekt; activiteiten/evenementen bezoekt in dorpshuis in eigen dorp	61
Leden bibliotheek Winsum: jeugd 0-17 (gratis) en volwassenen, in % inwoners van die leeftijd	63
Percentage respondenten dat actief is als vrijwilliger	61
Percentage respondenten dat lid is van minstens een vereniging (sport-, zang-, hobby-, dorpsbelangen-, jongeren- of vrouwenvereniging) in het eigen dorp	61
Idem, ongeacht de plaats van de vereniging	61
Percentage respondenten dat vindt dat er voldoende recreatiemogelijkheden zijn in dorp	61
Aantal verenigingen in het dorp in 6 categorieën	63
Totaal aantal van deze verenigingen per 100 inwoners	63

Leefbaarheid

Gemiddeld rapportcijfer dat respondenten geven aan: hun buurt in het algemeen; onderhoud van openbaar groen; onderhoud van bestrating; parkeergelegenheid; straatverlichting; speelmogelijkheden	66
Aantal klachten bij het gemeentelijk meldpunt in 7 categorieën, per 100 woningen	68-69
Aantal meldingen bij de politie over: jeugdoverlast; vernielingen; burenen/relatieproblemen, per 100 woningen	69
Probleemscores gebaseerd op de mate waarin overlast door groepen jongeren, overlast door omwonenden en 'andere geluidsoverlast' respectievelijk vernieling, bekladding, rommel op straat en hondenpoep volgens respondenten in het dorp voorkomen	71
Percentage respondenten dat sterk gehecht is aan het dorp; betrokkenheid van dorpsbewoners voor de buurt (zeer) groot vindt; bereid is zelf actief bij te dragen aan leefbaarheid	72-73
Score sociale cohesie, gebaseerd op stellingen over hoe mensen met elkaar omgaan	73
Percentage bewoners dat vindt dat hun dorp afgelopen jaar achteruit gegaan is, gelijk bleef, vooruit ging of het niet weet (resp. verwachting voor de komende jaren)	71
Prioriteiten van bewoners: respondenten konden 10 fictieve zakken geld verdelen over 10 problemen in hun dorp om deze op te lossen: gemiddeld aantal zakken per probleem	67

Voorzieningen

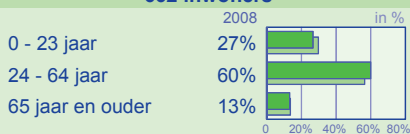
Gemiddelde rapportcijfer dat respondenten gaven aan 9 verschillende voorzieningen	75, 87
Percentage basisschoolleerlingen dat onderwijs volgt in eigen dorp/dorpscombinatie respectievelijk op een openbare, protestants-christelijke of gereformeerde basisschool	88
Percentage leerlingen voortgezet onderwijs dat een school bezoekt in Winsum, in De Marne of Eemsum of in de stad Groningen; percentage dat havo/vwo volgt	88
Clënten van maatschappelijk werk resp. Lentis in % van huishoudens	89
Aantal cliënten met individuele verstrekkingen en/of huishoudelijke hulp in het kader van de WMO, in % van inwoners vanaf 65 jaar	89
Aantal respondenten dat mantelzorg verstrekt	89
Aantal respondenten dat de eigen gezondheid slecht of zeer slecht vindt	89

Veiligheid

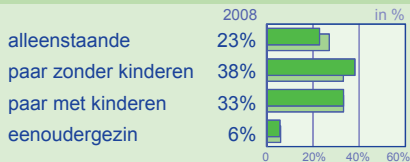
Aantal aangiftes woninginbraak, autodiefstal of -inbraak, (brom)fietsendiefstal en geweld, en aantal bij de politie geregistreerde verkeersongevallen, per 100 woningen	91, 94
Probleemscores gebaseerd op de mate waarin woninginbraak, diefstal uit of vernieling aan auto's en fietsendiefstal respectievelijk te hard rijden, agressief verkeersgedrag, geluids-overlast door verkeer en parkeeroverlast volgens respondenten in het dorp voorkomen	93
Percentage respondenten dat zich wel eens onveilig voelt in het eigen dorp	94
Percentage respondenten dat de verkeersveiligheid (zeer) ongunstig noemt voor automobilisten, (brom)fietsers respectievelijk voetgangers	95

Adorp Bevolking

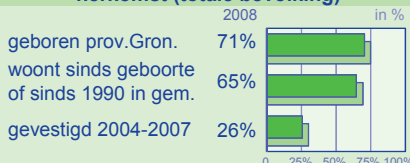
662 inwoners

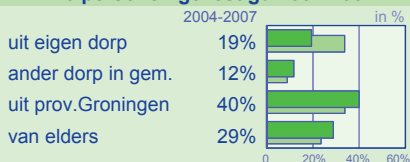
280 huishoudens

herkomst (totale bevolking)

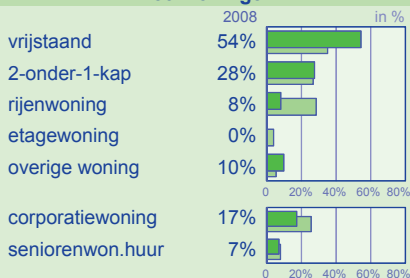

170 personen gevestigd 2004-2007

Adorp Woningen

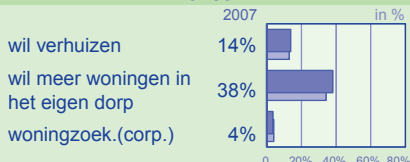
283 woningen

woningkwaliteit

wensen

Adorp

Bevolking

Adorp had op 1 januari 2008 662 inwoners. In het dorp wonen iets minder alleenstaanden en iets meer paren zonder kinderen dan gemiddeld in de gemeente. Het aandeel kinderen van 0-23 jaar is dan ook iets lager dan gemiddeld. Het aandeel inwoners dat buiten de provincie is geboren en/of zich sinds 1990 in het dorp heeft gevestigd is iets groter dan gemiddeld, maar het verschil is beperkt.

Een kwart van de huidige bevolking (170 personen) heeft de afgelopen vier jaar een (andere) woning betrokken in het dorp. Dat percentage is iets lager dan gemiddeld. Van hen is 19% afkomstig uit Adorp zelf (dus binnen het dorp verhuisd) en 12% uit een ander dorp in de gemeente Winsum. Iets meer mensen dan gemiddeld vestigden zich vanuit een andere gemeente in de provincie (40%) of van buiten de provincie (29%).

Woningen

In Adorp staan 283 woningen, waarvan ruim de helft vrijstaande woningen. Dat is meer dan gemiddeld in de hele gemeente maar komt wel ongeveer overeen met het gemiddelde buiten het dorp Winsum. Andere woningen zijn tweekappers (28%), rijenwoningen (8%) en overige woningen zoals bedrijven met woning (10%). Het aandeel woningen van de corporatie Wierden en Borgen is lager dan in de meeste andere dorpen: 17%. Daarvan is 7% specifiek bedoeld voor senioren. De gemiddelde woning in Adorp is 61 jaar oud en daarmee iets ouder dan gemiddeld. De economische waarde van de woningen is ook hoger dan gemiddeld. De bewoners geven een vrij gemiddeld rapportcijfer voor de kwaliteit van de woningen in de buurt: 7,4.

Van alle zelfstandig wonende bewoners zegt 14% de komende 5 jaar te willen verhuizen. Van de huishoudens in Adorp staat 4% ingeschreven als woningzoekende bij Wierden en Borgen. Vier van de tien bewoners geven aan dat er in Adorp meer woningen zouden moeten worden gebouwd. Die cijfers liggen vlakbij de gemiddelden.

In de dorpsprofielen staat de legenda bij alle grafieken steeds onderaan de rechterpagina's.

Werk en inkomen

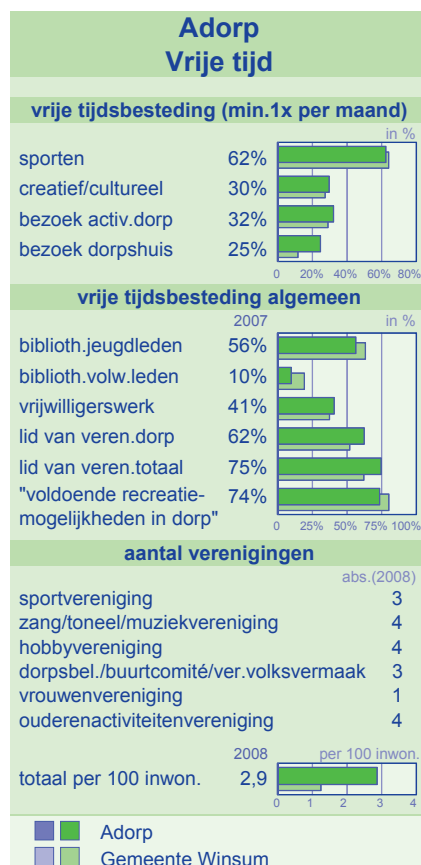
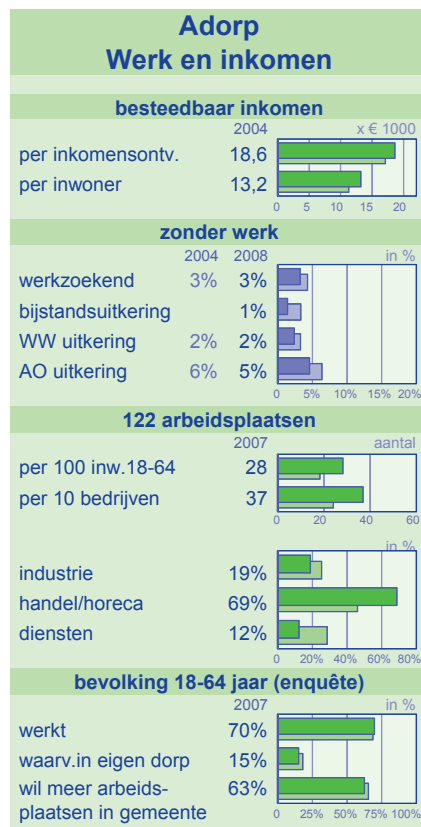
Het besteedbaar inkomen per inwoner en per inkomensontvanger in Adorp is hoger dan gemiddeld en hoger dan in de meeste andere dorpen. Er zijn niet meer mensen met een hoog inkomen, maar wel relatief weinig mensen met een laag inkomen. Dat blijkt ook uit het aandeel mensen zonder werk: Adorp kent relatief weinig werkzoekenden en mensen met een bijstands-, werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering. De 33 bedrijven in Adorp hebben samen 122 arbeidsplaatsen. Daarmee is het aantal arbeidsplaatsen per bedrijf en per inwoner duidelijk hoger dan gemiddeld, maar de helft van deze arbeidsplaatsen is te herleiden naar een enkel bedrijf. Mede daardoor is een relatief groot deel van de arbeidsplaatsen te vinden in de sector handel en horeca.

Van de respondenten in de bewonersenquête van 18 tot en met 64 jaar werkt 70% fulltime of parttime waarvan 15% in het eigen dorp. Zes van de tien bewoners vinden dat er meer arbeidsplaatsen zouden moeten komen in de gemeente. Deze percentages uit de enquête wijken niet noemenswaardig af van de gemiddelden.

Vrije tijd

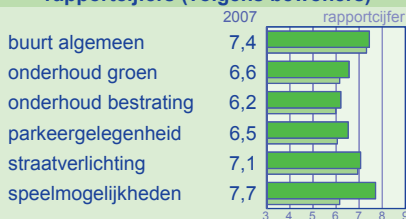
Het aantal bewoners van Adorp dat minstens een keer per maand aan sport doet (62%), creatief of cultureel actief is (30%) of activiteiten in het dorp bezoekt (32%) is ongeveer net zo hoog als gemiddeld in de gemeente. Het aantal mensen dat elke maand activiteiten of bijeenkomsten in het dorpshuis bezoekt is relatief hoog: 25%.

Het aantal bewoners dat lid is van de openbare bibliotheek Winsum is lager dan gemiddeld in de gemeente, maar mogelijk zijn ze wel lid van de bibliotheek in de stad Groningen. Vier van de tien volwassenen doen vrijwilligerswerk. Relatief veel bewoners zijn lid van minstens een vereniging in het eigen dorp: 62%. In Adorp zijn dan ook relatief veel verenigingen aanwezig. Uit een inventarisatie van het aantal verenigingen blijkt dat er in de onderzochte categorieën 19 verenigingen in Adorp zijn gevestigd. Per 100 inwoners is dat meer dan in alle andere dorpen. Driekwart van de bewoners, net iets minder dan gemiddeld, vinden dat er in en rond het eigen dorp voldoende mogelijkheden zijn voor recreatie, zoals wandelen, fietsen en waterrecreatie.

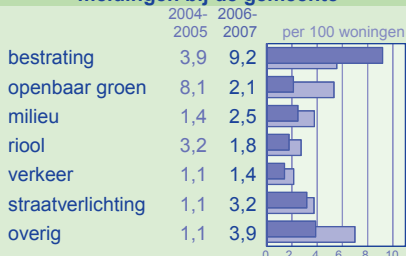

Adorp Leefbaarheid

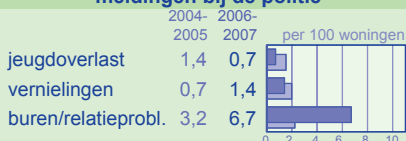
rapportcijfers (volgens bewoners)

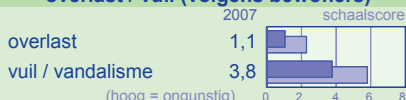
meldingen bij de gemeente

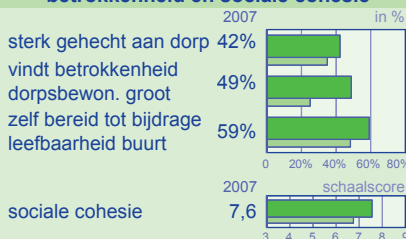
meldingen bij de politie

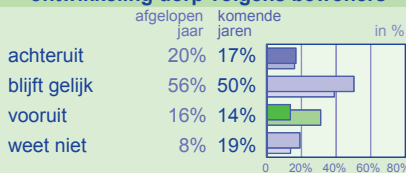
overlast / vuil (volgens bewoners)

betrokkenheid en sociale cohesie

ontwikkeling dorp volgens bewoners

prioriteiten van bewoners

Leefbaarheid

Inwoners van Adorp beoordelen hun buurt in het algemeen gemiddeld met een 7,4: vrijwel gelijk aan het gemiddelde. De cijfers voor onderhoud en aanwezigheid van groen en voor parkeergelegenheid zijn wat hoger dan gemiddeld. Zeer hoog is het gemiddelde rapportcijfer voor speelmogelijkheden voor de kinderen: 7,7. In alle andere dorpen (behalve Rasquert en Tinallinge) ligt dat cijfer tussen de 4,4 en 6,7. In Adorp werd in 2006 een nieuwe speeltuin gerealiseerd door het dorp.

Het totaal aantal meldingen bij het gemeentelijke meldpunt lag de laatste twee jaar (per 100 woningen) iets onder het gemeentelijke gemiddelde. Alleen in de categorie bestrating waren er de laatste twee jaar duidelijk meer meldingen dan gemiddeld en ook meer dan in de jaren 2004-2005. In de categorie openbaar groen is het aantal meldingen juist sterk gedaald. Het aantal meldingen bij de politie op gebied van jongerenoverlast en vernielingen is iets lager dan gemiddeld. Buren- en relatieproblemen worden de laatste twee jaar juist vaker gemeld dan in de andere dorpen en ook vaker dan de voorgaande twee jaar. Bewoners hebben het idee dat overlast (vooral jeugdoverlast) en vervuiling/vandalisme veel minder voorkomen dan gemiddeld.

Van de bewoners zegt 42% sterk gehecht te zijn aan het dorp. Verder noemt 49% de betrokkenheid van dorpsbewoners groot en 59% is bereid zelf een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid of doet dat al. Vooral die laatste twee percentages zijn aanzienlijk hoger dan gemiddeld in de gemeente. De sociale cohesie is ook veel hoger dan gemiddeld: een vergelijkbare score halen alleen Feerwerd en Garnwerd.

Een op de vijf bewoners vindt dat hun dorp afgelopen jaar achteruit is gegaan; 17% verwacht voor de komende jaren achteruitgang. Volgens 16% ging de buurt afgelopen jaar juist vooruit en 14% verwacht voor de komende jaren vooruitgang. Vooral dat laatste percentage is relatief laag (maar vergelijkbaar met Ezinge, Feerwerd, Garnwerd, Sauwerd en Wetsinge).

Als de bewoners mochten kiezen voor welke problemen in de buurt zij geld mogen inzetten wordt vooral voor verkeer en openbaar vervoer en in mindere mate voor het onderhoud van de bestrating en vervuiling meer geld uitgetrokken dan gemiddeld. Aan aanpak van speelplaatsen, parkeerproblemen en overlast door jongeren willen de bewoners juist relatief weinig geld besteden.

Voorzieningen

De rapportcijfers die bewoners van Adorp geven aan voorzieningen voor jongeren en voor ouderen en aan het dorpshuis zijn duidelijk hoger dan gemiddeld in de gemeente en de andere dorpen. Het dorpshuis wordt ook door relatief veel bewoners (73%) wel eens bezocht. Relatief laag zijn de rapportcijfers van bewoners voor openbaar vervoer en gezondheidsvoorzieningen. Het cijfer voor winkels voor de dagelijkse boodschappen is het laagst van de gemeente: gemiddeld een 2,0. In het dorp zijn dan ook geen supermarkt en ook geen arts of apotheek aanwezig. De tevredenheid over onderwijs- en sportvoorzieningen wijkt niet af van het gemiddelde in de gemeente.

Adorp heeft een openbare basisschool. Van de leerlingen in deze leeftijd bezoekt 87% deze openbare school; 13% bezoekt een protestants christelijke school in een ander dorp. Van de leerlingen op het voortgezet onderwijs gaat een relatief groot deel (69%) in de stad Groningen naar school en 23% in Winsum. Vier van de tien leerlingen volgen onderwijs op havo of vwo niveau.

De gezondheidsgegevens in Adorp laten geen ander beeld zien dan gemiddeld in de gemeente. Van alle bewoners verleent 10% mantelzorg; 23% vindt dat men zelf een slechte gezondheid heeft.

Veiligheid

Het aantal aangiftes van woninginbraak en autocriminaliteit in Adorp lag de laatste twee jaar lager dan in 2004 en 2005 en ligt per 100 woningen nu ook lager dan gemiddeld. Ook fietsendiefstal komt erg weinig voor in Adorp. Gewelddelicten waren er de laatste twee jaar wel wat meer dan gemiddeld, maar absoluut gezien gaat het om lage aantallen. Duidelijk hoger dan gemiddeld en relatief hoger dan in de andere dorpen is het aantal verkeersongevallen.

In de ogen van bewoners komen diefstal en verkeersproblemen ongeveer net zo vaak voor als gemiddeld. Wel zijn er wat meer mensen dan gemiddeld die vinden dat woninginbraak en diefstal uit auto's soms voorkomen in de buurt. Drie van de tien bewoners voelen zich wel eens onveilig. Het aantal mensen dat zich wel eens onveilig voelt door inbraken is groter dan elders; groepen jongeren en drugs-/alcoholoverlast worden relatief weinig als reden genoemd. Bewoners oordelen iets ongunstiger dan gemiddeld over de verkeersveiligheid voor voetgangers: 35% vindt deze ongunstig of zeer ongunstig. De cijfers over verkeersveiligheid voor auto's en fietsen wijken nauwelijks af van de gemiddelden in de gemeente.

Adorp Voorzieningen

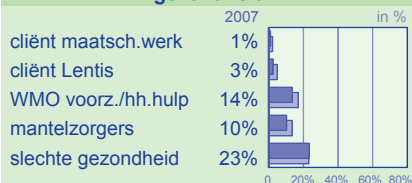
rapportcijfers (volgens bewoners)

onderwijs

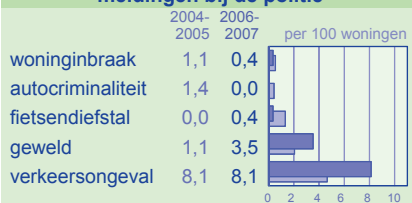

gezondheid

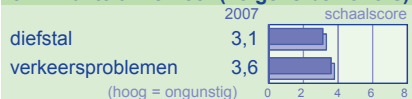

Adorp Veiligheid

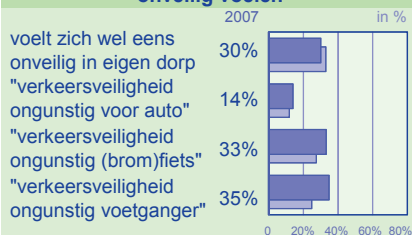
meldingen bij de politie

criminaliteit / verkeer (volgens bewoners)

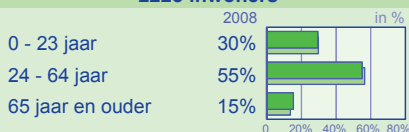
onveilig voelen

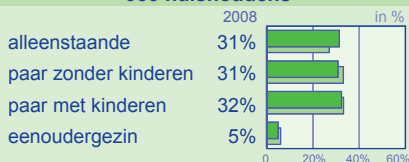
■ Adorp
■ Gemeente Winsum

Baflo / Rasquert / Tinallinge Bevolking

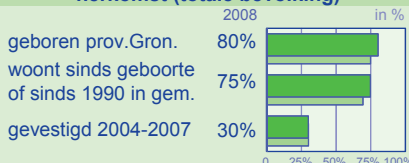
2228 inwoners

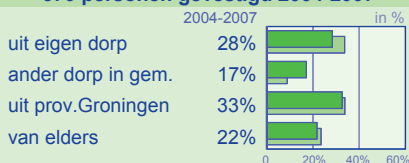
933 huishoudens

herkomst (totale bevolking)

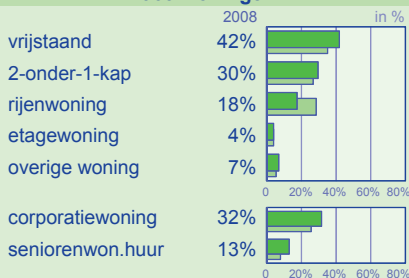

670 personen gevestigd 2004-2007

Baflo / Rasquert / Tinallinge Woningen

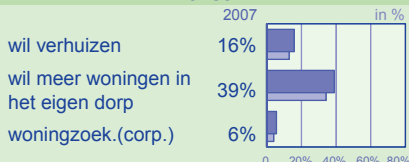
963 woningen

woningkwaliteit

wensen

Baflo / Rasquert / Tinallinge

Bevolking

Baflo is na Winsum het grootste dorp van de gemeente en had op 1 januari 2008 1925 inwoners. Op deze pagina's wordt Baflo samen besproken met de naburige dorpen Rasquert (221 inwoners) en Tinallinge (82 inwoners). De leeftijdsverdeling van de bevolking van deze drie dorpen samen komt overeen met die van de hele gemeente. Onder de 933 huishoudens bevinden zich (in elk van de drie dorpen) wat meer alleenstaanden dan gemiddeld. Behalve in particuliere huishoudens wonen nog 25 mensen intramuraal in woonzorgcentrum Viskenij. Van alle inwoners is 80% in de provincie geboren en 75% woont al minstens sinds 1990 in de gemeente (of werd er sindsdien geboren). Die percentages liggen iets hoger dan gemiddeld in de gemeente.

De afgelopen 4 jaar zijn 670 personen verhuisd naar een woning in Baflo, Rasquert of Tinallinge. Dat is 30% van de huidige bevolking: net zo veel als gemiddeld. Van deze verhuisde personen was 28% afkomstig uit het eigen dorp, 17% uit een ander dorp in de gemeente, 33% uit de provincie en 22% van buiten de provincie. Ook deze percentages zijn globaal vergelijkbaar met de gemiddelden in de gemeente.

Woningen

Van de 963 woningen in Baflo, Rasquert en Tinallinge is 42% vrijstaand. Dat is meer dan in de hele gemeente, maar vooral in Baflo is het aandeel vrijstaande woningen lager dan in alle andere dorpen buiten het dorp Winsum. De andere woningen zijn vooral 2-onder-1-kap woningen (30%) en rijenwoningen (18%). Het aandeel corporatiewoningen is relatief hoog en in het dorp Baflo hoger dan in alle andere dorpen (36%). In de dorpen staan 125 seniorenwoningen van Wierden en Borgen en Woonzorg Nederland (13%). Ook zijn er 22 plaatsen in woonzorgcentrum De Viskenij. De woningouderdom in Baflo ligt rond het gemiddelde (54 jaar), maar in Rasquert en Tinallinge is dat veel ouder (90 resp. 98 jaar). De gemiddelde economische waarde van de woningen is in Baflo lager en in Rasquert en Tinallinge hoger dan gemiddeld. De bewoners beoordelen de kwaliteit van de woningen vrij gemiddeld met een 7,4 (maar in Tinallinge 8,3). Het aandeel zelfstandig wonende bewoners dat wil verhuizen (16%) is ongeveer net zo hoog als in de hele gemeente; 6% staat ingeschreven als woningzoekende bij Wierden en Borgen.

Werk en inkomen

Het besteedbaar inkomen per inkomensontvanger ligt in Baflo iets lager dan gemiddeld. Over Rasquert en Tinallinge zijn door het CBS geen inkomensgegevens gepubliceerd vanwege het beperkte aantal inwoners. De andere cijfers op deze pagina hebben wel betrekking op de drie dorpen samen.

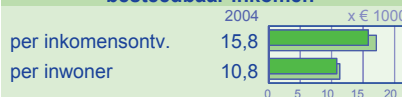
Het aantal mensen met een uitkering en het aantal werkzoekenden liggen op een gemiddeld niveau (maar in Tinallinge duidelijk lager). De cijfers zijn sinds 2004 ook weinig veranderd. De 92 bedrijven in Baflo, Rasquert en Tinallinge bieden in totaal 188 arbeidsplaatsen. Per bedrijf en per inwoner van 18-64 jaar is dat iets minder dan gemiddeld. Deze 188 arbeidsplaatsen zijn vrijwel gelijkelijk verdeeld over de drie sectoren industrie, handel/horeca en diensten. Zeven van de tien respondenten in de bewoners-enquête van 18-64 jaar werken fulltime of part-time, waarvan 12% in het eigen dorp. Het aantal bewoners dat vindt dat er meer arbeidsplaatsen moeten komen in de gemeente (77%) is duidelijk hoger dan in de andere dorpen van de gemeente.

Vrije tijd

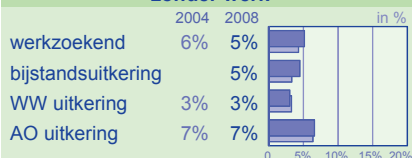
De aantallen bewoners die minstens eens per maand sporten, creatief of cultureel actief zijn, activiteiten in het dorp bezoeken, lid zijn van de bibliotheek of vrijwilligerswerk doen zijn net zo hoog als gemiddeld in de gemeente Winsum. Het aantal mensen dat activiteiten in het dorps-huis bezoekt is hoger dan gemiddeld: 23%. Het aantal mensen dat lid is van een vereniging is ongeveer net zo hoog als gemiddeld, zowel in het eigen dorp (52%) als in totaal (63%). Afgezet tegen het aantal inwoners is het totaal aantal verenigingen ongeveer net zo hoog als gemiddeld. Zeven van de tien bewoners, iets minder dan in de hele gemeente, vinden dat er in en rond het eigen dorp voldoende mogelijkheden zijn voor recreatie.

Baflo / Rasquert / Tinallinge Werk en inkomen

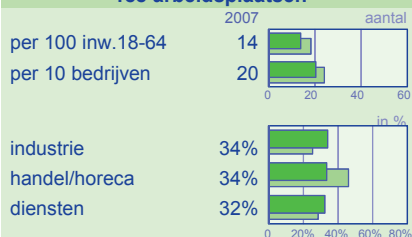
besteedbaar inkomen

zonder werk

188 arbeidsplaatsen

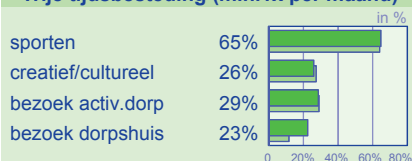

bevolking 18-64 jaar (enquête)

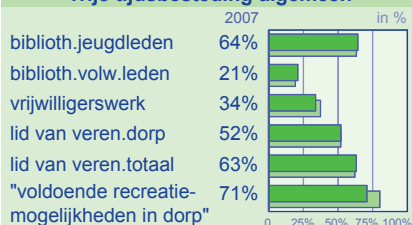

Baflo / Rasquert / Tinallinge Vrije tijd

vrije tijdsbesteding (min. 1x per maand)

vrije tijdsbesteding algemeen

aantal verenigingen

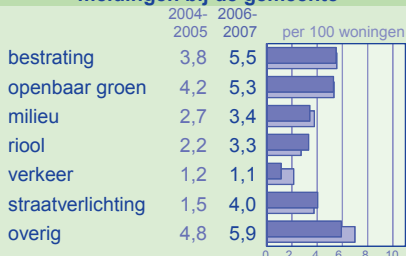
■ Baflo / Rasquert / Tinallinge
■ Gemeente Winsum

Baflo / Rasquert / Tinallinge Leefbaarheid

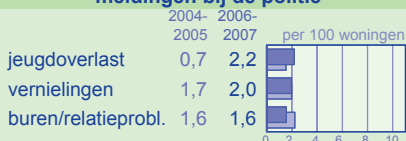
rapportcijfers (volgens bewoners)

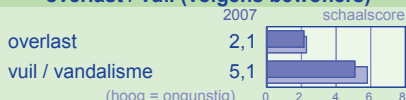
meldingen bij de gemeente

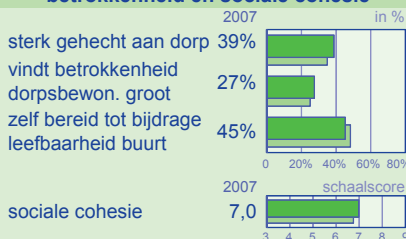
meldingen bij de politie

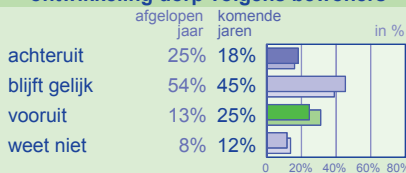
overlast / vuil (volgens bewoners)

betrokkenheid en sociale cohesie

ontwikkeling dorp volgens bewoners

prioriteiten van bewoners

Leefbaarheid

De rapportcijfers die inwoners van Baflo, Rasquert en Tinallinge samen geven voor hun buurt in het algemeen en voor groen, bestrating, parkeren, verlichting en speelmogelijkheden zijn vrijwel gelijk aan de gemiddelden. Per dorp zijn er wel enkele verschillen. Inwoners van Baflo zijn relatief ontevreden over aanwezigheid en onderhoud van groen (5,8). In Rasquert zijn de cijfers voor parkeergelegenheid (5,6) en straatverlichting (6,1) lager dan gemiddeld. In Tinallinge zijn alle cijfers hoger dan gemiddeld. De cijfers die bewoners van Tinallinge geven voor de buurt in het algemeen (8,3), groen (7,3 voor onderhoud), parkeergelegenheid (7,0), straatverlichting (7,4) en speelmogelijkheden (8,0) zijn zelfs hoger dan in alle andere dorpen.

Het aantal meldingen bij het gemeentelijke meldpunt ligt per 100 woningen iets lager dan gemiddeld. In geen van de verschillende categorieën wordt duidelijk meer of minder vaak gemeld dan gemiddeld. Wel lag in de categorieën bestrating en straatverlichting het aantal meldingen de laatste twee jaar hoger dan de jaren daarvoor. Bij de politie is het aantal meldingen op gebied van jongerenoverlast duidelijk toegenomen en de laatste twee jaar iets hoger dan gemiddeld. Vernielingen worden net zo vaak genoemd als gemiddeld; buuren- en relatieproblemen iets minder dan gemiddeld. Bewoners hebben het idee dat overlast ongeveer net zo vaak voorkomt als gemiddeld en vervuiling/vandalisme iets minder vaak. In Tinallinge komen deze zaken volgens bewoners zeer weinig voor.

Van de bewoners zegt 39% sterk gehecht te zijn aan het dorp, 27% vindt de betrokkenheid van dorpsbewoners groot en 45% is bereid zelf een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid (of doet dat al). Die cijfers zijn even hoog als gemiddeld. De score sociale cohesie ligt een fractie hoger dan gemiddeld (vooral in Tinallinge is deze zeer sterk).

Een kwart van de bewoners vindt dat hun dorp afgelopen jaar achteruit is gegaan; slechts 13% vond dat dit vooruit ging. Over de ontwikkeling in de komende jaren zijn de bewoners iets positiever: een kwart verwacht dat het dorp komende jaren vooruit gaat. Dat is weliswaar lager dan gemiddeld maar hoger dan in de meeste andere dorpen (behalve het dorp Winsum). Als de bewoners mochten kiezen voor welke problemen in de buurt zij geld mogen inzetten wordt voor groenvoorzieningen, veiligheid, verkeer, het onderhoud van de bestrating en jongerenoverlast het meeste geld gereserveerd. Voor aanpak van vooral verkeersproblemen hebben de bewoners wel duidelijk minder geld uitgetrokken dan gemiddeld in de gemeente. In vergelijking met de rest van de gemeente zou men relatief veel geld willen besteden aan groenvoorzieningen en jongerenoverlast.

Voorzieningen

De gemiddelde rapportcijfers in de dorpen Baflo, Rasquert en Tinallinge voor voorzieningen in het dorp liggen over het algemeen rond de gemiddelden. De rapportcijfers voor het dorpshuis en voor winkels voor de dagelijkse boodschappen zijn echter duidelijk hoger dan gemiddeld. De onderwijsvoorzieningen en mogelijkheden voor recreatie worden iets lager dan gemiddeld beoordeeld. Bij de meeste voorzieningen is de tevredenheid in Baflo wat groter dan in Rasquert (zie blz.75). De inwoners van Tinallinge geven op veel aspecten aanzienlijk lagere rapportcijfers: voor gezondheidsvoorzieningen, onderwijs, sportvoorzieningen, openbaar vervoer en winkels gemiddeld niet veel hoger dan een 3. Dit dorp heeft dan ook nauwelijks eigen voorzieningen. De lage rapportcijfers in de kleinste dorpen betekenen overigens niet automatisch dat het ontbreken van een voorziening ook als een gemis wordt ervaren.

Baflo heeft een christelijke basisschool en Rasquert een openbare. Van alle basisschoolleerlingen in de drie dorpen bezoekt 91% een van deze twee scholen. Leerlingen in het voortgezet onderwijs bezoeken vooral de scholen in Winsum (43%) of in de gemeenten De Marne en Eemsmond (samen 30%). Een relatief klein deel daarvan volgt havo of vwo onderwijs. Dat komt echter doordat veel leerlingen (nog) in een gemengde klas zitten; het aantal vmbo leerlingen is niet groter dan gemiddeld.

Op de gezondheidsindicatoren laten de inwoners van Baflo, Rasquert en Tinallinge geen afwijkend beeld zien. Van alle bewoners zegt 13% als mantelzorger actief te zijn; 23% vindt dat men zelf een slechte gezondheid heeft.

Veiligheid

Berekend per 100 woningen ligt het aantal aangiftes van woninginbraak en vooral van autocriminaliteit en fietsendiefstal in Baflo, Rasquert en Tinallinge lager dan gemiddeld. Aangiftes van geweldsdelicten waren er de laatste twee jaar meer dan de jaren daarvoor, maar nauwelijks meer dan gemiddeld. Het aantal verkeersongevallen per 100 woningen is lager dan gemiddeld.

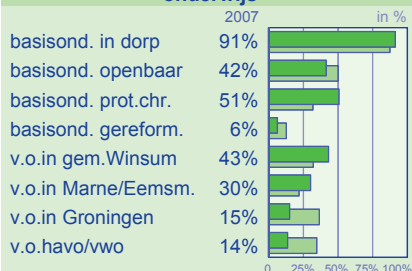
In de ogen van bewoners komen diefstal (vooral woninginbraak) en verkeersproblemen (vooral agressief verkeersgedrag) minder vaak voor dan gemiddeld. Een op de drie bewoners voelt zich wel eens onveilig: precies net zo veel als gemiddeld in de gemeente. Het oordeel van bewoners over de verkeersveiligheid is iets gunstiger dan gemiddeld, in ieder geval voor (brom)fietsers.

Baflo / Rasquert / Tinallinge Voorzieningen

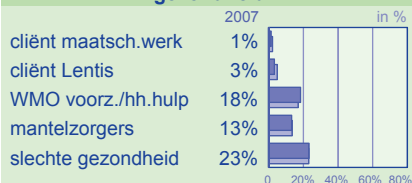
rapportcijfers (volgens bewoners)

onderwijs

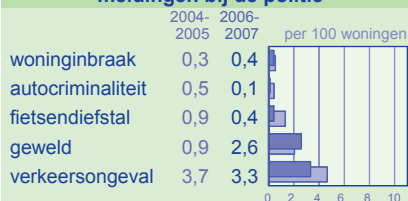

gezondheid

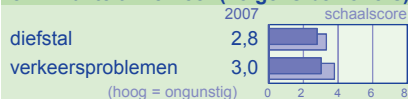

Baflo / Rasquert / Tinallinge Veiligheid

meldingen bij de politie

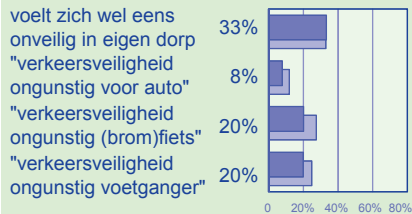

criminaliteit / verkeer (volgens bewoners)

(hoog = ongunstig)

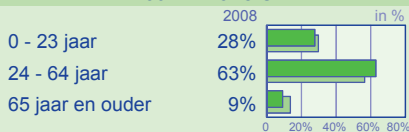
onveilig voelen

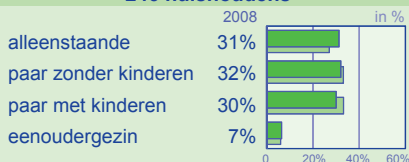
■ Baflo / Rasquert / Tinallinge
■ Gemeente Winsum

Den Andel / Saaxumhuizen Bevolking

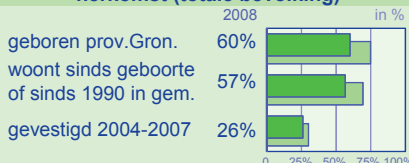
562 inwoners

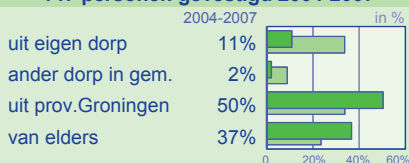
246 huishoudens

herkomst (totale bevolking)

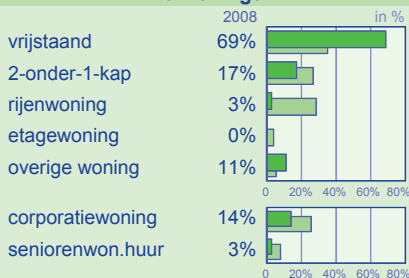

147 personen gevestigd 2004-2007

Den Andel / Saaxumhuizen Woningen

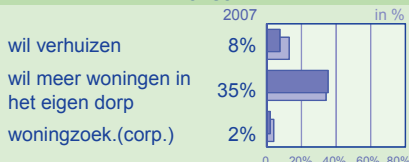
249 woningen

woningkwaliteit

wensen

Den Andel / Saaxumhuizen

Bevolking

In Den Andel wonen 504 mensen. Saaxumhuizen is het kleinste dorp van de gemeente en heeft 58 inwoners. Deze dorpen worden op deze vier pagina's gezamenlijk besproken.

Naar leeftijdsverdeling en huishoudenssamenstelling wijkt de bevolking niet erg sterk af van de hele gemeente. Het aantal alleenstaanden en inwoners van 24-64 jaar ligt iets hoger dan gemiddeld. Den Andel en Saaxumhuizen kennen relatief veel inwoners die buiten de provincie zijn geboren en ook relatief veel mensen die zich sinds 1990 van buiten de gemeente hebben gevestigd. De relatief grote instroom van elders is ook te zien aan de migratiecijfers: van de 147 personen die de laatste vier jaar zijn verhuisd naar een woning in deze dorpen is slechts 13% afkomstig uit de eigen gemeente. Dat is aanzienlijk lager dan het gemeentelijke gemiddelde van 43%. Van de recente vestigers komt verder de helft uit een andere gemeente in de provincie en 37% uit de rest van Nederland (of het buitenland). Overigens maken de 147 vestigers gedurende de laatste vier jaar een kwart van de huidige bevolking uit, dat is iets lager dan gemiddeld in de gemeente. In Saaxumhuizen lag het aandeel recente vestigers nog aanzienlijk lager.

Woningen

Van de 249 woningen in Den Andel en Saaxumhuizen is 69% vrijstaand: aanzienlijk meer dan gemiddeld. De overige woningen behoren vooral tot de 2-onder-1-kap woningen en overige woningen (vooral boerderijen). Het aandeel woningen van de corporaties ligt met 14% duidelijk lager dan in de meeste andere dorpen. Daaronder zijn 7 seniorenwoningen: 3% van de voorraad en daarmee het laagste percentage in de gemeente. Met een gemiddelde ouderdom van 87 jaar zijn de woningen in Den Andel en Saaxumhuizen relatief oud. Bijna driekwart van de woningen werd voor 1946 gebouwd. De gemiddelde economische waarde (€ 181.000) is net zo hoog als in de hele gemeente. De bewoners van Den Andel geven een 6,8 voor de kwaliteit van de woningen in de buurt (lager dan gemiddeld). In Saaxumhuizen is dat veel hoger: gemiddeld 7,8.

Het aantal zelfstandig wonende bewoners dat zegt de komende 5 jaar te willen verhuizen (8%) is lager dan gemiddeld. Ook bij Wierden en Borgen staan relatief weinig woningzoekenden ingeschreven (2% van de huishoudens).

Van alle bewoners in Den Andel vindt 35% dat er meer woningen gebouwd moeten worden in het eigen dorp (in Saaxumhuizen veel minder).

Werk en inkomen

Het besteedbaar inkomen in Den Andel is lager dan gemiddeld. Berekend per inwoner is het inkomen het laagst van alle dorpen. Den Andel en Saaxumhuizen samen tellen relatief ook meer werkzoekenden en mensen met een bijstandsuitkering dan alle andere dorpen. Het aantal werkloosheids- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is niet hoger dan gemiddeld.

In de dorpen zijn 41 bedrijven gevestigd met in totaal 63 arbeidsplaatsen. Een groot deel van die arbeidsplaatsen valt in de sector industrie en slechts een relatief klein deel in de handel en horeca.

Van de respondenten in de bewonersenquête tussen de 18 en 64 jaar zegt 78% fulltime of parttime te werken, waarvan 19% in het eigen dorp. Die cijfers wijken niet noemenswaardig af van de gemiddelden. Twee van de drie bewoners vinden dat er meer arbeidsplaatsen moeten komen in de gemeente Winsum; ook dat is gelijk aan het gemiddelde.

Vrije tijd

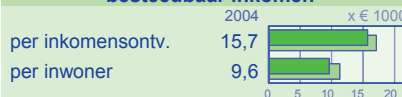
Zeven van de tien bewoners zeggen minstens eens per maand te sporten, net zo veel als gemiddeld. Het aantal mensen dat creatief of cultureel actief is (42%) is hoger dan gemiddeld. Ook het aantal mensen dat het dorpshuis minimaal eens per maand bezoekt (25%) is hoger dan het gemiddelde in de gemeente.

Relatief laag is het aantal leden van de openbare bibliotheek Winsum. Het aantal bewoners dat vrijwilligerswerk doet (31%) en vooral het aantal mensen dat lid is van een vereniging in het eigen dorp (39%) is relatief laag. Als ook verenigingen buiten het eigen dorp worden meegeteld is er echter geen verschil meer met het gemeentelijke gemiddelde. Een relatief klein deel van de bewoners (maar nog altijd 68%) vindt dat er in en rond het eigen dorp voldoende mogelijkheden zijn voor recreatie.

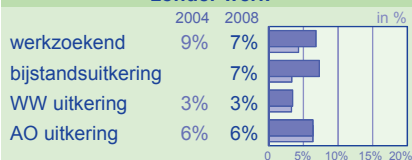
Uit de inventarisatie van verenigingen blijkt dat het aantal verenigingen in Den Andel en Saaxumhuizen beperkt is. In de onderzochte categorieën zijn er 4 verenigingen. Dat zijn er 0,7 per 100 inwoners: minder dan in alle andere dorpen.

Den Andel / Saaxumhuizen Werk en inkomen

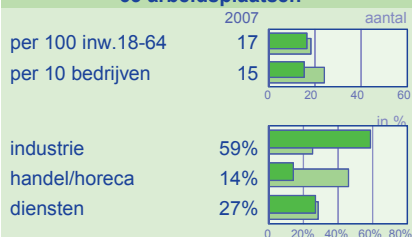
besteedbaar inkomen

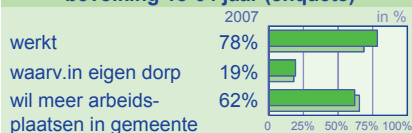
zonder werk

63 arbeidsplaatsen

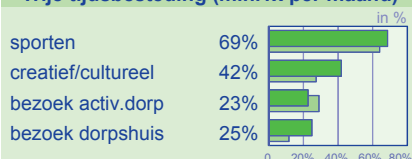

bevolking 18-64 jaar (enquête)

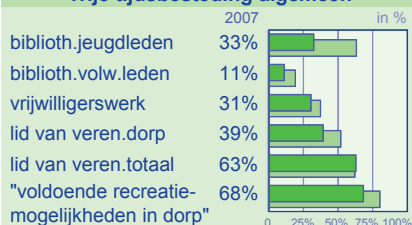

Den Andel / Saaxumhuizen Vrije tijd

vrije tijdsbesteding (min.1x per maand)

vrije tijdsbesteding algemeen

aantal verenigingen

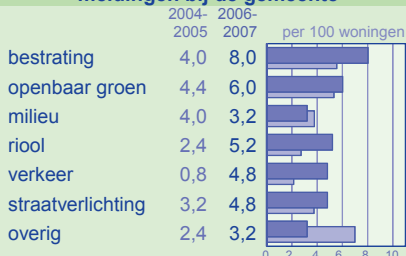

Den Andel / Saaxumhuizen Leefbaarheid

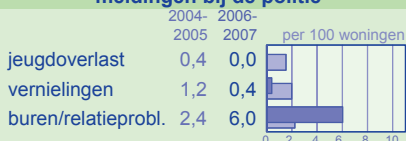
rapportcijfers (volgens bewoners)

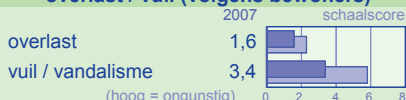
meldingen bij de gemeente

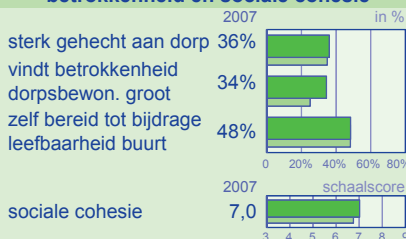
meldingen bij de politie

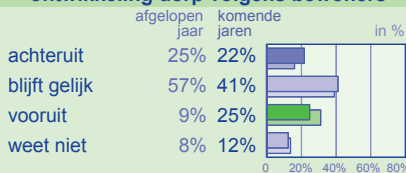
overlast / vuil (volgens bewoners)

betrokkenheid en sociale cohesie

ontwikkeling dorp volgens bewoners

prioriteiten van bewoners

Leefbaarheid

Inwoners van Den Andel en Saaxumhuizen beoordelen hun buurt in het algemeen gemiddeld met een 6,9: het laagste cijfer in de gemeente. Ook de cijfers voor groenonderhoud, parkeergelegenheid, straatverlichting en vooral het onderhoud van de bestrating zijn lager dan gemiddeld. Inwoners van Saaxumhuizen geven veel hogere cijfers aan hun buurt in het algemeen en woonomgeving dan in Den Andel, maar dat geldt zeker niet voor groen, parkeren en straatverlichting. Het aantal meldingen bij het gemeentelijke meldpunt lag de laatste twee jaar aanzienlijk hoger dan in de jaren 2004-2005. Met name in de categorieën bestrating, riool en verkeer worden relatief gezien nu ook meer meldingen gedaan dan gemiddeld in de gemeente. Het aantal meldingen bij de politie op gebied van jongerenoverlast en vernielingen ligt juist aanzienlijk lager dan gemiddeld. Buren- en relatieproblemen worden de laatste twee jaar wel relatief vaak gemeld. Het beeld dat bewoners hebben sluit daar goed bij aan. Zij hebben het idee dat vervuiling en vandalisme veel minder voorkomen dan gemiddeld. De redelijk gemiddelde schaalscore overlast verhuult de verschillen: overlast door groepen jongeren komt volgens bewoners veel minder voor dan gemiddeld maar overlast door omwonenden juist relatief vaak. Van de bewoners zegt 36% sterk gehecht te zijn aan de buurt en 48% is bereid zelf een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid of doet dat al. Die cijfers zijn even hoog als gemiddeld. Het aantal mensen dat de betrokkenheid van dorpsbewoners voor hun buurt groot noemt is wat groter dan gemiddeld. De sociale cohesie is net iets sterker dan gemiddeld (maar in Saaxumhuizen aanzienlijk sterker). Een kwart van de bewoners vindt dat hun dorp afgelopen jaar achteruit is gegaan; slechts 9% vindt dat dit vooruit ging. Over de ontwikkeling in de komende jaren zijn de bewoners positiever: een kwart verwacht dat het dorp komende jaren vooruit gaat. Dat is weliswaar lager dan gemiddeld maar toch hoger dan in de meeste andere dorpen (behalve het dorp Winsum). Als de bewoners mochten kiezen voor welke problemen in de buurt zij geld mogen inzetten worden verkeer, openbaar vervoer, groenvoorzieningen, het onderhoud van de bestrating en sociale problemen of overlast van bewoners het meest genoemd. In vergelijking met de rest van de gemeente zou men relatief veel geld willen besteden aan openbaar vervoer, aan sociale problemen c.q. overlast van bewoners en aan de verkeerssituatie. Voor aanpak van onveiligheid en overlast door jongeren en vervuiling hebben de bewoners juist relatief weinig geld uitgetrokken.

Voorzieningen

Den Andel en Saaxumhuizen kennen relatief weinig voorzieningen en de bewoners geven dan ook forse onvoldoendes voor de aanwezigheid ervan, met uitzondering van dorpshuis en onderwijsvoorzieningen. De laagste cijfers worden gegeven voor winkels, gezondheidsvoorzieningen, openbaar vervoer en sportvoorzieningen (4 of lager). In Saaxumhuizen zijn de rapportcijfers nog aanzienlijk lager dan in Den Andel, behalve voor gezondheidsvoorzieningen en recreatiemogelijkheden (zie blz.75). Vooral van sportvoorzieningen en openbaar vervoer geven relatief veel mensen aan deze nu niet te gebruiken, maar dat eigenlijk wel te willen.

Den Andel kent een openbare basisschool. Acht van de tien kinderen in de basisschoolleeftijd bezoeken deze school; relatief veel kinderen volgen dan ook openbaar basisonderwijs. Van de leerlingen op het voortgezet onderwijs bezoekt 38% een school in Winsum en 47% in de buurgemeenten De Marne of Eensmond; slechts 6% gaat in de stad Groningen naar school. Een op de drie leerlingen volgt havo of vwo, ongeveer even veel als gemiddeld.

De gezondheidscijfers in Den Andel en Saaxumhuizen wijken weinig af van gemiddeld. Van alle bewoners zegt 16% als mantelzorger actief te zijn; 20% vindt dat men zelf een slechte gezondheid heeft. Bijna een kwart van de inwoners vanaf 65 jaar kreeg een voorziening en/of huis-houdelijke hulp in het kader van de WMO.

Veiligheid

Afgezet tegen het aantal woningen ligt de criminaliteit in Den Andel/Saaxumhuizen op een voor de gemeente vrij gemiddeld niveau. In absolute cijfers gaat het om zeer lage aantallen. Wel waren er in de jaren 2006-2007 meer verkeersongevallen dan de twee jaar daarvoor en ook meer dan gemiddeld in de gemeente.

In de ogen van bewoners komen diefstal en inbraken in hun dorp erg weinig voor. Verkeersproblemen komen wel voor. Er zijn vooral relatief veel mensen (50%) die vinden dat er vaak te hard wordt gereden in hun dorp. Verder vindt 43% de verkeersveiligheid voor (brom)fietzers ongunstig of zeer ongunstig; 56% vindt dat voor voetgangers. Dat zijn de hoogste percentages in de gemeente.

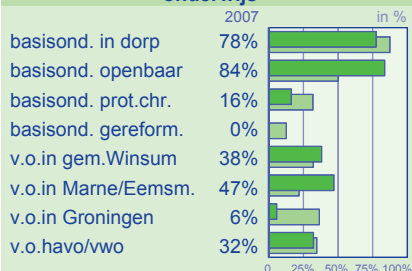
Het aantal bewoners dat zich wel eens onveilig voelt is relatief laag: 16%. Waar in andere dorpen sommige bewoners zich soms onveilig voelen door groepen jongeren of bijvoorbeeld geweld, zijn deze redenen in Den Andel en Saaxumhuizen niet of nauwelijks genoemd.

Den Andel / Saaxumhuizen Voorzieningen

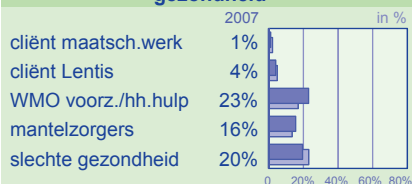
rapportcijfers (volgens bewoners)

onderwijs

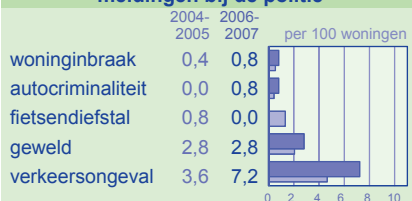

gezondheid

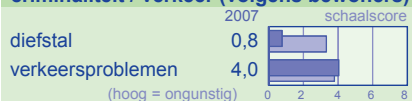

Den Andel / Saaxumhuizen Veiligheid

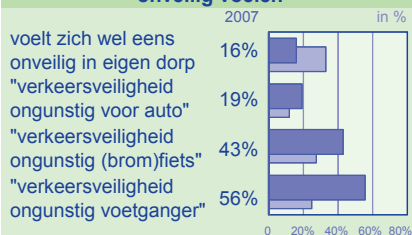
meldingen bij de politie

criminaliteit / verkeer (volgens bewoners)

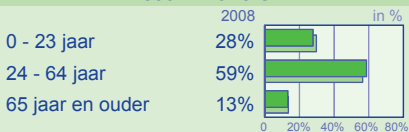
onveilig voelen

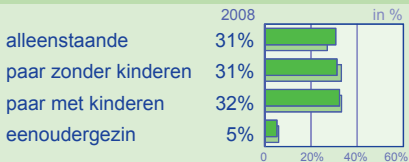
■ Den Andel / Saaxumhuizen
■ Gemeente Winsum

Ezinge Bevolking

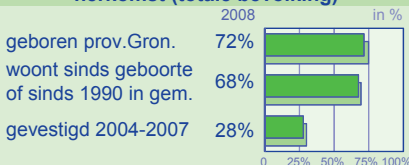
885 inwoners

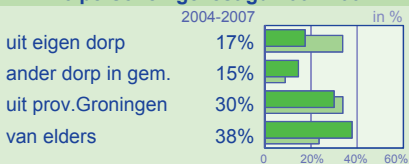
374 huishoudens

herkomst (totale bevolking)

246 personen gevestigd 2004-2007

Ezinge Woningen

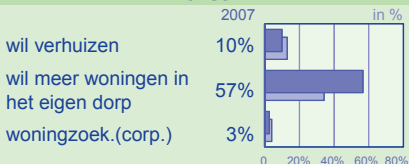
390 woningen

woningkwaliteit

wensen

Ezinge

Bevolking

Het dorp Ezinge had op 1 januari 2008 885 inwoners. De leeftijdsverdeling van die bewoners wijkt niet veel af van die in de hele gemeente. Onder de 374 huishoudens bevinden zich 115 alleenstaanden (31%) : iets meer dan gemiddeld.

Van de totale bevolking werd 72% in de provincie geboren; 68% woont al sinds 1990 in de gemeente of werd er sindsdien geboren. Deze cijfers wijken niet af van de gemiddelden. Een groep van 246 personen heeft zich de afgelopen 4 jaar in een woning in Ezinge gevestigd. Een relatief groot deel van deze recente vestigers (68%) is afkomstig van buiten de provincie Groningen.

Woningen

Ezinge heeft 390 woningen. De meest voorkomende bouwwijzen zijn vrijstaande woningen (48%), twee-onder-een-kap woningen (22%) en rijenwoningen (22%). Die verdeling wijkt niet veel af van het gemiddelde en zeker niet van de dorpen buiten Winsum. Drie van de tien woningen worden verhuurd door woningstichting Wierden en Borgen; 7% als seniorenwoning. De woningen in Ezinge zijn gemiddeld 69 jaar oud en daarmee ouder dan gemiddeld. De getaxeerde economische waarde van de woningen (€ 171.000) ligt dichtbij het gemiddelde en dat geldt ook voor het rapportcijfer dat bewoners geven aan de kwaliteit van de woningen: gemiddeld 7,1.

Een op de tien respondenten in de enquête gaf aan binnen 5 jaar zeker te willen verhuizen. Van de huishoudens staat 3% ingeschreven als woningzoekende bij Wierden en Borgen. Het aandeel bewoners dat vindt dat er in het eigen dorp meer woningen moeten worden gebouwd is aanzienlijk groter dan in de andere dorpen: 57% (gemiddeld in de gemeente 34%).

Werk en inkomen

In Ezinge ligt het besteedbaar inkomen per inkomensontvanger relatief laag. Omdat er meer alleenstaanden zijn dan elders ligt het inkomen per inwoner echter toch op een gemiddeld niveau. Het aantal niet-werkende werkzoekenden en het aantal mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering is relatief hoog, maar bijstands- en werkloosheidsuitkeringen zijn er niet meer dan gemiddeld. De 54 bedrijven bieden in totaal 93 arbeidsplaatsen: per inwoner bijna net zo veel als gemiddeld. Net zoals in de hele gemeente is de helft van de arbeidsplaatsen te vinden in de handel en horeca.

Zeven van de tien respondenten van 18-64 jaar werken fulltime of parttime, waarvan 14% in eigen dorp. Twee van de drie bewoners vinden dat er meer arbeidsplaatsen moeten komen in de gemeente. Deze cijfers wijken niet af van de gemiddelden in de gemeente.

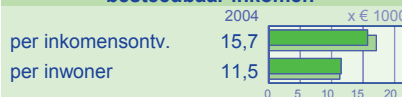
Vrije tijd

De algemene vrijetijdsbesteding in Ezinge wijkt niet zo veel af van gemiddeld: 67% sport minstens eens per maand, 29% is creatief of cultureel actief, 23% bezoekt activiteiten in het dorp en 12% brengt maandelijks een bezoek aan het dorpshuis. Verder is 58% van de jeugd (gratis) en 15% van de volwassenen lid van de bibliotheek Winsum.

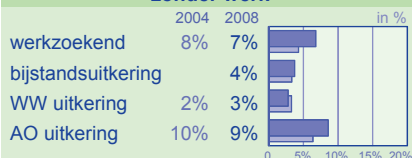
Zeven van de tien bewoners is lid van een of meer verenigingen en 57% van minstens een vereniging in het eigen dorp. Die percentages zijn een fractie hoger dan gemiddeld. Er zijn dan ook relatief veel verenigingen in Ezinge: per 100 inwoners twee keer zo veel als gemiddeld. Ruim driekwart van de bewoners vindt dat er voldoende recreatiemogelijkheden in en rond het dorp zijn: dat zijn er net zo veel als in de totale gemeente.

Ezinge Werk en inkomen

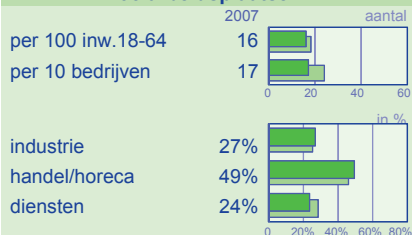
besteedbaar inkomen

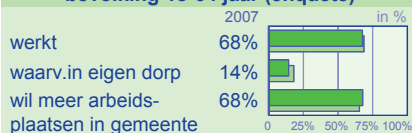
zonder werk

93 arbeidsplaatsen

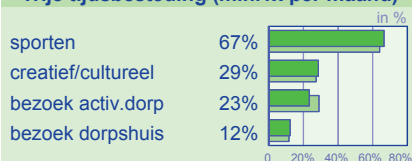

bevolking 18-64 jaar (enquête)

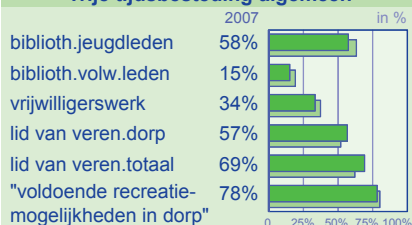

Ezinge Vrije tijd

vrije tijdsbesteding (min.1x per maand)

vrije tijdsbesteding algemeen

aantal verenigingen

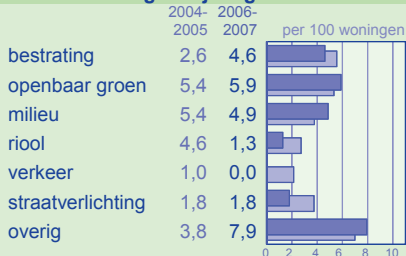
■ Ezinge
■ Gemeente Winsum

Ezinge Leefbaarheid

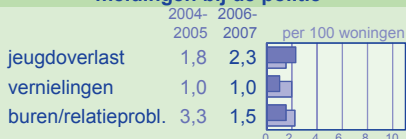
rapportcijfers (volgens bewoners)

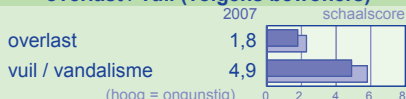
meldingen bij de gemeente

meldingen bij de politie

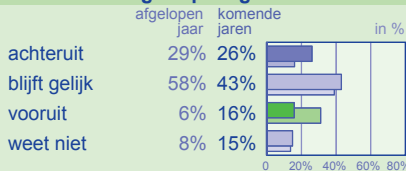
overlast / vuil (volgens bewoners)

betrokkenheid en sociale cohesie

ontwikkeling dorp volgens bewoners

prioriteiten van bewoners

Leefbaarheid

Inwoners van Ezinge geven als rapportcijfer voor hun buurt in het algemeen gemiddeld een 7,1: een fractie onder het gemiddelde. Vooral de cijfers voor het onderhoud van de bestrating (5,4) en speelmogelijkheden voor kinderen (4,4) zijn aanzienlijk lager dan gemiddeld in de gemeente. Het totaal aantal meldingen bij het gemeentelijke meldpunt ligt per 100 woningen iets lager dan gemiddeld. Vooral in de categorieën riool, verkeer en straatverlichting wordt minder gemeld dan gemiddeld. Over de bestrating kwamen de laatste twee jaar wel wat meer meldingen binnen dan de jaren daarvoor. Het relatieve aantal meldingen bij de politie over jongerenoverlast, vernielingen en burenen- en relatieproblemen ligt rond de gemiddelden. Bewoners hebben het beeld dat overlast en vervuiling/vandalisme wat minder voorkomen dan gemiddeld in de gemeente. Van de bewoners is 31% sterk gehecht aan het dorp, een kwart vindt de betrokkenheid van bewoners groot en 44% is bereid zelf een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid of doet dat al. Die cijfers wijken nauwelijks af van gemiddeld. De sociale cohesie is iets sterker dan gemiddeld.

Van de bewoners vindt 29% dat hun dorp afgelopen jaar achteruit is gegaan; slechts 6% vond dat dit vooruit ging. Voor de komende jaren verwacht 26% een achteruitgang en 16% een verbetering van het dorp. Vooral de toekomstverwachting is minder gunstig dan gemiddeld (maar vergelijkbaar met Adorp, Feerwerd, Garnwerd, Sauwerd en Wetsinge).

Als de bewoners mochten kiezen aan welke problemen in de buurt zij geld zouden mogen besteden wordt vooral geld uitgetrokken voor onderhoud van de bestrating, verkeer, veiligheid, speelplaatsen en openbaar vervoer. In vergelijking met de rest van de gemeente zou men vooral wat meer geld willen besteden aan speelplaatsen, aan openbaar vervoer en aan het onderhoud van de bestrating. Minder geld dan gemiddeld willen de bewoners uittrekken voor veiligheid, groenvoorzieningen en vervuiling.

Voorzieningen

Van de verschillende voorzieningen die bewoners hebben beoordeeld, kregen alleen winkels voor de dagelijkse boodschappen in Ezinge een hoger cijfer dan gemiddeld. Het dorp heeft een supermarkt en wordt bezocht door een rijdende supermarkt; twee van de drie bewoners doen de dagelijkse boodschappen dan ook meestal in het eigen dorp. Aanzienlijk lager dan gemiddeld zijn de rapportcijfers voor openbaar vervoer (4,7) en jongerenvoorzieningen (3,8). Er is geen jeugdsoos in Ezinge en evenmin in Feerwerd of Garnewerd. Relatief veel bewoners geven aan dat een gezinslid wel gebruik zou willen maken van een jeugdsoos (12%) of een speel-/hangplaats (12%). Ook de cijfers voor sportvoorzieningen en de mogelijkheden voor recreatie zijn duidelijk lager dan gemiddeld. Ezinge heeft geen geldautomaat. Een op de drie bewoners - aanzienlijk meer dan het gemiddelde van 4% - geeft aan nu geen geldautomaat te gebruiken (ook niet in een ander dorp) maar dat eigenlijk wel te willen. In Ezinge zijn de christelijke en openbare basisschool samengegaan in een school. Deze wordt bezocht door 80% van de basisschoolleerlingen. De andere leerlingen volgen specifiek openbaar, christelijk, gereformeerd of ander onderwijs in een ander dorp. Van de leerlingen in het voortgezet onderwijs zit een relatief groot deel op school in Groningen. Vier van de 10 leerlingen volgen onderwijs op havo of vwo niveau. De gezondheidscijfers laten een vrij gemiddeld beeld zien. Van de volwassen bewoners is 12% als mantelzorger actief. Een kwart vindt dat zij een slechte gezondheid hebben.

Veiligheid

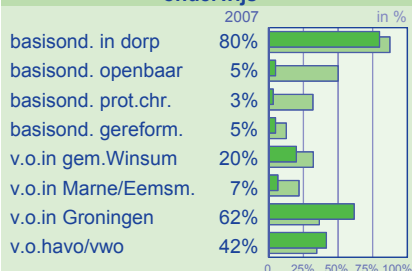
Het aantal aangiftes van woninginbraak en autocriminaliteit in Ezinge was de afgelopen jaren lager dan de jaren ervoor en ook lager dan gemiddeld. Wel waren er de laatste jaren aangiftes van fietsendiefstal, maar ook daarvan werd minder aangifte gedaan dan gemiddeld in de gemeente. Aangiftes van geweldsdelicten waren er in 2004 en 2005 wat meer dan gemiddeld, maar de laatste twee jaar juist relatief weinig. Ook het aantal verkeersongevallen is gedaald en duidelijk lager dan gemiddeld. In de ogen van bewoners komen de verschillende vormen van diefstal duidelijk minder voor dan gemiddeld. De mate waarin zij vinden dat sprake is van verkeersproblemen ligt een fractie lager dan gemiddeld. Een kwart van de bewoners (iets minder dan gemiddeld) voelt zich wel eens onveilig. Bewoners beoordelen de verkeersveiligheid voor (brom-) fietsers duidelijk gunstiger dan gemiddeld in de gemeente.

Ezinge Voorzieningen

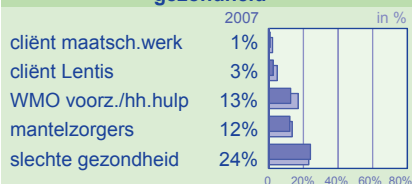
rapportcijfers (volgens bewoners)

onderwijs

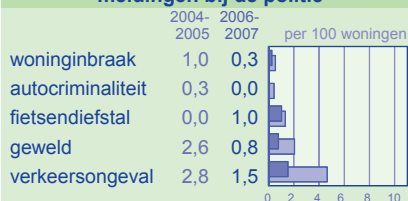

gezondheid

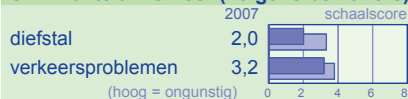

Ezinge Veiligheid

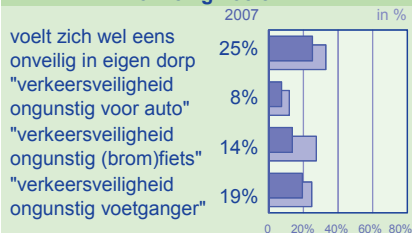
meldingen bij de politie

criminaliteit / verkeer (volgens bewoners)

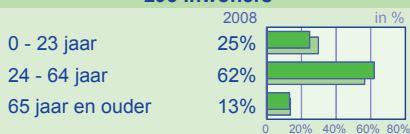
onveilig voelen

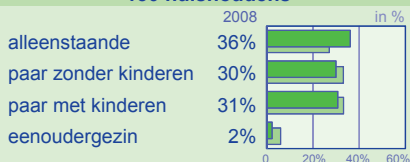
■ Ezinge
■ Gemeente Winsum

Feerwerd Bevolking

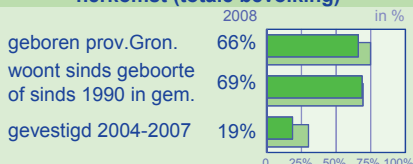
295 inwoners

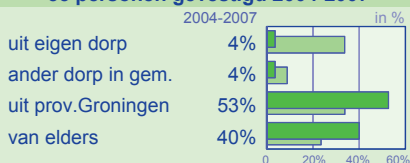
130 huishoudens

herkomst (totale bevolking)

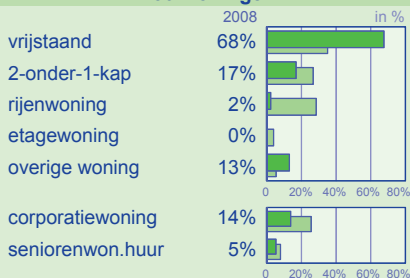

55 personen gevestigd 2004-2007

Feerwerd Woningen

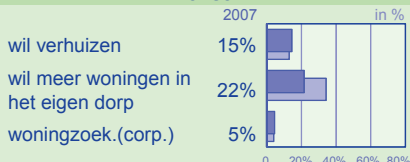
130 woningen

woningkwaliteit

wensen

Feerwerd

Bevolking

In Feerwerd wonen 295 inwoners en het is daarmee het kleinste gebied dat in deze atlas afzonderlijk wordt besproken. In verband met het kleine aantal inwoners moeten de percentages in dit dorpsprofiel voorzichtig worden geïnterpreteerd.

Het aantal jongeren tot en met 23 jaar in Feerwerd (25%) is wat lager dan gemiddeld. Onder de 130 huishoudens bevinden zich 47 alleenstaanden: met 36% is dat meer dan gemiddeld. Van de totale bevolking woont 69% al sinds 1990 in de gemeente of werd er sindsdien geboren: net zo veel als gemiddeld in de gemeente. Van die bevolking heeft 19% zich pas de laatste vier jaar gevestigd in een woning in Feerwerd: het laagste percentage van de gemeente. Omdat Feerwerd ook al het kleinste gebied is gaat het om een kleine groep van slechts 55 recente vestigers. Wel is van deze heel kleine groep vestigers een relatief groot deel (93%) van buiten de gemeente Winsum naar Feerwerd verhuisd.

Woningen

Van de 130 woningen in Feerwerd is een relatief groot deel vrijstaand. Rijenwoningen zijn er nauwelijks. Het aandeel corporatiewoningen van Wierden en Borgen is ook veel lager dan gemiddeld in de gemeente; de huurprijzen van deze woningen zijn relatief laag. Onder de huurwoningen bevinden zich 7 seniorenwoningen (5% van alle woningen).

Met een gemiddelde woningouderdom van 93 jaar is de woningvoorraad aanzienlijk ouder dan gemiddeld: 73% werd voor 1945 gebouwd. De getaxeerde economische waarde is hoger dan gemiddeld en ook de bewoners beoordelen de kwaliteit van de woningen bovengemiddeld: 7,7. Het aandeel bewoners dat vindt dat er meer woningen moeten komen in het eigen dorp is duidelijk lager dan gemiddeld: 22%. Het percentage zelfstandig wonenden dat binnen 5 jaar zeker wil verhuizen (15%) en het aandeel huishoudens dat staat ingeschreven als woningzoekende bij Wierden en Borgen (5%) zijn ongeveer net zo hoog als gemiddeld.

Werk en inkomen

In verband met het kleine aantal inwoners in Feerwerd zijn geen inkomensgegevens beschikbaar. Bij de overige sociale gegevens moet worden bedacht dat het in absolute zin om erg lage aantallen gaat. Het percentage werkzoekenden is lager dan gemiddeld en lager dan in 2004. De aantallen mensen met een uitkering liggen rond het gemiddelde.

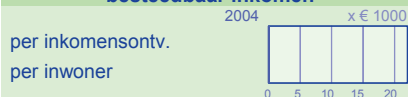
Feerwerd heeft 25 bedrijven met in totaal 35 arbeidsplaatsen, min of meer gelijk verdeeld over de sectoren industrie, handel/horeca en diensten. Driekwart van de bevolking van 18-64 jaar werkt, waarvan 16% in Feerwerd zelf. Twee van de drie bewoners vinden dat er meer arbeidsplaatsen moeten komen in de gemeente Winsum. Deze cijfers zijn gelijk aan de gemiddelden in de gemeente.

Vrije tijd

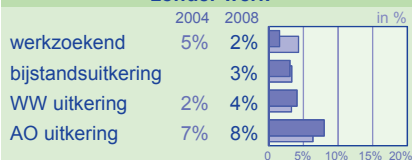
Op gebied van vrijetijdsbesteding is de participatie op veel aspecten relatief hoog. Dat geldt niet voor de sportdeelname en het aantal leden van de bibliotheek Winsum: deze bevinden zich op een gemiddeld niveau. Relatief veel mensen gaven in de enquête echter aan minstens eens per maand creatief of cultureel actief te zijn (46%) of activiteiten in het dorpshuis te bezoeken (30%). Het aantal mensen dat vrijwilligerswerk doet (49%) of is lid van minstens een vereniging in het eigen dorp (70%) is hoger dan in alle andere dorpen. Het aantal verenigingen in het dorp is in absolute cijfers weliswaar beperkt, maar wel relatief hoog in verhouding tot het aantal inwoners. De bewoners zijn ook tevreden over de recreatiemogelijkheden in en rond het dorp: 89% vindt deze voldoende en dat is hoger dan het gemiddelde van 80%.

Feerwerd Werk en inkomen

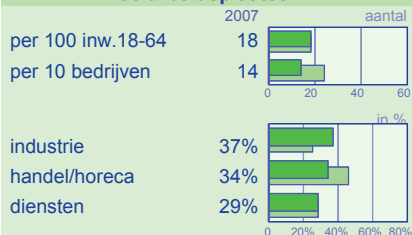
besteedbaar inkomen

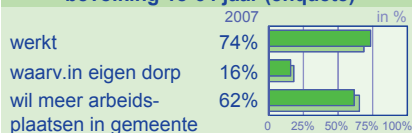
zonder werk

35 arbeidsplaatsen

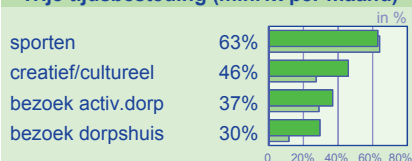

bevolking 18-64 jaar (enquête)

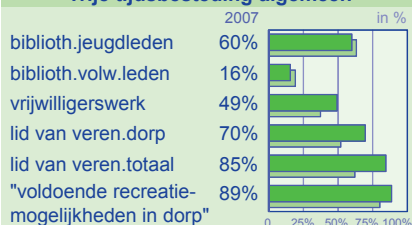

Feerwerd Vrije tijd

vrije tijdsbesteding (min. 1x per maand)

vrije tijdsbesteding algemeen

aantal verenigingen

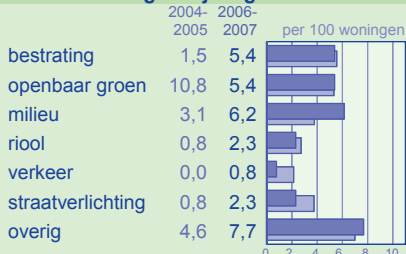
■ Feerwerd
■ Gemeente Winsum

Feerwerd Leefbaarheid

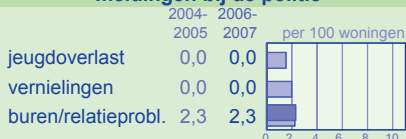
rapportcijfers (volgens bewoners)

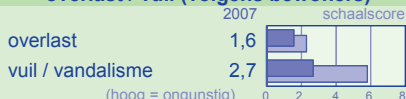
meldingen bij de gemeente

meldingen bij de politie

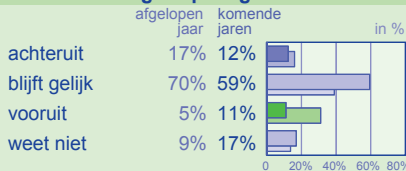
overlast / vuil (volgens bewoners)

betrokkenheid en sociale cohesie

ontwikkeling dorp volgens bewoners

prioriteiten van bewoners

Leefbaarheid

Het rapportcijfer dat de bewoners van Feerwerd geven voor hun buurt in het algemeen is relatief hoog: 7,7. Van diverse aspecten van hun woon-omgeving beoordelen de bewoners de parkeergelegenheid relatief hoog en het groenonderhoud en vooral straatverlichting lager dan gemiddeld. Per 100 woningen kwamen bij het gemeentelijke meldpunt ongeveer net zo veel meldingen binnen als gemiddeld in de gemeente. Wel zijn er iets meer meldingen dan gemiddeld over milieu en minder over verkeer en verlichting, maar in verband met het beperkte aantal woningen moet dit soort cijfers voorzichtig worden geïnterpreteerd. In de jaren 2004-2007 kwam bij de politie geen enkele melding binnen over jeugdoverlast of vandalisme. Het aantal meldingen over burenof relatieproblemen ligt op een gemiddeld niveau met in absolute cijfers 3 meldingen in twee jaar. In de ogen van bewoners komen overlast (zeker jeugdoverlast) en vooral vervuiling en vandalisme in Feerwerd veel minder vaak voor dan gemiddeld in de gemeente.

Van de bewoners zegt 48% sterk gehecht te zijn aan de buurt, 56% vindt de betrokkenheid van bewoners groot en 68% is bereid zelf een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid of doet dat al. Deze percentages zijn vergelijkbaar met Garnwerd maar veel hoger dan in alle andere dorpen. Ook de sociale cohesie is veel sterker dan gemiddeld (maar vergelijkbaar met Garnwerd en Adorp).

Het aandeel bewoners dat vindt dat hun dorp afgelopen jaar stabiel bleef (70%) of de komende jaren gelijk zal blijven (59%) is aanzienlijk hoger dan gemiddeld. Slechts een zeer klein aantal mensen (11%) verwacht dat het dorp komende jaren vooruit gaat, maar de groep die achteruitgang verwacht is niet groter.

Als de bewoners mochten kiezen voor welke problemen in de buurt zij geld mogen inzetten worden voor groenvoorzieningen, onderhoud van de bestrating en openbaar vervoer het meeste geld uitgetrokken. Dit zijn ook de drie problemen waaraan meer geld wordt besteed dan gemiddeld in de gemeente. Voor de aanpak van veiligheid en in mindere mate van verkeer, parkeren en sociale problemen willen de bewoners juist relatief weinig geld reserveren.

Voorzieningen

Feerwerd heeft nauwelijks eigen voorzieningen en de meeste rapportcijfers van bewoners voor voorzieningen in het dorp zijn dan ook lager dan gemiddeld. Het dorp heeft wel een eigen buitensportveld en een dorpshuis dat door relatief veel bewoners (77%) wel eens wordt gebruikt. Het dorpshuis is dan ook de enige voorziening die hoger wordt beoordeeld dan gemiddeld in de gemeente. Het laagst zijn de rapportcijfers voor winkels (2,8), gezondheids- en onderwijsvoorzieningen (beiden 3,9) en openbaar vervoer (4,2). Feerwerd heeft geen eigen basisschool. De meeste leerlingen bezoeken de openbare basisschool in Garnwerd; een deel ook de gemengde school (openbaar-christelijk) in Ezinge. Van de leerlingen in het voortgezet onderwijs bezoekt een relatief groot deel (73%) een school in de stad Groningen; slechts 7% bezoekt een school in Winsum. Vier van de tien leerlingen volgen onderwijs op havo- of vwo-niveau. De gezondheidscijfers in Feerwerd laten een gemiddeld beeld zien. Van de respondenten in de enquête zegt 17% mantelzorg te verlenen en 23% noemt de eigen gezondheid slecht.

Veiligheid

Wanneer het zeer lage aantal woningen in Feerwerd in aanmerking wordt genomen, kan worden gesteld dat het aantal aangiftes per 100 woningen zich op een gemiddeld niveau bevindt. De afgelopen twee jaar waren er geen aangiftes van geweldsdelicten. Het (zeer beperkte) aantal verkeersongevallen lag de laatste twee jaar lager dan de jaren daarvoor. In de ogen van bewoners komen de verschillende soorten diefstal in het dorp zeer weinig voor. Ook verkeersproblemen (met uitzondering van te hard rijden) zijn er volgens de bewoners minder dan gemiddeld in Feerwerd.

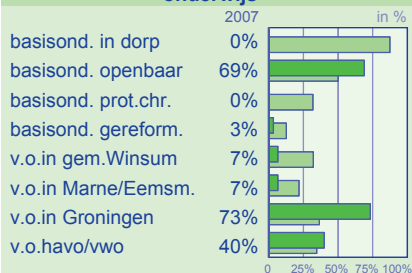
Het aandeel bewoners dat zich wel eens onveilig voelt is veel lager dan gemiddeld: 16%. Over het geheel genomen beoordelen de bewoners de verkeersveiligheid vrij gemiddeld, maar voor voetgangers iets ongunstiger.

Feerwerd Voorzieningen

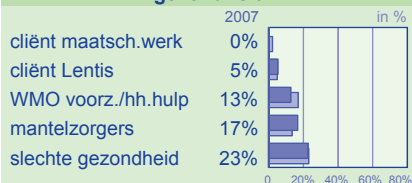
rapportcijfers (volgens bewoners)

onderwijs

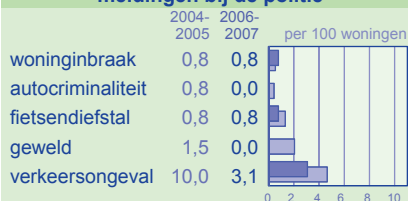

gezondheid

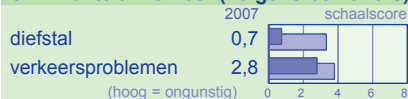

Feerwerd Veiligheid

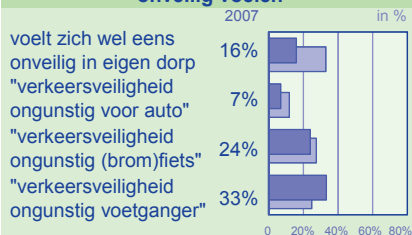
meldingen bij de politie

criminaliteit / verkeer (volgens bewoners)

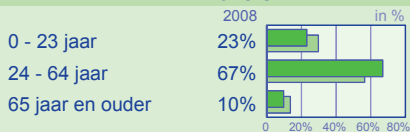
onveilig voelen

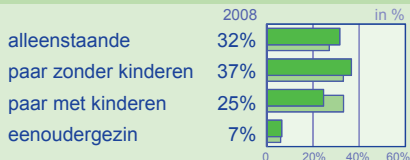
■ Feerwerd
■ Gemeente Winsum

Garnwerd Bevolking

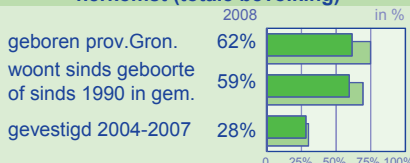
427 inwoners

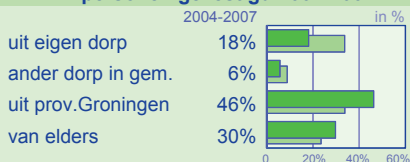
199 huishoudens

herkomst (totale bevolking)

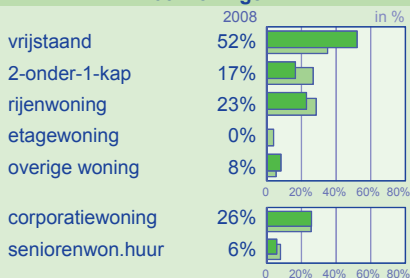

121 personen gevestigd 2004-2007

Garnwerd Woningen

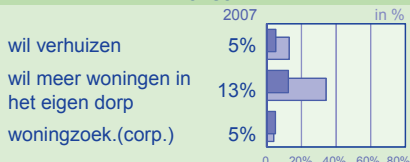
205 woningen

woningkwaliteit

wensen

Garnwerd

Bevolking

In Garnwerd wonen 427 inwoners. Een relatief groot deel van hen is tussen de 24 en 64 jaar oud; jongeren en ouderen wonen er minder dan gemiddeld. Onder de 199 huishoudens bevinden zich dan ook weinig (echt)paren met kinderen: 25% (in de hele gemeente is dat 33%). Een relatief groot deel van de bevolking is geboren buiten de provincie Groningen. Ook wonen er meer mensen dan gemiddeld die zich pas na 1990 in de gemeente hebben gevestigd. De afgelopen vier jaar hebben zich 121 mensen gevestigd in een woning in Garnwerd. Dat is 28% van de bevolking en daarmee niet meer dan gemiddeld. Wel bevinden zich onder deze recente vestigers relatief veel mensen die zich vestigden van buiten de gemeente Winsum.

Woningen

Van de 205 woningen in Garnwerd is 52% vrijstaand. Daarnaast zijn er vooral rijenwoningen (23%) en twee-onder-een-kap-woningen (17%). Een kwart van alle woningen wordt verhuurd door woningcorporatie Wierden en Borgen; 6% als seniorenwoning. De woningen in Garnwerd zijn gemiddeld 65 jaar oud en daarmee iets ouder dan gemiddeld. De getaxeerde economische waarde van de woningen ligt op een gemiddeld niveau, maar bewoners beoordelen de kwaliteit van de woningen in hun buurt relatief hoog met een 7,8. Slechts weinig mensen geven aan de komende jaren te willen verhuizen en het aantal mensen dat vindt dat er meer woningen in het eigen dorp gebouwd moeten worden is veel lager dan gemiddeld en ook lager dan in alle andere dorpen: 13%. Het percentage huishoudens dat staat ingeschreven als woningzoekende bij Wierden en Borgen is echter niet lager dan gemiddeld: 5%.

Werk en inkomen

In Garnwerd ligt het gemiddelde inkomen per inkomensontvanger en per inwoner duidelijk hoger dan gemiddeld. Relatief weinig mensen hebben een laag inkomen. De aantallen werkzoekenden en mensen met een uitkering liggen echter op een gemiddeld niveau. In absolute cijfers gaat het om lage aantallen.

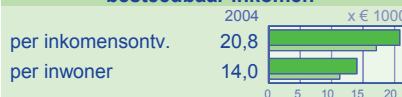
In Garnwerd zijn 39 bedrijven gevestigd met in totaal 117 arbeidsplaatsen. In verhouding tot het aantal inwoners van 18-64 jaar is dat een hoog aantal. Van deze arbeidsplaatsen zijn bijna 50 te herleiden tot twee bedrijven in de sector industrie. Daardoor valt een groot deel van de arbeidsplaatsen in de sector industrie, terwijl er weinig werkgelegenheid is in de handel en horeca. Het aantal bewoners dat vindt dat er meer arbeidsplaatsen moeten komen in de gemeente (53%) is duidelijk lager dan gemiddeld. Van de respondenten van 18-64 jaar werkt 66%, waarvan 14% in het eigen dorp.

Vrije tijd

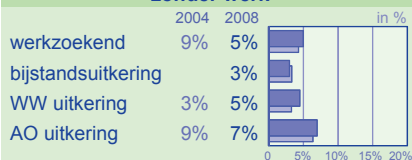
De cijfers over vrijetijdsbesteding laten een wisselend beeld zien. De sportdeelname, het aantal vrijwilligers en het aantal mensen dat maandelijks een dorpshuis bezoekt (in of buiten het dorp) liggen op een gemiddeld niveau. Relatief veel mensen zijn minstens eens per maand creatief of cultureel actief (37%) of lid van een vereniging (79%). Het aantal bewoners dat lid is van minstens een vereniging in het eigen dorp (62%) is ook hoger dan gemiddeld. Afgezet tegen het aantal inwoners ligt het aantal verenigingen op een gemiddeld niveau. Relatief laag zijn het aantal leden van de openbare bibliotheek Winsum en het aantal mensen dat minstens eens per maand een activiteit of evenement in het dorp bezoekt.

Garnwerd Werk en inkomen

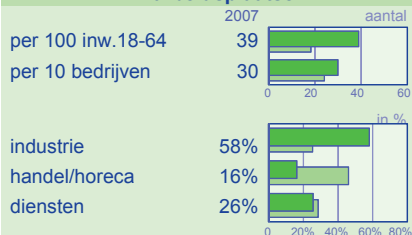
besteedbaar inkomen

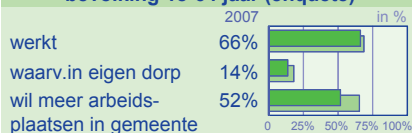
zonder werk

117 arbeidsplaatsen

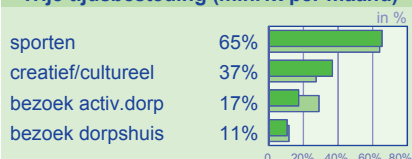

bevolking 18-64 jaar (enquête)

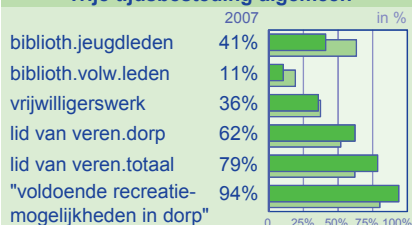

Garnwerd Vrije tijd

vrije tijdsbesteding (min.1x per maand)

vrije tijdsbesteding algemeen

aantal verenigingen

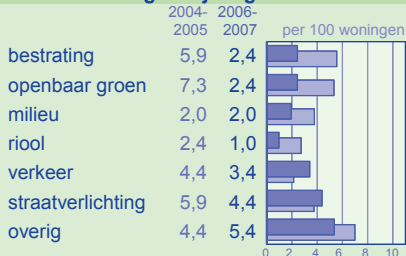
■ Garnwerd
■ Gemeente Winsum

Garnwerd Leefbaarheid

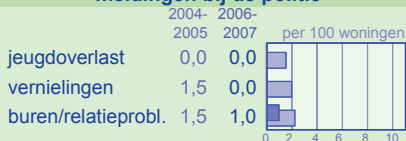
rapportcijfers (volgens bewoners)

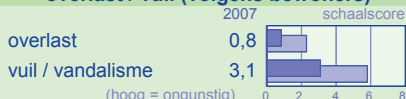
meldingen bij de gemeente

meldingen bij de politie

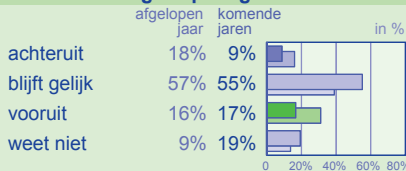
overlast / vuil (volgens bewoners)

betrokkenheid en sociale cohesie

ontwikkeling dorp volgens bewoners

prioriteiten van bewoners

Leefbaarheid

Het gemiddelde rapportcijfer dat de inwoners van Garnwerd geven aan hun buurt in het algemeen (7,8) is veel hoger dan gemiddeld; alleen in het dorp van Tinallinge is het cijfer nog hoger. In hun woonomgeving beoordelen de bewoners het onderhoud van groen en bestrating wat hoger dan gemiddeld en parkeergelegenheid lager dan gemiddeld.

Het aantal meldingen bij het gemeentelijke meldpunt lag in de jaren 2004 en 2005 (per 100 woningen) wat hoger dan gemiddeld, maar ligt de laatste twee jaar juist lager. Vooral over de bestrating en openbaar groen kwamen minder meldingen binnen dan twee jaar eerder en ook minder dan gemiddeld. Bij de politie kwamen de laatste twee jaar geen meldingen binnen over jeugdoverlast of vernielingen. Meldingen over bure- of relatieproblemen waren er wel, maar minder dan gemiddeld. In de ogen van bewoners komen overlast (vooral jeugdoverlast) en vervuiling en vandalisme in Garnwerd veel minder voor dan gemiddeld in de gemeente.

Van de bewoners is 46% sterk gehecht aan het dorp; 60% is bereid zelf een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid (of doet dat al) en 63% vindt de betrokkenheid van dorpsbewoners hoog. Deze cijfers over betrokkenheid – en vooral het laatste cijfer – zijn duidelijk hoger dan gemiddeld. Ook de sociale cohesie is veel sterker dan gemiddeld (maar vergelijkbaar met Feerwerd en Adorp).

Net zoals in Feerwerd verwachten relatief veel mensen dat hun dorp de komende jaren stabiel zal blijven: 55%. Het aantal mensen dat een achteruitgang (9%) of vooruitgang (17%) verwacht is iets lager dan gemiddeld.

De bewoners konden in de enquête ook aangeven hoeveel geld zij zouden willen inzetten voor bepaalde problemen in de buurt. De bewoners van Garnwerd willen vooral geld besteden aan verkeer en in iets mindere mate aan onderhoud van de bestrating, vervuiling/hondenpoep, openbaar vervoer en parkeerproblemen. Vooral voor verkeer, vervuiling/hondenpoep, openbaar vervoer en parkeren hebben zij relatief veel geld over; voor veiligheid, groen, jeugdoverlast en sociale problemen juist veel minder dan gemiddeld.

Voorzieningen

Het aantal voorzieningen in Garnwerd is beperkt. De gemiddelde rapportcijfers die inwoners van Garnwerd geven aan de voorzieningen in hun dorp liggen over het algemeen dan ook veel lager dan gemiddeld in de gemeente. Alleen de mogelijkheden voor recreatie en in mindere mate de onderwijsvoorzieningen worden hoger beoordeeld dan gemiddeld. De laagste gemiddelde rapportcijfers geven bewoners aan winkels voor de dagelijkse boodschappen (2,6), gezondheidsvoorzieningen, sportvoorzieningen en een dorps-huis (ontmoetingsplek voor dorpsbewoners). Garnwerd heeft geen eigen dorps-huis; een kwart van de respondenten geeft aan daar eigenlijk wel gebruik van te willen maken. Garnwerd heeft ook geen eigen medische voorzieningen en behalve de ijsbaan en natuurzwembad geen sportvoorzieningen; er komt een rijdende supermarkt. Het dorp heeft wel een openbare basisschool die door 82% van de basisschoolleerlingen uit Garnwerd wordt bezocht. De leerlingen die voortgezet onderwijs volgen doen dat bijna allemaal in de stad Groningen, waarvan relatief veel leerlingen op havo- of vwo-niveau.

De gezondheidsindicatoren zijn vrij gemiddeld. Een op de tien mensen is als mantelzorger actief en een kwart vindt dat hij of zij zelf een slechte gezondheid heeft. Van de inwoners vanaf 65 jaar kreeg een kwart in 2007 een voorziening en/of huishoudelijke hulp in het kader van de WMO.

Veiligheid

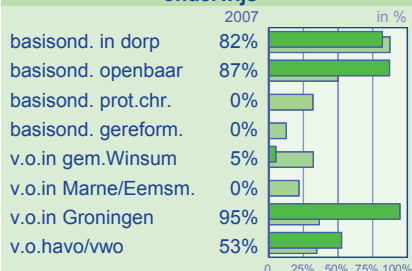
Het aantal aangiftes van woninginbraak, autocriminaliteit en fietsendiefstal in Garnwerd lag de laatste twee jaar lager dan de twee jaar daarvoor en ook lager dan gemiddeld. Ook van geweld wordt minder vaak aangifte gedaan dan gemiddeld. Het aantal verkeersongevallen ligt op een gemiddeld niveau. Ook bewoners vinden dat diefstal duidelijk minder vaak voorkomt dan gemiddeld in de gemeente. Volgens de bewoners zijn er wel verkeersproblemen: vooral parkeeroverlast en geluidsoverlast door verkeer komen volgens meer bewoners voor dan elders in de gemeente. Ook het aandeel bewoners dat de verkeersveiligheid als ongunstig beschouwd is groter dan gemiddeld. Vooral de verkeersveiligheid voor voetgangers wordt door relatief veel bewoners (42%) ongunstig of zeer ongunstig genoemd. Het aantal bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in het eigen dorp is veel lager dan gemiddeld: 11%. Zo zijn er bijna geen bewoners die zich ooit onveilig voelen door groepen jongeren, geweld op straat of alcohol- en drugsoverlast.

Garnwerd Voorzieningen

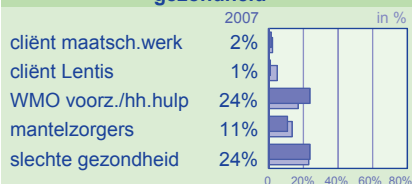
rapportcijfers (volgens bewoners)

onderwijs

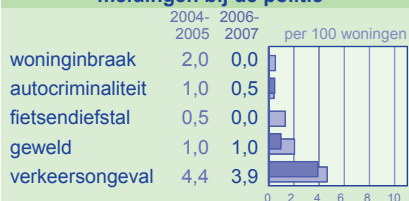

gezondheid

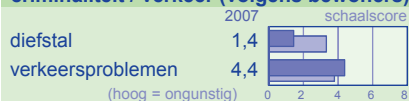

Garnwerd Veiligheid

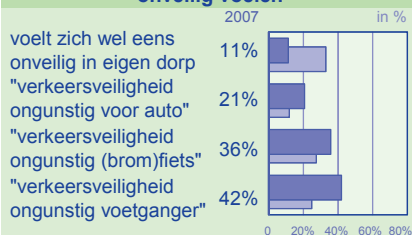
meldingen bij de politie

criminaliteit / verkeer (volgens bewoners)

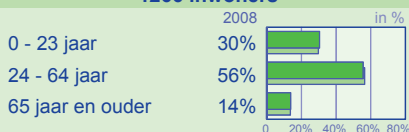
onveilig voelen

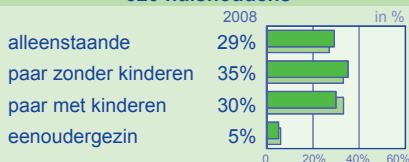
■ Garnwerd
■ Gemeente Winsum

Sauwerd / Wetsinge Bevolking

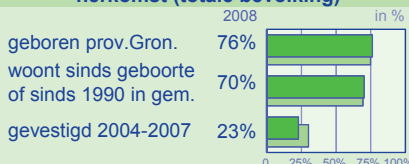
1266 inwoners

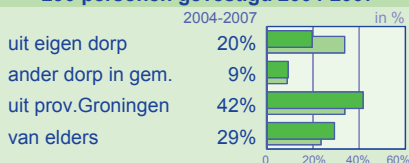
520 huishoudens

herkomst (totale bevolking)

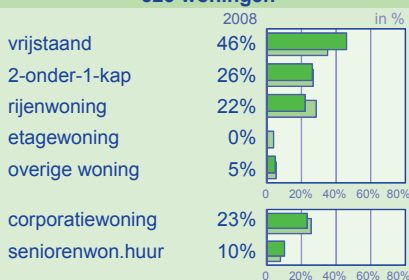

290 personen gevestigd 2004-2007

Sauwerd / Wetsinge Woningen

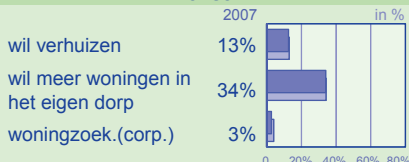
523 woningen

woningkwaliteit

wensen

Sauwerd / Wetsinge

Bevolking

In het dorp Sauwerd wonen 1140 mensen. In dit dorpsprofiel wordt Sauwerd besproken samen met Groot en Klein Wetsinge. In Wetsinge wonen 126 personen. De leeftijdsverdeling van de bevolking in zowel Sauwerd als Wetsinge komt overeen met die in de hele gemeente. Ook de huishoudenssamenstelling van de 520 huishoudens wijkt weinig af van gemiddeld.

Het aantal personen dat werd geboren in de provincie of al sinds 1990 in de gemeente woont is net zo hoog als gemiddeld. Een kwart van de huidige bevolking heeft zich pas de laatste vier jaar in de huidige woning gevestigd. Van hen heeft een relatief groot (71%) zich gevestigd van buiten de gemeente Winsum en is slechts een klein deel afkomstig uit een andere woning in het eigen dorp.

Woningen

Onder de 523 woningen in Sauwerd en Wetsinge bevinden zich vooral vrijstaande woningen (46%), twee-onder-een-kap woningen (26%) en rijenwoningen (22%). Bijna een kwart van de woningen wordt verhuurd door de corporatie Wierden en Borgen. Het aandeel ouderenwoningen (54 woningen ofwel 10%) is iets hoger dan in de meeste andere dorpen. In Wetsinge staan overigens alleen vrijstaande woningen en boerderijen.

De gemiddelde ouderdom van de woningen in Sauwerd ligt vlakbij het gemiddelde: 49 jaar. De 45 woningen in Groot en Klein Wetsinge zijn veel ouder: gemiddeld 116 jaar. Ook de getaxeerde economische waarde van de woningen is in Sauwerd gemiddeld (€ 190.000), maar in Wetsinge veel hoger (€ 249.000). Het gemiddeld rapportcijfer dat bewoners geven aan de kwaliteit van de woningen ontloopt elkaar niet veel: gemiddeld 7,3.

Ongeveer 13% van de zelfstandig wonende bewoners wil de komende 5 jaar verhuizen: net zo veel als gemiddeld. Ook het percentage woningzoekenden (3%) en het aantal bewoners dat vindt dat er meer woningen in het eigen dorp moeten komen liggen rond het gemiddelde.

Werk en inkomen

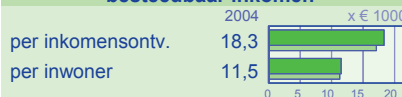
Het besteedbaar inkomen per inkomensontvanger in Sauwerd en Wetsinge ligt wat hoger dan gemiddeld. Omgerekend naar het aantal inwoners ligt het totale inkomen echter op een gemiddeld niveau. Ook rond het gemiddelde zijn het aantal mensen dat staat ingeschreven als werkzoekende of een bijstands-, werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt. De 60 bedrijven in Sauwerd en Wetsinge hebben in totaal 113 arbeidsplaatsen. Per 100 inwoners van 18-64 jaar zijn dat er iets minder dan gemiddeld. Van de mensen van 18-64 jaar die werken, doet een relatief klein deel (7%) dat in het eigen dorp. Bijna zes van de tien bewoners vinden dat er meer arbeidsplaatsen zouden moeten komen in de gemeente.

Vrije tijd

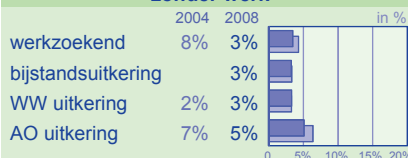
De meeste cijfers op gebied van vrije tijd liggen op een voor de gemeente Winsum vrij gemiddeld niveau. Dat geldt bijvoorbeeld voor het aantal mensen dat maandelijks sport, creatief of cultureel actief is, activiteiten in het dorp bezoekt, naar het dorpshuis gaat of vrijwilligerswerk doet. Het aantal (gratis) jeugdleden in Sauwerd en Wetsinge van de openbare bibliotheek Winsum is zeer groot, maar onder volwassenen juist iets lager dan gemiddeld. Het hoge aandeel jeugdleden wordt verklaard doordat alle kinderen van de basisschool een pasje hebben voor de bibliotheek. Het aantal mensen dat lid is van een vereniging ligt op een gemiddeld niveau. Dat geldt ook voor het aantal verenigingen in Sauwerd en Wetsinge wanneer dat wordt afgezet tegen het aantal inwoners van Winsum. Tot slot vindt 77% dat er voldoende mogelijkheden zijn voor recreatie in en rond het dorp: ongeveer net zo veel als gemiddeld.

Sauwerd / Wetsinge Werk en inkomen

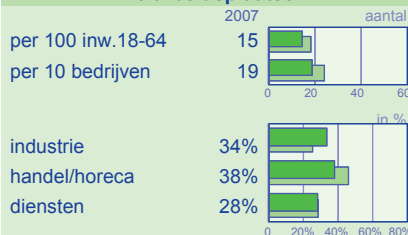
besteedbaar inkomen

zonder werk

113 arbeidsplaatsen

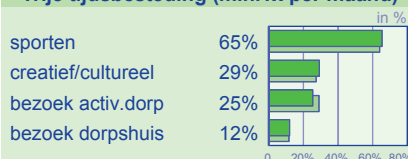

bevolking 18-64 jaar (enquête)

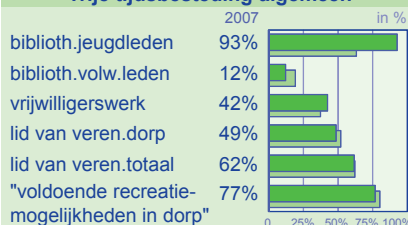

Sauwerd / Wetsinge Vrije tijd

vrije tijdsbesteding (min. 1x per maand)

vrije tijdsbesteding algemeen

aantal verenigingen

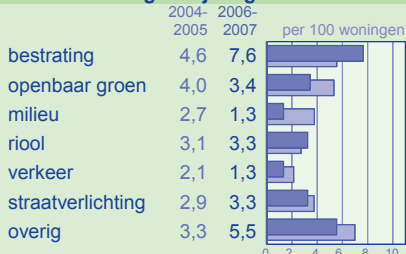
■ Sauwerd / Wetsinge
■ Gemeente Winsum

Sauwerd / Wetsinge Leefbaarheid

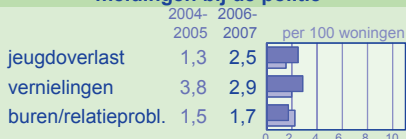
rapportcijfers (volgens bewoners)

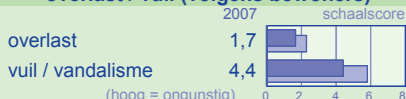
meldingen bij de gemeente

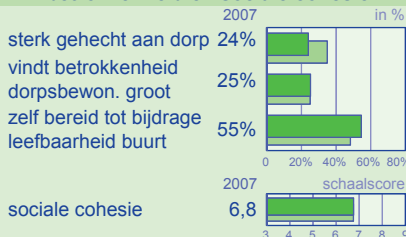
meldingen bij de politie

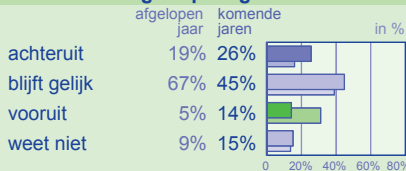
overlast / vuil (volgens bewoners)

betrokkenheid en sociale cohesie

ontwikkeling dorp volgens bewoners

prioriteiten van bewoners

Leefbaarheid

De gemiddelde rapportcijfers die bewoners van Sauwerd en Wetsinge geven aan hun buurt in het algemeen en diverse aspecten van de woonomgeving liggen dichtbij de gemiddelden. Alleen de speelmogelijkheden worden hoger dan gemiddeld beoordeeld, althans in Sauwerd. Inwoners van Wetsinge geven veel lagere cijfers dan gemiddeld (en ook dan Sauwerd) aan onderhoud van de bestrating (5,3), parkeergelegenheid (4,8), straatverlichting (6,3) en speelmogelijkheden (4,9). De cijfers voor de buurt in het algemeen en het groen zijn in Wetsinge niet lager dan gemiddeld. Het aantal meldingen bij het gemeentelijke meldpunt ligt in Sauwerd en Wetsinge (per 100 woningen) lager dan gemiddeld. Vooral in de categorieën groen en milieu komen relatief weinig klachten binnen; over bestrating waren er de laatste twee jaar juist meer meldingen. Het aantal meldingen bij de politie op gebied van jongerenoverlast en vernielingen ligt een fractie hoger dan gemiddeld. De laatste twee jaar werd jeugdoverlast wat vaker en vernielingen wat minder vaak gemeld dan twee jaar eerder. In de ogen van bewoners komt overlast (van jeugd of omwonenden) bijna net zo vaak voor als gemiddeld en vervuiling en vandalisme minder vaak dan gemiddeld.

Een kwart van de bewoners zegt gehecht te zijn aan het eigen dorp. Dat is minder dan in alle andere dorpen. Wel is 55% bereid om zelf bij te dragen aan leefbaarheid in de buurt of doet dat al. Het aantal mensen dat de betrokkenheid van andere bewoners groot vindt is net zo groot als gemiddeld (25%) en ook de sociale cohesie ligt op een voor de gemeente gemiddeld niveau (maar in Wetsinge hoger).

Van de bewoners vindt 19% dat hun dorp afgelopen jaar achteruit is gegaan; slechts 5% zag vooruitgang. Voor de komende jaren denkt 26% dat het dorp achteruit zal gaan en 14% rekt op vooruitgang. Dat toekomstbeeld is wat negatiever dan gemiddeld in de gemeente.

Als de bewoners mochten kiezen voor welke problemen in de buurt zij geld mogen inzetten wijkt het beeld niet heel veel af van gemiddeld. Het meeste geld zouden ze willen besteden aan verkeer, veiligheid en onderhoud van de bestrating. Voor groen en vervuiling willen de bewoners iets minder geld uittrekken dan gemiddeld in de gemeente; aan sociale problemen iets meer.

Voorzieningen

De rapportcijfers die bewoners geven aan verschillende voorzieningen in het dorp liggen over het algemeen rond de gemiddelden. Met een eigen treinstation wordt het openbaar vervoer relatief hoog beoordeeld (7,8) en ook de tevredenheid over het dorpshuis is iets hoger dan gemiddeld. Een beetje lager dan gemiddeld zijn de rapportcijfers voor jeugdvoorzieningen, onderwijsvoorzieningen, mogelijkheden voor recreatie en winkels voor de dagelijkse boodschappen. Deze cijfers hebben betrekking op Sauwerd en Wetsinge samen. Wetsinge heeft echter geen eigen voorzieningen en de meeste rapportcijfers zijn daar dan ook duidelijk lager dan in Sauwerd (zie blz.75).

Sauwerd heeft een christelijke basisschool. Van de basisschoolleerlingen bezoekt 42% deze basisschool in het eigen dorp, veel minder dan gemiddeld. De ouders van veel andere leerlingen kozen voor openbaar of gereformeerd onderwijs in een ander dorp.

Van de leerlingen die voortgezet onderwijs volgen doet een relatief groot deel (67%) dat in Groningen.

De gezondheidscijfers laten een vrij gemiddeld beeld zien. Van de respondenten in de enquête is 14% als mantelzorg actief; 20% zegt een slechte gezondheid te hebben.

Veiligheid

In Sauwerd en Wetsinge ligt het aantal aangiftes van woninginbraak, autocriminaliteit en fietsendiefstal de laatste twee jaar (per 100 woningen) hoger dan in alle andere dorpen, ook al gaat het absoluut gezien om beperkte aantallen. Het aantal aangiftes van autocriminaliteit is wel gedaald sinds de twee jaren daarvoor. Het aantal geweldsdelicten en verkeersongevallen ligt op een gemiddeld niveau.

Het aantal bewoners dat vindt dat auto-inbraken en fietsendiefstal in de eigen buurt voorkomen is hoger dan gemiddeld. Verkeersproblemen komen iets minder vaak voor dan gemiddeld.

De bewoners van Wetsinge vinden overigens dat diefstallen in hun dorp minder vaak en verkeersproblemen vaker voorkomen dan inwoners van Sauwerd. Een op de drie bewoners van Sauwerd en Wetsinge voelt zich wel eens onveilig in het eigen dorp: ongeveer net zo veel als gemiddeld. Het aandeel bewoners dat de verkeersonveiligheid ongunstig vindt voor verschillende soorten weggebruikers is net zo hoog als gemiddeld in de gemeente.

Sauwerd / Wetsinge Voorzieningen

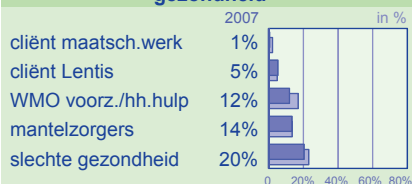
rapportcijfers (volgens bewoners)

onderwijs

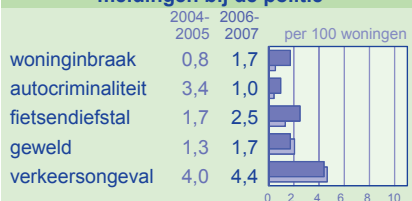

gezondheid

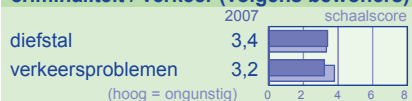

Sauwerd / Wetsinge Veiligheid

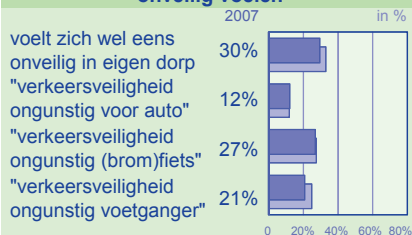
meldingen bij de politie

criminaliteit / verkeer (volgens bewoners)

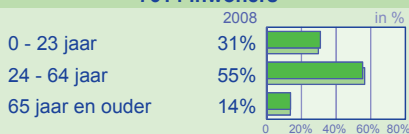
onveilig voelen

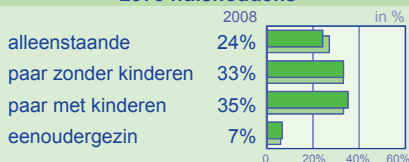
■ Sauwerd / Wetsinge
■ Gemeente Winsum

Winsum (dorp) Bevolking

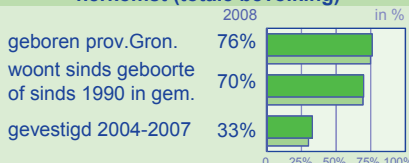
7614 inwoners

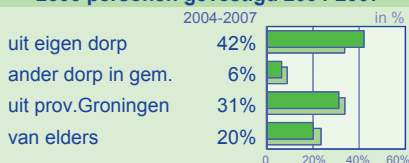
2973 huishoudens

herkomst (totale bevolking)

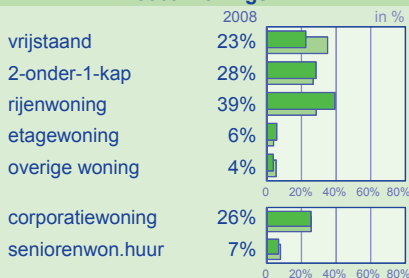

2506 personen gevestigd 2004-2007

Winsum (dorp) Woningen

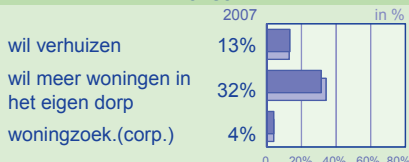
3069 woningen

woningkwaliteit

wensen

Winsum (dorp)

Bevolking

Het dorp Winsum is ruimschoots het grootste dorp van de gemeente met 7614 inwoners: 55% van het totaal. De leeftijdsverdeling van die bewoners wijkt weinig af van gemiddeld. Onder de 2973 huishoudens bevinden zich wat minder alleenstaanden dan gemiddeld. In de buurt Winsum wonen relatief veel ouderen: 31% is er 65 jaar of ouder. In Potmaar, De Brake en Verspreide huizen wonen veel gezinnen met kinderen: ongeveer de helft van het aantal huishoudens. Relatief veel eenoudergezinnen wonen er in de buurt Ripperda: 12%.

Van alle inwoners van het dorp is driekwart in de provincie Groningen geboren; 70% woont al sinds 1990 of sinds de geboorte in de gemeente. Die percentages zijn vrijwel gelijk aan de gemiddelden. Een van de drie huidige bewoners heeft zich pas de laatste vier jaar gevestigd in de huidige woning, waarvan 42% uit het eigen dorp afkomstig was: iets meer dan gemiddeld.

Woningen

Onder de 3069 woningen bevinden zich relatief veel rijenwoningen: 39% van de totale woningvoorraad (in Ripperda zelfs 74%). Daarnaast zijn er vooral vrijstaande en twee-onder-een-kap woningen. Vooral de buurten Winsum, Potmaar en De Brake bestaan voor een groot deel uit vrijstaande en halfvrijstaande woningen.

Een kwart van de woningen wordt verhuurd door een van de corporaties Wierden en Borgen en Woonzorg Nederland. Daaronder zijn 211 seniorenwoningen: 7% van de voorraad. Het aandeel corporatie- en seniorenwoningen is net zo hoog als gemiddeld. Onder de huurwoningen bevinden zich relatief veel woningen met hogere huren. Daarnaast zijn er nog 260 plaatsen beschermd wonen of intramuraal in een verzorgings- of verpleeghuis. Deze laatste voorzieningen komen in de andere dorpen nauwelijks voor (alleen in Baflo zijn er nog 22 plaatsen in het verzorgingshuis). Vooral door de uitbreidingswijken Ripperda, Potmaar en De Brake is de gemiddelde ouderdom van de woningen in het dorp Winsum lager dan in alle andere dorpen: 39 jaar. De getaxeerde economische waarde van de woningen en het rapportcijfer dat bewoners geven aan de kwaliteit van de woningen liggen op een gemiddeld niveau (maar in Potmaar en De Brake hoger).

Van alle bewoners wil 13% binnen 5 jaar verhuizen; 32% vindt dat er meer woningen moeten worden gebouwd in het eigen dorp. Van de huishoudens staat 4% ingeschreven als woningzoekende bij Wierden en Borgen.

Werk en inkomen

In het dorp Winsum laten veel indicatoren scores zien dichtbij de gemiddelden. Daarbij moet echter wel worden bedacht dat 55% van alle inwoners van de gemeente in het dorp wonen. Daardoor drukt Winsum ook een relatief zwaar stempel op het gemeentelijke gemiddelde.

Het besteedbaar inkomen per inwoner en per inkomensontvanger liggen op een gemiddeld niveau. Ook de aantallen werkzoekenden en inkomensontvangers wijken niet noemenswaardig af van de gemiddelden. Wel zijn al deze cijfers in de buurten Potmaar, De Brake en Verspreide huizen veel lager dan in de andere buurten.

In het dorp Winsum zijn 313 bedrijven gevestigd, met in totaal 854 arbeidsplaatsen. Per inwoner van 18-64 jaar zijn dat er net zo veel als gemiddeld. Van de arbeidsplaatsen is een wat groter deel dan gemiddeld te vinden in de handel en horeca en een relatief klein deel in de sector industrie.

Zeven van de tien respondenten in de enquête van 18-64 jaar werken fulltime of parttime, waarvan 23% in het eigen dorp. Van alle respondenten vindt 64% dat er meer arbeidsplaatsen moeten komen in de gemeente. Ook deze cijfers liggen vlakbij de gemiddelden.

Vrije tijd

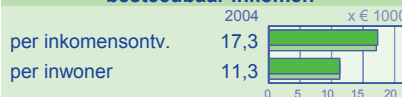
Het aantal mensen dat sport, creatief of cultureel actief is, activiteiten in het dorp bezoekt, vrijwilligerswerk doet of lid is van de bibliotheek of van een vereniging wijkt nauwelijks af van dat in de hele gemeente. Slechts weinig mensen zeggen regelmatig een dorps huis te bezoeken, maar Winsum heeft dan ook geen echt dorps huis. Wel zijn er enkele gebouwen met de functie van een ontmoetingsruimte.

Ongeveer 84% is het ermee eens dat er voldoende mogelijkheden zijn voor recreatie in het dorp. Winsum heeft ten minste 74 verschillende verenigingen op gebied van sport, muziek, hobby, buurtcomité's, vrouwen- en ouderenverenigingen. Omgerekend naar het aantal inwoners zijn er dat wel iets minder dan gemiddeld. In absolute cijfers is het aantal verenigingen natuurlijk veel groter dan in de andere dorpen.

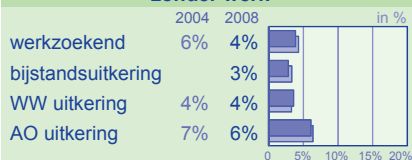
NB Het dorp Winsum bestaat uit zes buurten: Winsum, Obergum, Ripperda, Potmaar, De Brake en Verspreide huizen Winsum. Waar mogelijk worden de cijfers in de volgende hoofdstukken per buurt weergegeven. Op blz.8 vindt u een toelichting bij de gebiedsindeling en een kaartje.

Winsum (dorp) Werk en inkomen

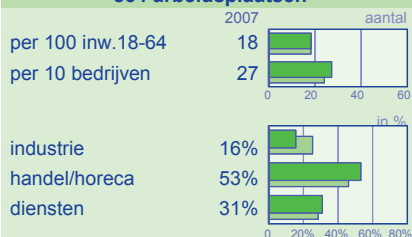
besteedbaar inkomen

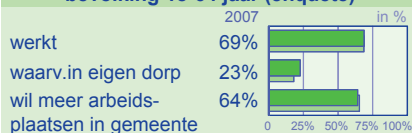
zonder werk

854 arbeidsplaatsen

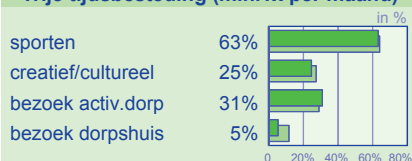

bevolking 18-64 jaar (enquête)

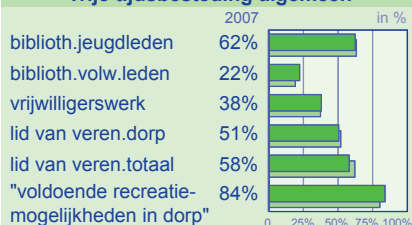

Winsum (dorp) Vrije tijd

vrije tijdsbesteding (min.1x per maand)

vrije tijdsbesteding algemeen

aantal verenigingen

■ Winsum (dorp)
■ Gemeente Winsum

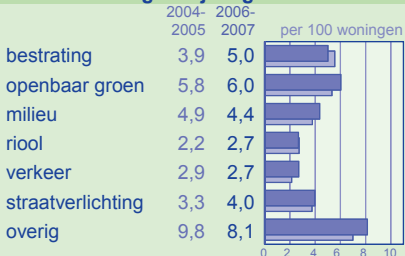
Winsum (dorp)

Leefbaarheid

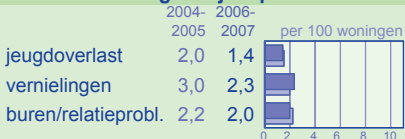
rapportcijfers (volgens bewoners)

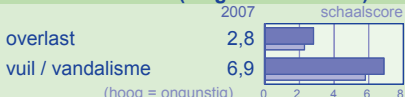
meldingen bij de gemeente

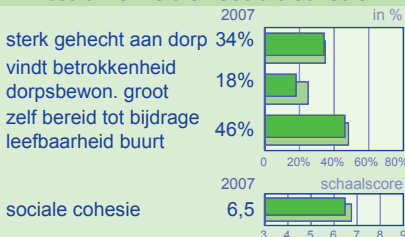
meldingen bij de politie

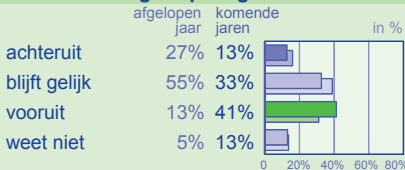
overlast / vuil (volgens bewoners)

betrokkenheid en sociale cohesie

ontwikkeling dorp volgens bewoners

prioriteiten van bewoners

Leefbaarheid

De rapportcijfers die bewoners van het dorp Winsum geven aan hun buurt in het algemeen of aan onderhoud, parkeren, straatverlichting en speelmogelijkheden zijn vrijwel exact gelijk aan de gemiddelden. Inwoners van de buurt De Brake zijn relatief ontevreden over het groen. Inwoners van de buurten Winsum en Verspreide huizen zijn erg ontevreden over de speelmogelijkheden. In Potmaar zijn de meeste cijfers hoger dan gemiddeld.

Het totaal aantal meldingen bij het gemeentelijke meldpunt ligt, per 100 woningen gerekend, iets hoger dan gemiddeld in de gemeente. Het aantal meldingen bij de politie over jeugdoverlast, vernielingen en burenen-/relatieproblemen ligt op een gemiddeld niveau. In Potmaar en De Brake komen nauwelijks meldingen binnen. Jeugdoverlast werd de laatste twee jaar vooral gemeld in de buurten Winsum en Ripperda.

Het aantal bewoners dat vindt dat diverse vormen van overlast (vooral jongeren- en geluids-overlast) en vervuiling/vandalisme in de buurt voorkomen ligt wat hoger dan gemiddeld en ook hoger dan in alle andere dorpen.

Van de bewoners is 34% sterk gehecht aan het eigen dorp en 46% is bereid om zelf actief bij te dragen aan leefbaarheid in de buurt. Die twee percentages wijken niet af van de gemiddelden. De groep bewoners die de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van andere dorpsbewoners bij de buurt groot vindt, is lager dan gemiddeld: 18%. De sociale cohesie in het dorp Winsum is lager dan gemiddeld en lager dan in alle andere dorpen (behalve Rasquert). In de buurt Winsum echter is de sociale cohesie juist relatief hoog. Ruim een kwart van de bewoners vindt dat hun dorp afgelopen jaar achteruit is gegaan en slechts 13% vindt dat deze vooruit ging. Ruim de helft vindt dat het dorp gelijk is gebleven. Voor de komende jaren echter is de verwachting veel positiever. Slechts 13% denkt dat het dorp nog achteruit zal gaan en niet minder dan 41% verwacht een vooruitgang. Dat laatste percentage is aanmerkelijk hoger dan in alle andere dorpen in de gemeente.

Ook in het dorp Winsum konden bewoners zaken geld verdelen om de grootste problemen in de buurt te helpen oplossen. De verdeling van die zakken geld en de rangorde wijken maar weinig af van het gemeentelijke gemiddelde. De bewoners willen het geld vooral besteden aan veiligheid, verkeer, groen, onderhoud van de bestrating en vervuiling. Van de 10 voorgelegde problemen wordt aanpak van sociale problematiek en bewonersoverlast het minst urgent geacht. Aan openbaar vervoer worden minder zakken geld besteed dan gemiddeld.

Voorzieningen

Het dorp Winsum kent relatief veel voorzieningen en diverse rapportcijfers liggen dan ook iets hoger dan gemiddeld in de gemeente. Dat geldt het sterkst voor jongeren-, gezondheids- en sportvoorzieningen en voor recreatiemogelijkheden, openbaar vervoer en winkels voor de dagelijkse boodschappen. Alleen een echt dorpshuis is er niet in het dorp; op dat punt blijft het rapportcijfer dan ook achter bij het gemiddelde. Een op de tien bewoners geeft aan een dergelijke voorziening eigenlijk wel te willen gebruiken.

In het dorp zijn 5 basisscholen gevestigd van de verschillende stromingen. Daardoor zit 99% van de basisschoolleerlingen in het eigen dorp op school. Ruim de helft koos voor openbaar onderwijs, 32% voor christelijk en 16% voor gereformeerd basisonderwijs. Van de leerlingen in het voortgezet onderwijs zit 34% in Winsum op school, 26% in De Marne of Eemsmond en 31% in de stad Groningen. Bijna vier van de tien leerlingen volgen onderwijs op havo of vwo niveau. De gezondheidsgegevens laten voor het dorp Winsum een gemiddeld beeld zien. Van de respondenten aan de enquête verleent 14% mantelzorg. Een kwart zegt een slechte gezondheid te hebben.

Veiligheid

Afgezet tegen het aantal woningen liggen de aantallen aangiftes van woninginbraak, autocriminaliteit, fietsendiefstal en geweld op een gemiddeld niveau. De verschillende soorten diefstal komen de laatste twee jaar wel duidelijk minder vaak voor dan de twee jaren daarvoor. In de buurt Winsum vindt nog wel veel fietsendiefstal plaats. Het aantal verkeersongevallen ligt in het dorp op een gemiddeld niveau.

In de beleving van bewoners komt diefstal wel iets vaker voor dan gemiddeld. De mate waarin men vindt dat verkeersproblemen voorkomen wijkt weinig af van het gemiddelde. Van alle bewoners voelt 38% zich wel eens onveilig in het eigen dorp: vrijwel gelijk aan het gemiddelde. Ook het aantal bewoners dat de verkeersveiligheid ongunstig vindt voor auto's, (brom)fietsers en voetgangers ligt op een gemiddeld niveau.

Winsum (dorp) Voorzieningen

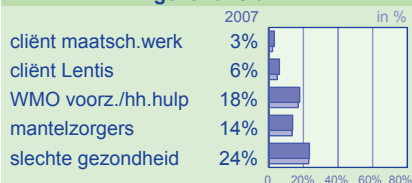
rapportcijfers (volgens bewoners)

onderwijs

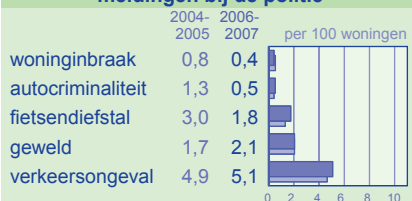

gezondheid

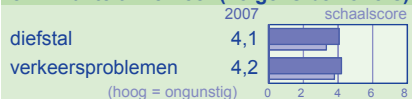

Winsum (dorp) Veiligheid

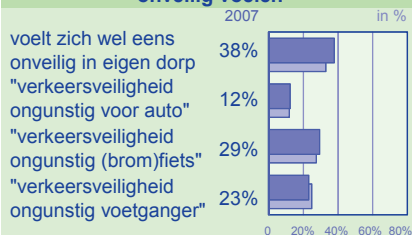
meldingen bij de politie

criminaliteit / verkeer (volgens bewoners)

onveilig voelen

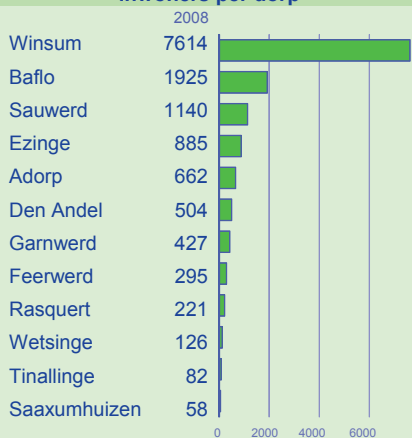

Winsum (dorp)
Gemeente Winsum

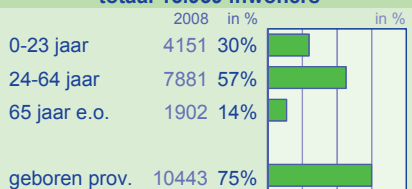
2 Bevolking

Bevolking

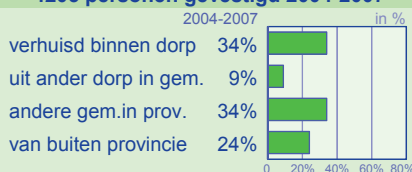
inwoners per dorp

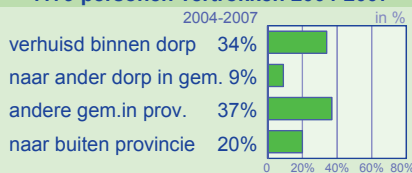
totaal 13.939 inwoners

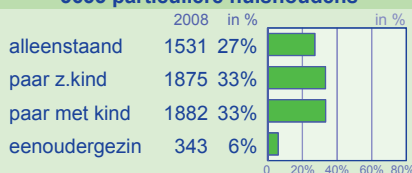
4205 personen gevestigd 2004-2007

4179 personen vertrokken 2004-2007

5655 particuliere huishoudens

Op 1 januari 2008 had de gemeente Winsum 13.939 inwoners. Daarvan wonen er 7.614 (55%) in en rond het dorp Winsum. De grootste andere dorpen zijn Baflo (1925), Sauwerd (1140) en Ezinge (885 inwoners). De kleinste dorpen zijn Saaxumhuizen (58), Tinallinge (82) en Wetsinge (126 inwoners).

Van alle inwoners is 30% jonger dan 24 jaar. In Tinallinge, Garnwerd en Feerwerd wonen relatief weinig jongeren. Ouderen vanaf 65 jaar maken 14% van de bevolking uit. In Den Andel, Garnwerd en Rasquert en in de uitbreidingswijken van Winsum wonen relatief weinig ouderen.

Driekwart van de huidige bevolking werd geboren in de provincie Groningen. In de dorpen Baflo, Wetsinge, Sauwerd en Winsum wonen meer mensen die in de provincie zijn geboren dan in de andere dorpen. Of mensen ook al sinds hun geboorte in de gemeente wonen is alleen bekend voor kinderen tot en met 17 jaar: van hen woont 70% sinds de geboorte in de gemeente. In de kleinste dorpen Wetsinge, Tinallinge, Rasquert en Saaxumhuizen woont een relatief groot deel van de kinderen al sinds de geboorte in de gemeente Winsum.

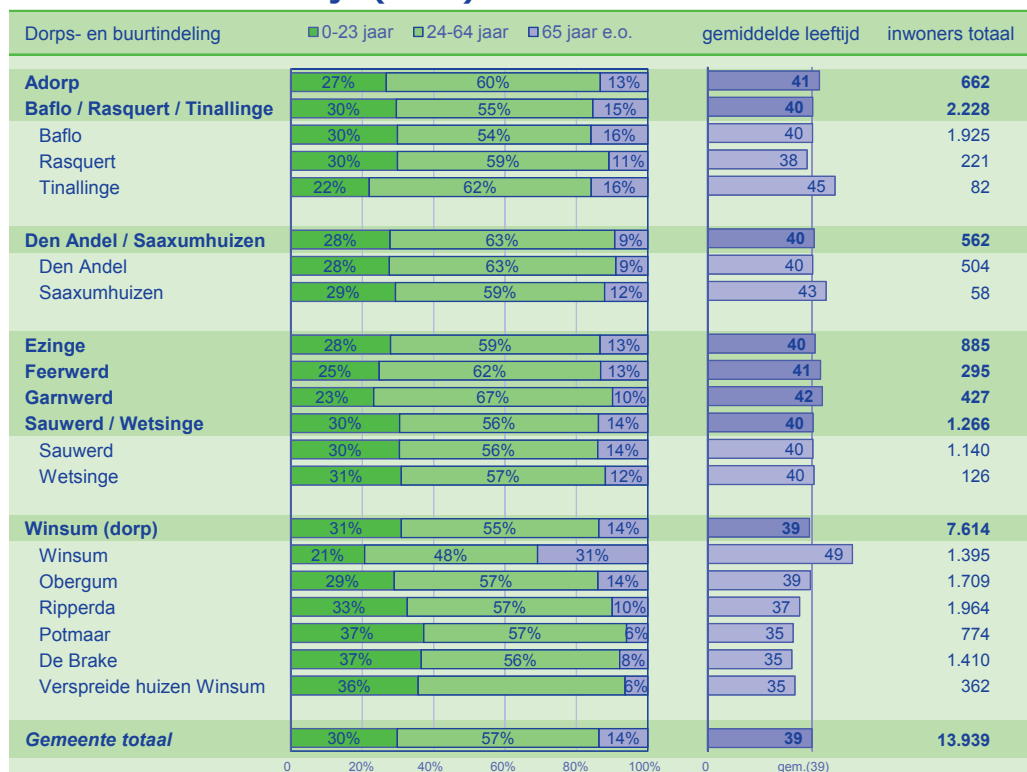
Ruim 4200 personen zijn de afgelopen vier kalenderjaren verhuisd naar een woning in de gemeente: 30% van het huidige aantal inwoners. Van hen is 34% binnen het eigen dorp verhuisd, terwijl 9% uit een ander dorp in de gemeente afkomstig is. De anderen kwamen uit een andere gemeente in de provincie (34%) of van buiten de provincie (24%). Bijna even veel mensen zijn in dezelfde periode vertrokken uit een woning in de gemeente. De verdeling naar bestemmingsgemeente is vrijwel gelijk aan de herkomst van de vestigers. Wel zijn van de vertrekkers iets meer mensen binnen de provincie gebleven, bijvoorbeeld jongeren naar de stad Groningen.

De inwoners van de gemeente Winsum vormen samen 5.631 particuliere huishoudens. Ongeveer een derde deel daarvan zijn (echt)paren met kinderen en een even groot aantal paren zonder kinderen. Daarnaast zijn er alleenstaanden (27%) en eenoudergezinnen (6%). Tot slot zijn er nog 24 'overige huishoudens'. In Feerwerd, Den Andel en Rasquert wonen wat meer alleenstaanden dan gemiddeld. In Wetsinge en Winsum wonen relatief veel paren met kinderen. Behalve in deze particuliere huishoudens, staan in Baflo en Winsum ook nog 189 personen ingeschreven in een verzorgings- of verpleeghuis.

Inwoners naar leeftijd

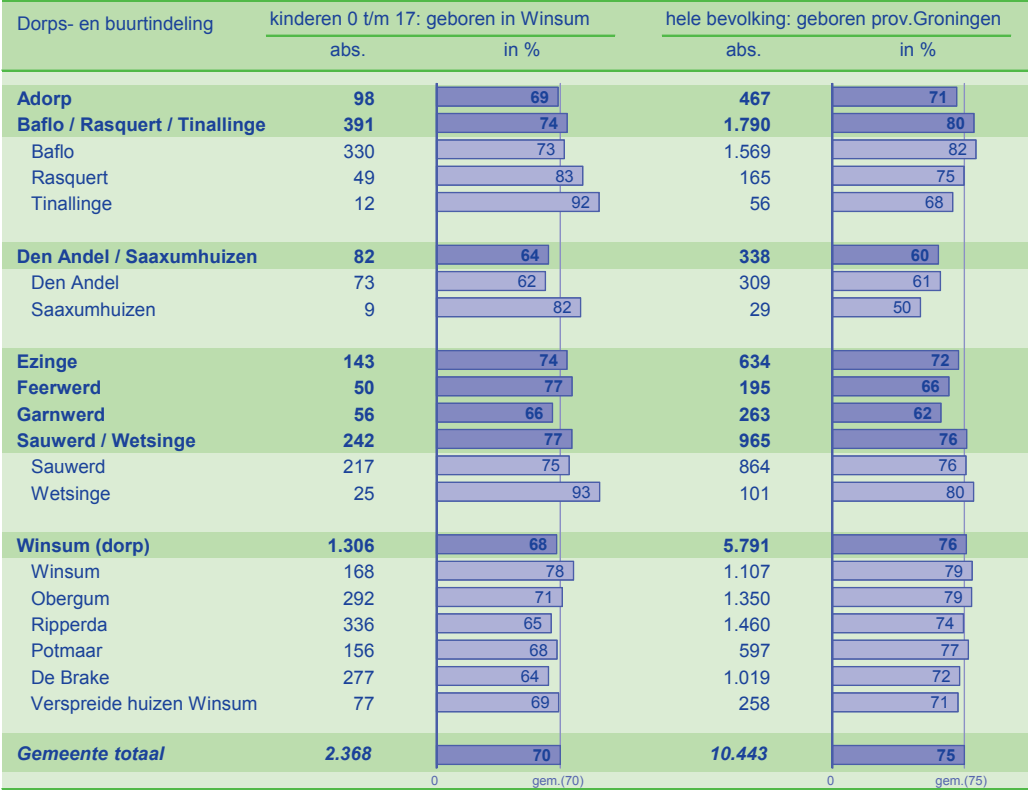
Dorps- en buurtindeling	0-3	4-12	13-17	18-23	24-34	35-44	45-54	55-64	65-74	75 e.o.
Adorp	21	77	44	35	52	104	113	128	60	28
Baflo / Rasquert / Tinallinge	107	265	155	132	266	316	351	293	171	172
Baflo	94	226	135	120	238	274	292	240	145	161
Rasquert	12	28	19	7	20	34	48	29	16	8
Tinallinge	1	11	1	5	8	8	11	24	10	3
Den Andel / Saaxumhuizen	24	68	37	27	37	100	104	113	34	18
Den Andel	23	66	29	21	37	90	90	103	29	16
Saaxumhuizen	1	2	8	6	0	10	14	10	5	2
Ezinge	49	81	63	54	92	113	167	148	76	42
Feerwerd	12	32	21	8	22	50	49	62	31	8
Garnwerd	18	46	21	14	34	79	68	105	24	18
Sauwerd / Wetsinge	53	166	96	71	108	187	205	205	95	80
Sauwerd	49	152	87	59	96	173	184	180	89	71
Wetsinge	4	14	9	12	12	14	21	25	6	9
Winsum (dorp)	349	1.000	567	438	831	1.121	1.176	1.082	547	498
Winsum	54	95	67	72	117	141	185	233	179	252
Obergum	88	219	102	86	215	253	222	285	166	73
Ripperda	102	278	136	123	279	307	270	269	84	111
Potmaar	22	120	86	60	62	122	162	94	29	17
De Brake	68	232	136	79	120	249	274	141	76	35
Verspreide huizen Winsum	15	56	40	18	38	49	63	60	13	10
Gemeente totaal	633	1.735	1.004	779	1.442	2.070	2.233	2.136	1.038	864

Inwoners naar leeftijd (in %) en totaal

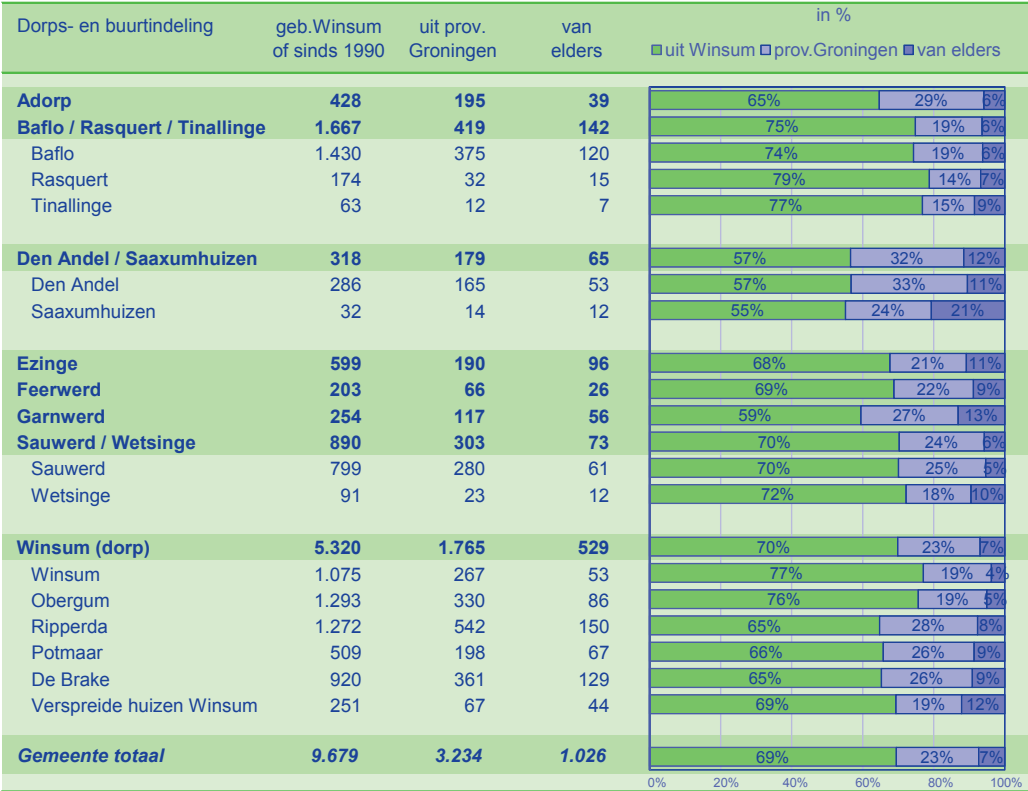

Bron: Gemeente Winsum, GBA (1 januari 2008).

Inwoners naar geboorteplaats

Inwoners naar herkomst

Belangrijkste bestemmings- en herkomstgemeenten van uit de gemeente vertrokken resp. gevestigde personen

Bestemmingsgemeente	abs.	in %	Herkomstgemeente	abs.	in %
Groningen (gem.)	698	30	Groningen (gem.)	638	27
Eemsmond	187	8	De Marne	253	11
De Marne	171	7	Eemsmond	161	7
Zuidhorn	95	4	Bedem	100	4
Assen	64	3	Loppersum	52	2
Bedem	59	3	Zuidhorn	51	2
Leek	48	2	Slochteren	33	1
Noordenveld	42	2	Tynaarlo	31	1
Loppersum	39	2	Amsterdam	25	1
Tynaarlo	37	2	Noordenveld	24	1
andere gemeente Nederland	786	34	andere gemeente Nederland	771	33
buitenland	107	5	buitenland	183	8
Vertrokken totaal	2.333		Gevestigd totaal	2.322	

Bron: Gemeente Winsum, GBA (blz.46: 1 januari 2008; hierboven: 2004-2007).

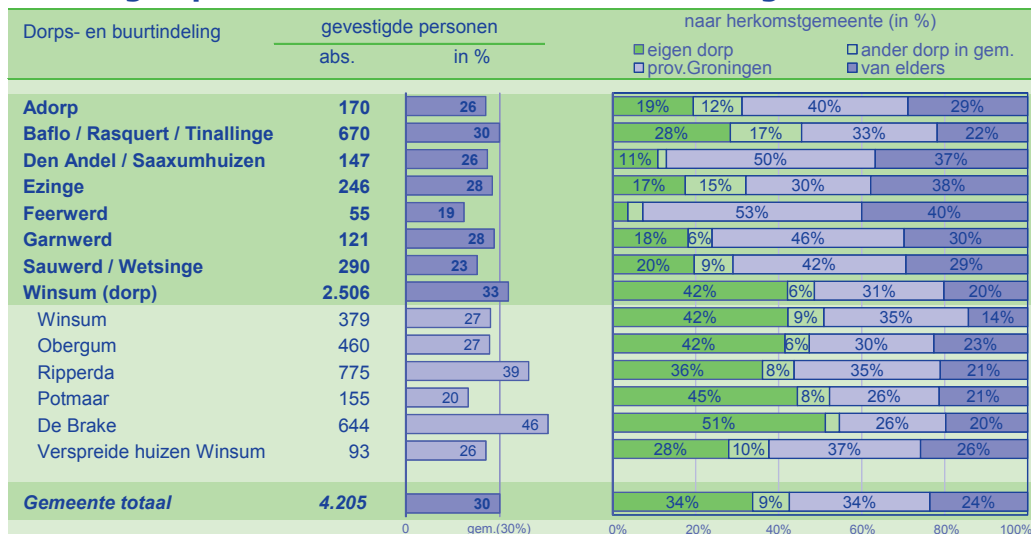
Geboorteplaats (blz.46): Kinderen geboren in Winsum zijn kinderen van 0 t/m 17 jaar die op 1 januari 2008 in de gemeente woonden en die direct na de geboorte in de gemeente Winsum werden ingeschreven, ongeacht de geboorteplaats (bijvoorbeeld thuis of in een ziekenhuis). Weergegeven wordt het exacte aantal kinderen en het aantal in procenten van het totaal aantal kinderen van 0 t/m 17 jaar.

Voor personen ouder dan 18 jaar is deze informatie niet beschikbaar. Wel wordt weergegeven het totaal aantal personen dat op 1 januari 2008 in de gemeente woonde en in de provincie Groningen is geboren, absoluut en in procenten van het totaal aantal inwoners.

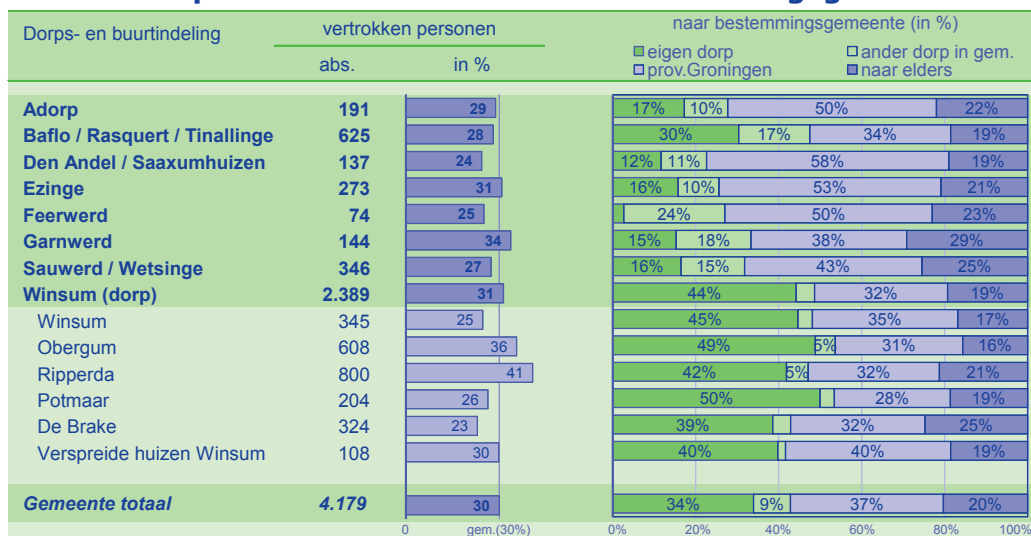
Herkomst (blz.46): In de tabel inwoners naar herkomst worden alle inwoners op 1 januari 2008 verdeeld in drie groepen. De eerste kolom toont de inwoners die sinds 1 januari 1990 in de gemeente wonen of, indien zij na 1 januari 1990 zijn geboren, direct na hun geboorte in de gemeente werden ingeschreven. De tweede kolom toont inwoners die zich sinds 1 januari 1990 in de gemeente Winsum hebben gevestigd vanuit een andere gemeente in de provincie Groningen. De derde kolom toont inwoners die zich sinds 1 januari 1990 in de gemeente vestigden van buiten de provincie.

Bestemmings- en herkomstgemeenten: De tabellen hierboven tonen de 10 meest voorkomende bestemmings- en herkomstgemeenten van de personen die in de jaren 2004 tot en met 2007 vertrokken uit de gemeente Winsum respectievelijk zich daar vestigden. De aantallen worden weergegeven absoluut en in procenten van het aantal mensen dat vertrok resp. zich vestigde in de gemeente (en waarvan de bestemmings- resp. herkomstgemeente bekend is). Voor bestemming en herkomst per dorp, inclusief verhuizingen binnen de gemeente, zie de volgende bladzijde.

Gevestigde personen 2004-2007 naar herkomstgemeente

Vertrokken personen 2004-2007 naar bestemmingsgemeente

Bron: Gemeente Winsum, GBA (hierboven: 2004-2007; volgende bladzijde: 1 januari 2008).

Gevestigde en vertrokken personen zijn personen die in de jaren 2004 t/m 2007 zich vestigden in resp. vertrokken uit een woning in de gemeente. Zij worden weergegeven absoluut en in % van inwoners op 1 januari 2008. De tweede grafiek toont de verdeling naar herkomst/bestemming.

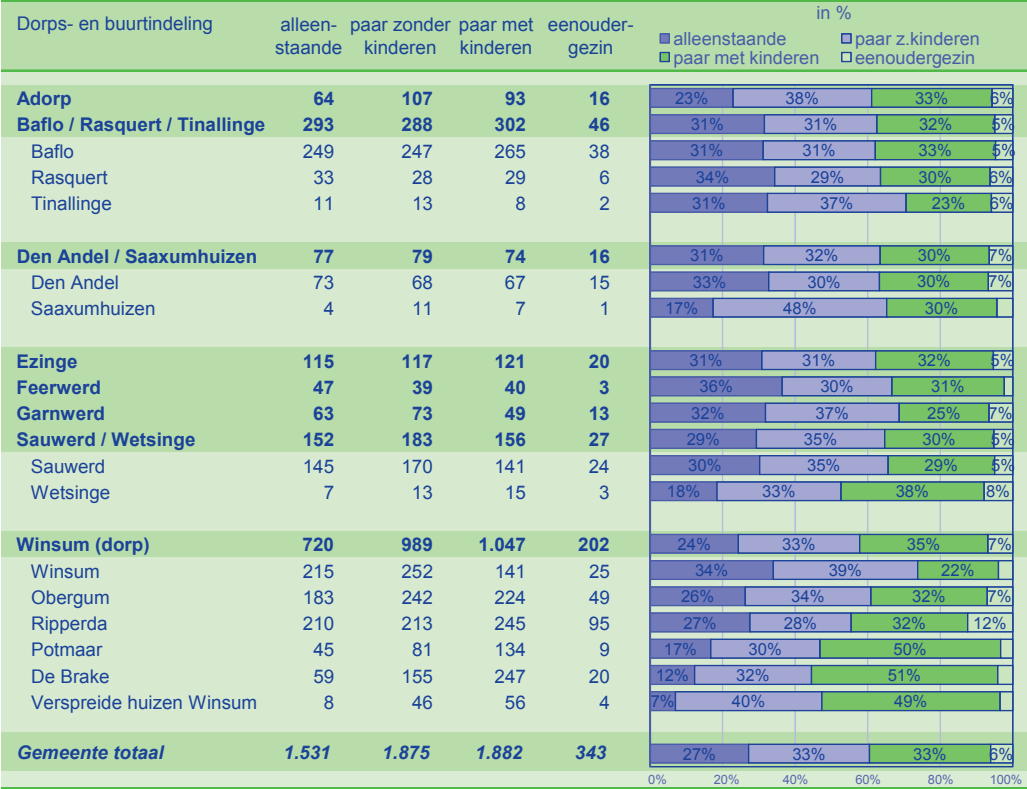
Huishoudens: Het aantal huishoudens en de huishoudenssituatie is geschat op basis van een door het CBS ontwikkelde methode. Daarmee worden niet alleen echtparen en alleenwonenden, maar ook samenwonenden zoveel mogelijk in de juiste categorie ingedeeld. Het model is gebaseerd op veronderstellingen en formules en daarom vooral indicatief.

Niet weergegeven zijn de 24 'overige huishoudens' (bijvoorbeeld huishoudens met 3 of meer volwassenen; of broers/zussen die samenwonen zonder hun ouders).

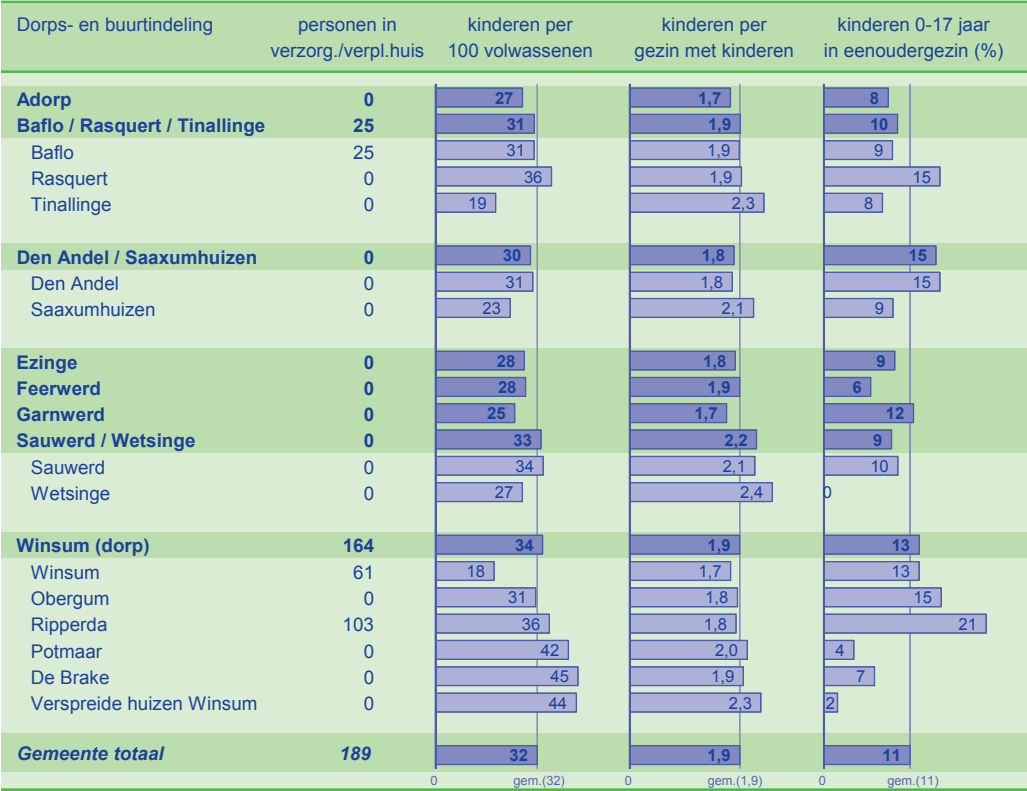
Bijzondere huishoudens en aantal kinderen: Personen in verzorgings-/verpleeghuis is het aantal bewoners dat staat ingeschreven bij de betreffende huizen in Winsum en Baflo.

Kinderen per 100 volwassenen is het aantal kinderen van 0 t/m 17 jaar per 100 inwoners van 18 jaar en ouder. Kinderen per gezin met kinderen is het gemiddeld aantal nog thuiswonende kinderen per gezin met thuiswonende kinderen (ongeacht hun leeftijd). Kinderen in een eenoudergezin is het aantal kinderen van 0 t/m 17 jaar dat woont in een eenoudergezin, in procent van het totaal aantal kinderen van 0 t/m 17 jaar.

Huishoudens naar huishoudenssoort

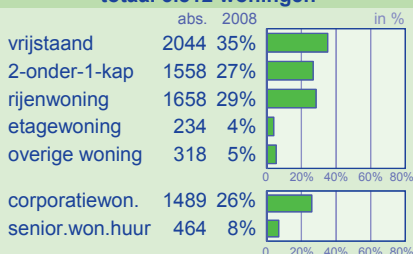
Bijzondere huishoudens en aantal kinderen

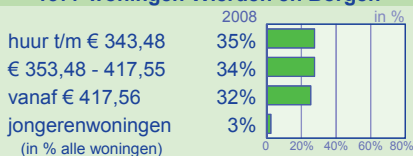
Woningen

Woningen

totaal 5.812 woningen

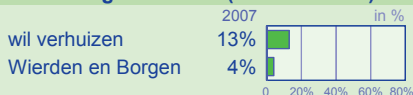
1377 woningen Wierden en Borgen

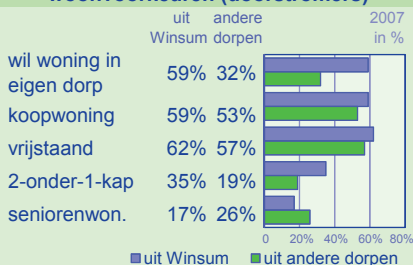
woningkwaliteit

woningzoekenden (doorstromers)

woonvoorkeuren (doorstromers)

stellingen over wonen/woningbouw

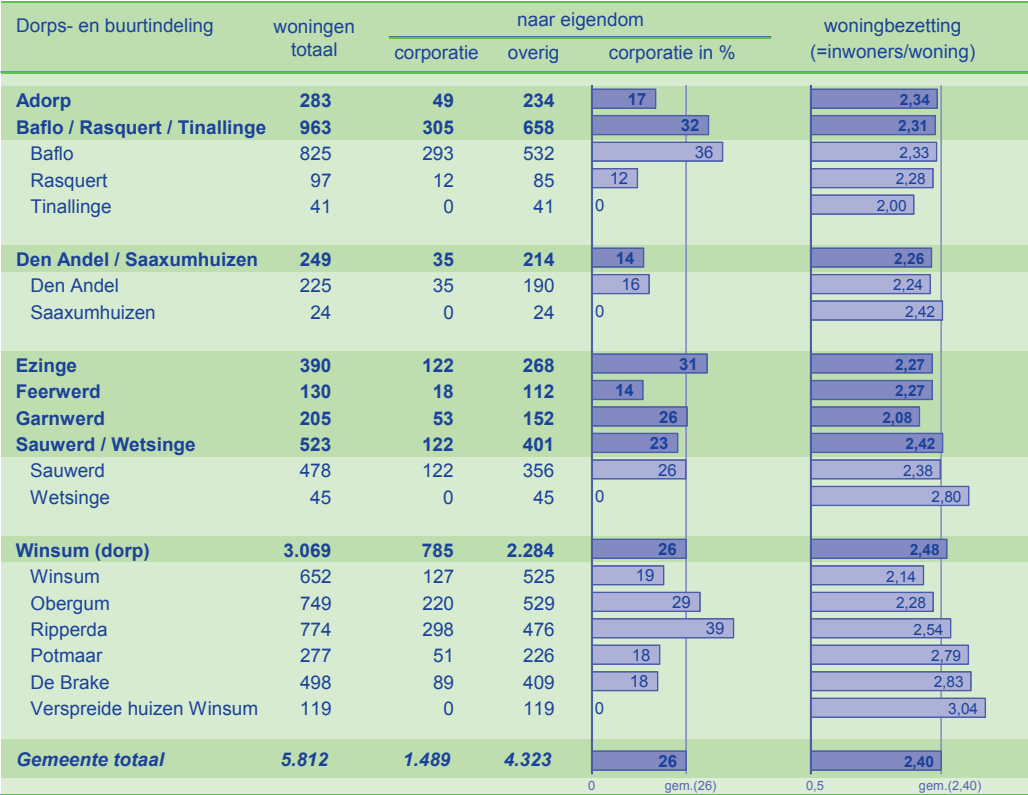

Op 1 januari 2008 stonden er in de gemeente 5812 woningen. De meest voorkomende bouw- wijzen zijn vrijstaande woningen (35%), twee- onder-een-kap woningen (27%) en rijenwoning- en (29%). Verder zijn er nog etagewoningen en overige woningen zoals gecombineerde woningen met bedrijven (waaronder boerderijen). In het dorp Winsum, en dan vooral in Obergum en Rip- perda, staan relatief veel rijenwoningen.

Ruim een kwart van de woningen (1489 in totaal) wordt verhuurd door de corporaties Wierden en Borgen en Woonzorg Nederland. Daaronder bevinden zich 464 seniorenwoningen (8% van de totale woningvoorraad) en 191 specifieke jonge- renwoningen (3%). Verder zijn er nog 282 plaat- sen voor beschermd wonen en in verzorgings- en verpleeghuizen in Baflo en Winsum. In Rasquert, Feerwerd, Den Anel en Adorp zijn relatief weinig corporatiewoningen. Goedkope huurwoningen (tot € 343) maken 35% van alle huurwoningen uit, maar in Feerwerd, Baflo, Adorp en Ezinge meer dan de helft en in Sauwerd en Winsum slechts 22%. De gemiddelde woningouderdom in de gemeente is 51 jaar. Drie van de tien wonin- gen zijn voor 1946 gebouwd (in Rasquert, Den Anel, Feerwerd en de kleinste kernen aanzien- lijk meer). De gemiddelde economische waarde bedraagt € 282.000, maar in Adorp en Feerwerd duidelijk hoger. Bewoners waarderen de kwaliteit van woningen in het dorp gemiddeld met een 7,3. In de Bewonersenquête gaf 13% aan zeker bin- nen 5 jaar te willen verhuizen; 4% van de huis- houdens staat ingeschreven als woningzoekende bij Wierden en Borgen. Van alle doorstromers uit het dorp Winsum wil 59% een woning in het ei- gen dorp; in de andere dorpen is dat 32%. Ruim de helft wil een koopwoning en een even grote groep zou graag een vrijstaande woning betrek- ken. Van de starters op de woningmarkt zoekt 39% een woning in het eigen dorp en 40% in de stad Groningen; van deze groep wil 27% kopen en 41% huren; 32% heeft geen voorkeur.

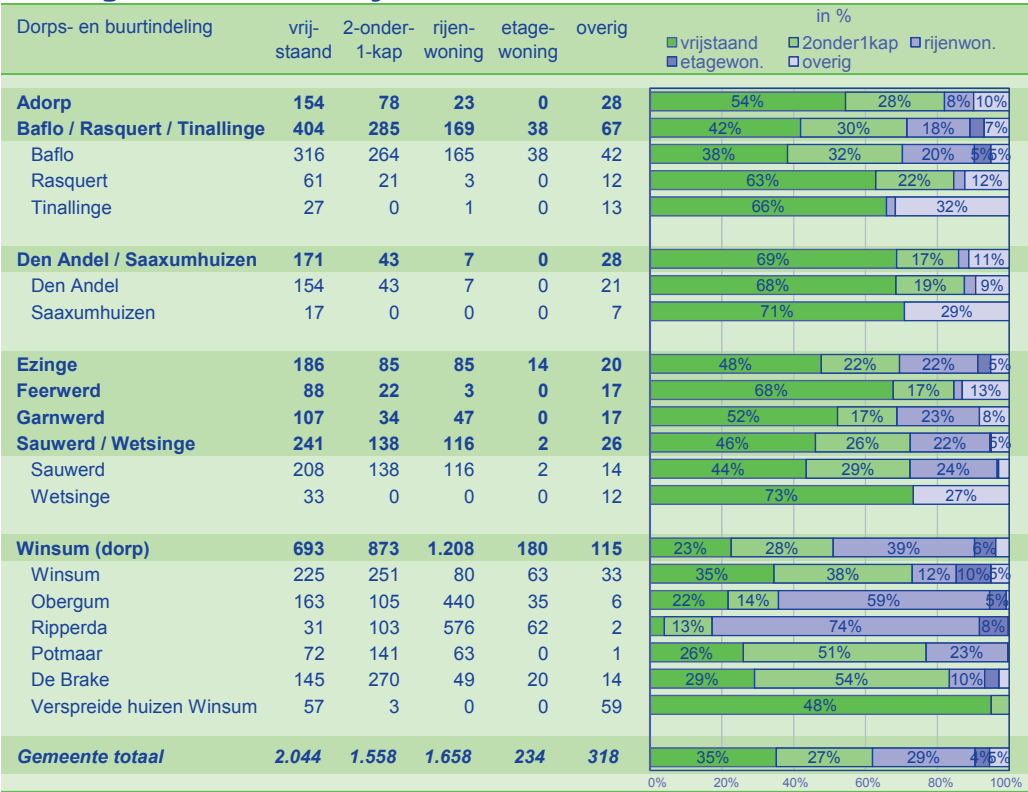
Bewoners verschillen van mening over de vraag of er in het eigen dorp meer woningen moeten worden gebouwd: een op de drie is het ermee eens; een op de drie oneens en nog eens zo'n groep is het noch eens noch oneens. In Ezinge willen relatief veel bewoners dat er wordt bijge- bouwd. Meer eensgezindheid is er over de andere stellingen: het overgrote merendeel vindt het belangrijk in het dorp te kunnen blijven wonen ook als men meer zorg nodig heeft, wil dat het landschap rond het dorp groen blijft en vindt het dorp vooral een plek om rustig te kunnen wonen.

Woningen totaal en naar eigendom; woningbezetting

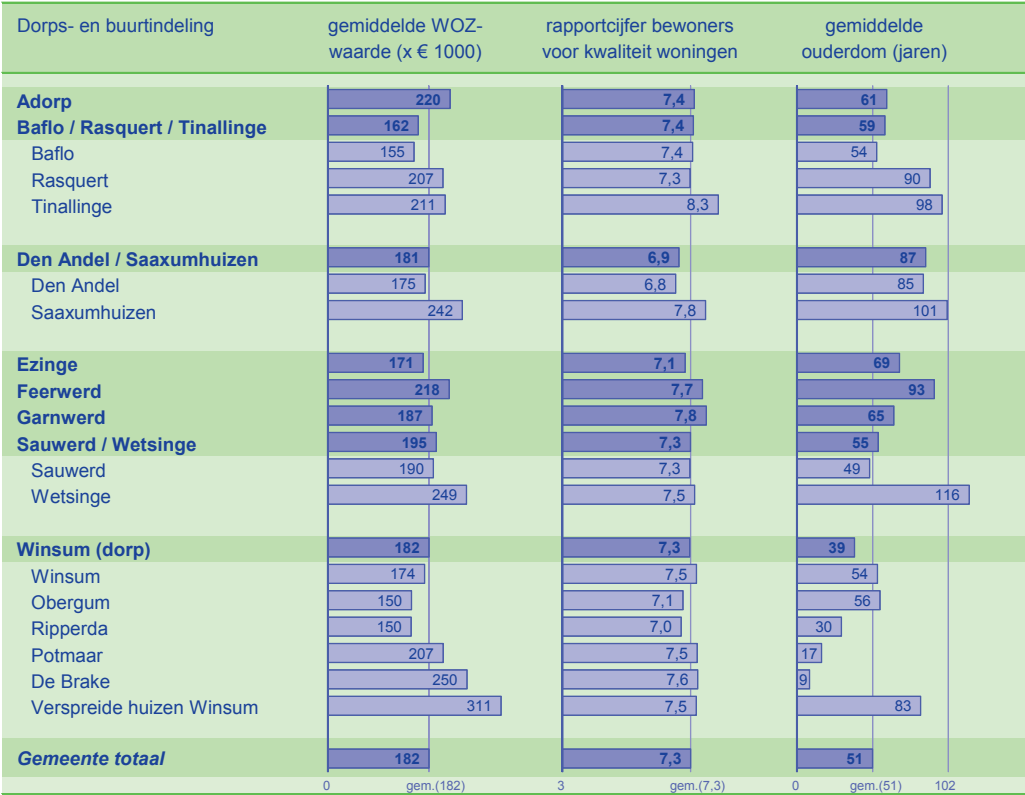
Woningen

Woningen naar bouwwijze

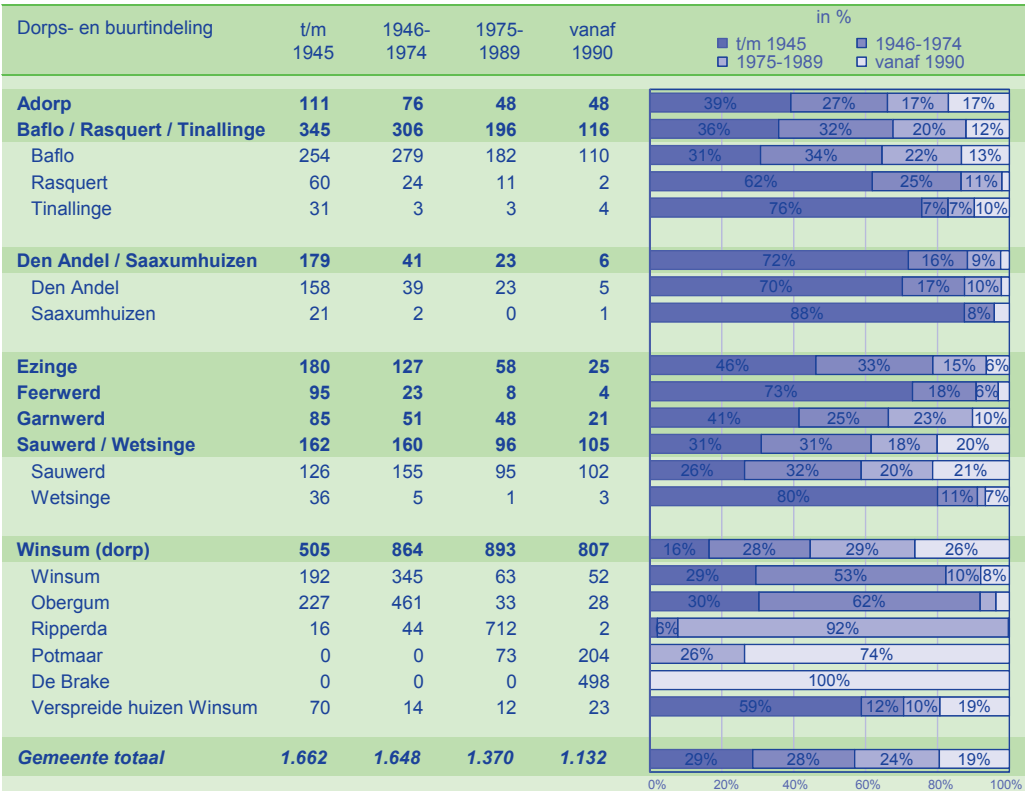

Bron: Gemeente Winsum (WOZ-registratie, 1 jan.2008). Zie blz.53 voor definities.

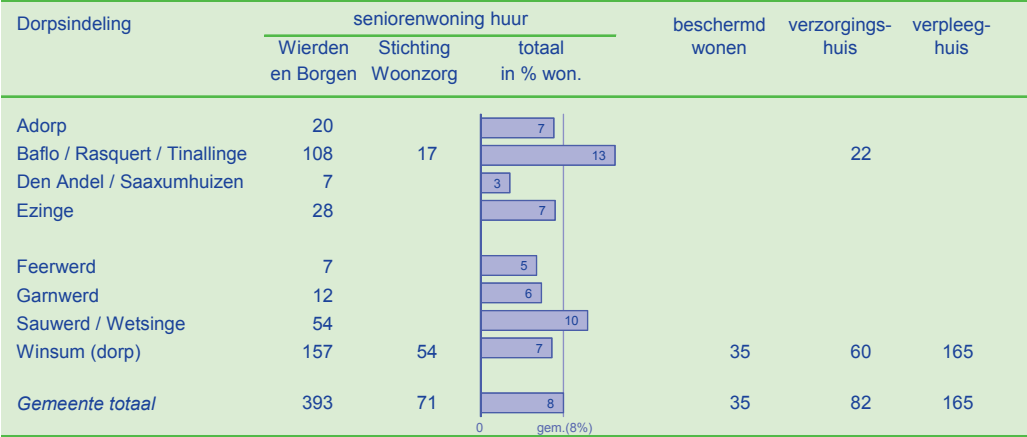
WOZ-waarde, rapportcijfer en ouderdom woningen

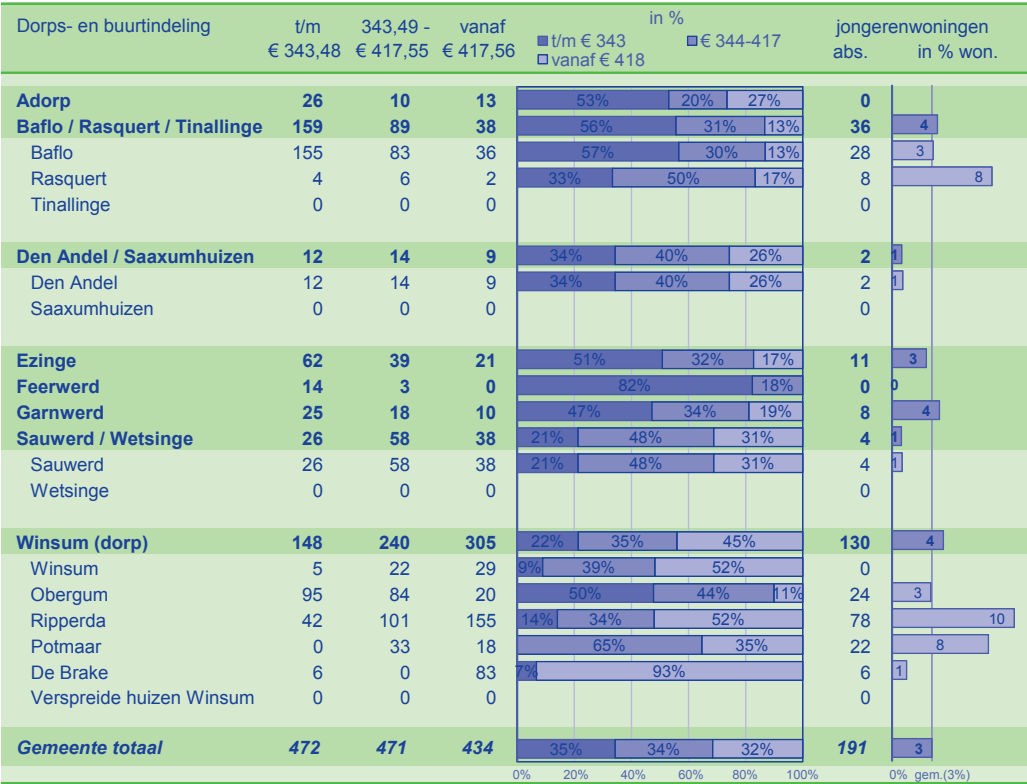
Woningen naar bouwperiode

Senioren- en zorgwoningen

Woningen Wierden en Borgen naar huurprijs en jongerenwoningen

Bron: Gemeente Winsum (WOZ-registratie/seniorenwoningen, 1 jan.2008), Wierden en Borgen (laatste tabel en seniorenwoningen Wierden en Borgen, Bewonersenquête (rapportcijfer).

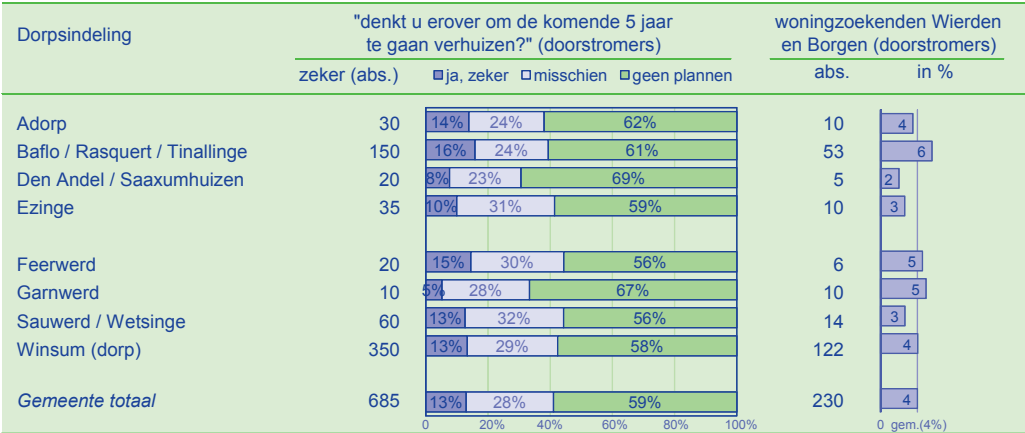
Eigendom en woningbezetting (blz.51): corporatiewoningen zijn alle woningen van Wierden en Borgen en Woonzorg Nederland. Woningbezetting: aantal inwoners gedeeld door woningen.

WOZ-waarde: In het kader van de WOZ getaxeerde economische waarde (peildatum 2007).

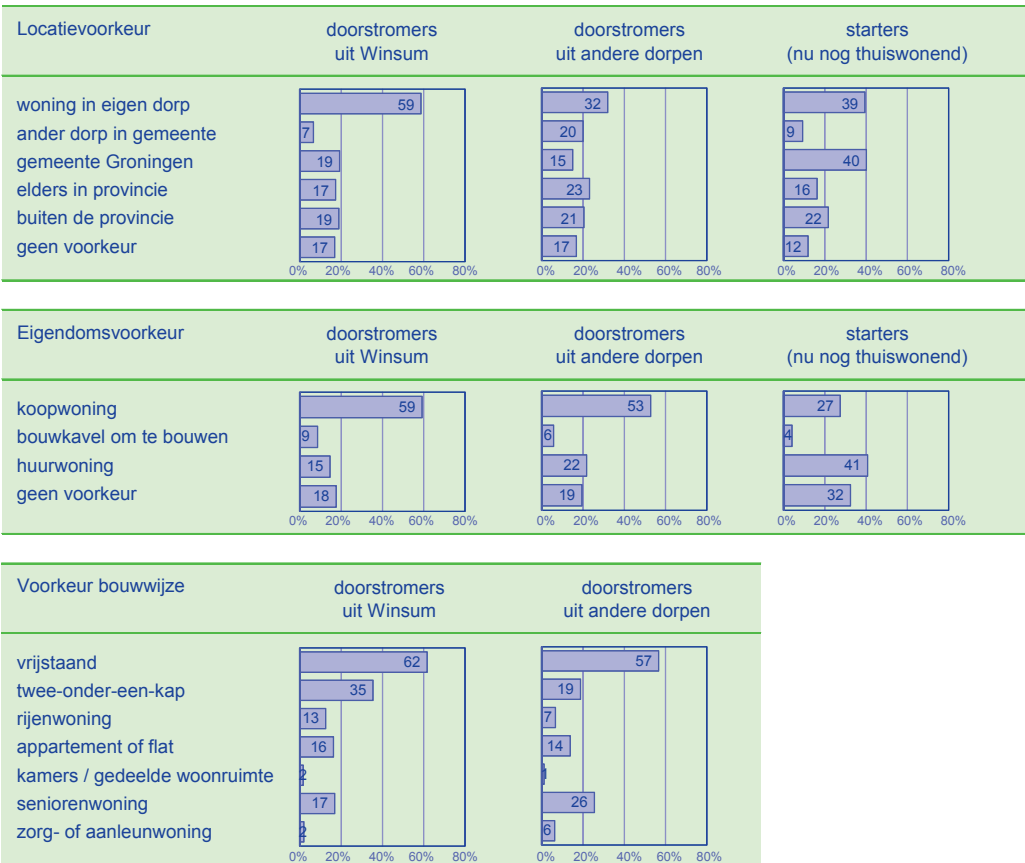
Senioren- en zorgwoningen: Deze tabel toont de seniorenwoningen die worden verhuurd door de twee corporaties Wierden en Borgen en Woonzorg Nederland, en het totaal van die twee in procenten van de totale woningvoorraad. Daarnaast wordt weergegeven het aantal plaatsen voor beschermd wonen (van Stichting Novo en Woongemeenschap Winsum), in een verzorgingshuis (Viskenij en Winkheem) en in verpleeghuis de Twaalf Hoven. NB Er zijn ook nog ongeveer 100-200 koopwoningen die tot seniorenwoningen kunnen worden gerekend.

Woningen Wierden en Borgen: Weergegeven worden woningen naar de subsidiabele huurprijs, en het aantal als jongerenwoning aangemerkte woningen absoluut en in % van alle woningen.

Woningzoekenden

Woningvoorkeuren van woningzoekenden

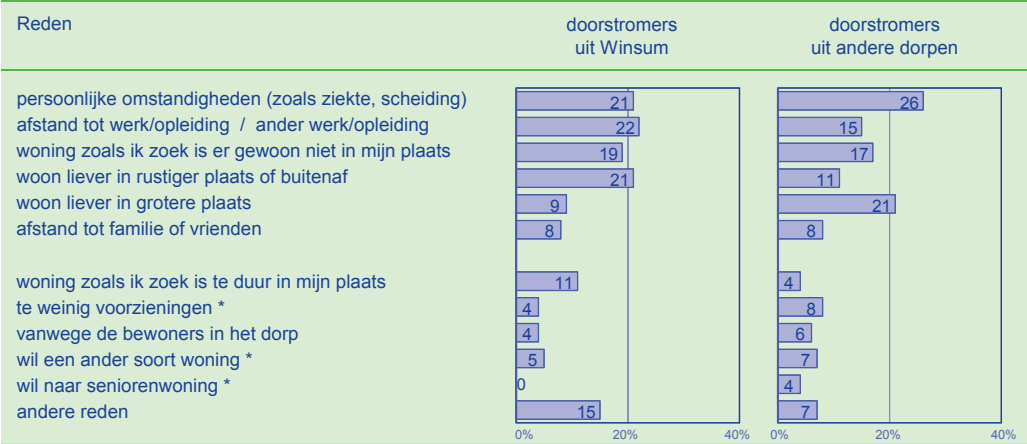

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007) en Wierden en Borgen (woningzoekenden).

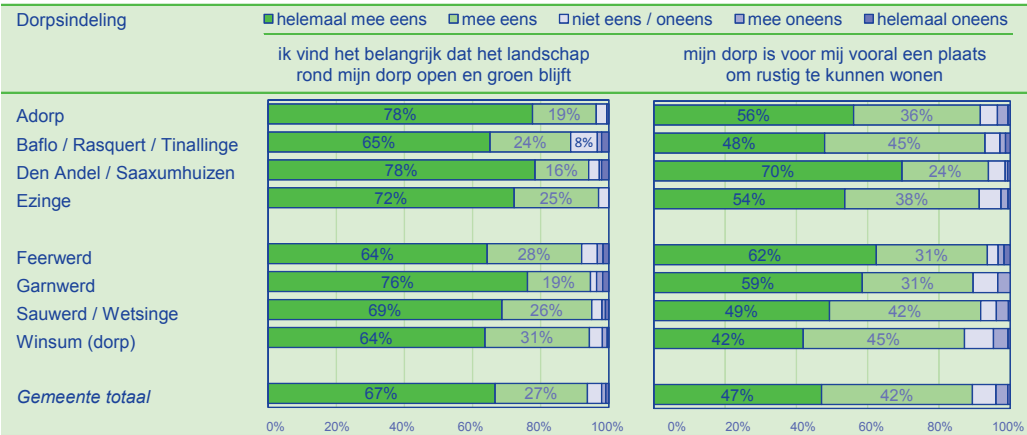
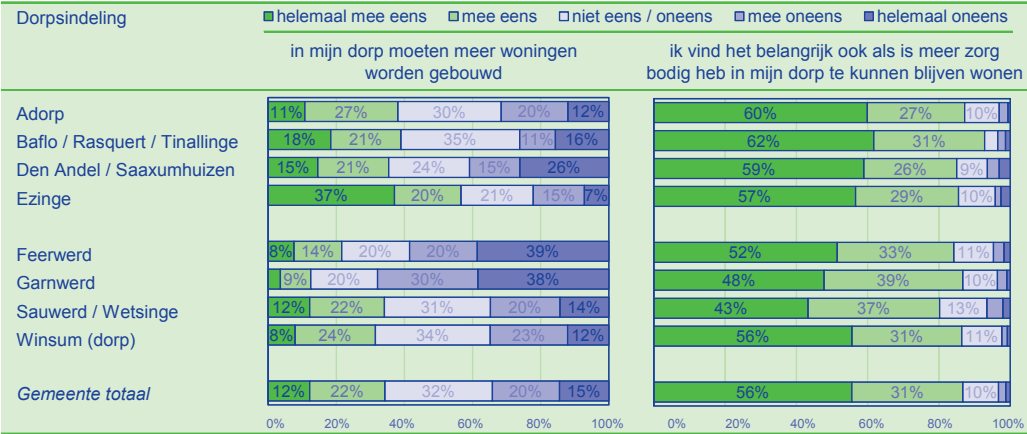
De eerste grafiek geeft aan hoeveel procent van de bewoners in de enquête aangeeft binnen 5 jaar zeker of misschien te willen verhuizen. Woningzoekenden Wierden en Borgen zijn huishoudens die in jan.2008 stonden ingeschreven bij Wierden en Borgen omdat ze op zoek zijn naar een andere woning in de provincie, in % van huishoudens. Beide cijfers zijn exclusief starters.

De woningvoorkeuren zijn voorkeuren van mensen die overwegen binnen 5 jaar zeker of misschien te gaan verhuizen. Doorstromers wonen nu zelfstandig. Starters zijn mensen die nog bij hun ouders wonen: zij kunnen hun voorkeur zelf hebben opgegeven of de vragen zijn beantwoord door gezinsleden (over nog inwonende kinderen). Cijfers over woonvoorkeuren in procenten van respondenten die de vraag beantwoordden (men kon meer antwoorden geven).

Redenen om te willen verhuizen naar een andere woonplaats

Stellingen over wonen en woningbouw in het dorp

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

Aan de mensen die de komende 5 jaar zeker of misschien willen verhuizen, maar niet naar een andere woning in hun huidige dorp, werd gevraagd waarom zij willen verhuizen naar een andere woonplaats. De antwoorden worden getoond in de bovenste grafiek, in procenten van respondenten die de vraag beantwoordden (men kon meer antwoorden geven).

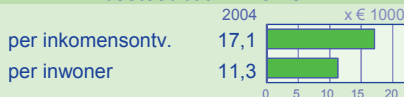
Met een * aangegeven redenen stonden niet op de vragenlijst, maar werden spontaan ingevuld onder 'anders namelijk'. Deze percentages zouden zeer waarschijnlijk hoger zijn geweest indien de antwoorden wel op de vragenlijst hadden gestaan.

De stellingen in de grafieken daaronder werden voorgelegd aan alle respondenten.

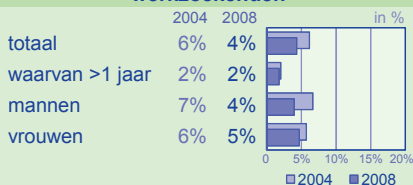
4 Werk en inkomen

Werk en inkomen

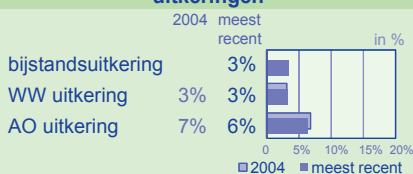
besteedbaar inkomen

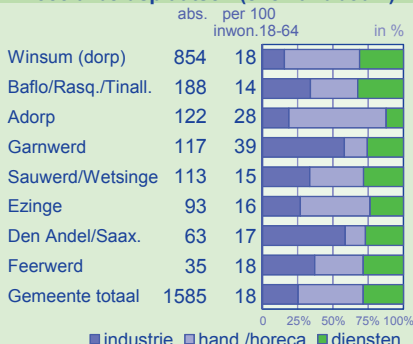
werkzoekenden

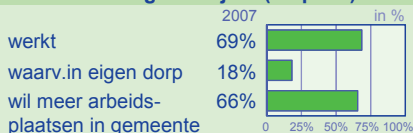
uitkeringen

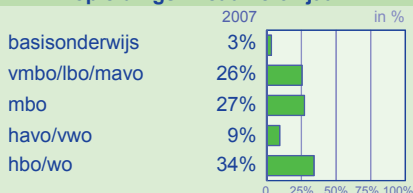
1585 arbeidsplaatsen (excl. landbouw)

bevolking 18-64 jaar (enquête)

opleidingsniveau 18-64 jaar

Het besteedbaar inkomen per inkomensontvanger (met gedurende het hele jaar inkomen) lag in 2004 in de gemeente Winsum op € 17.100 per jaar. Het totaal besteedbaar inkomen per inwoner lag toen op € 11.300. Recentere cijfers zijn bij het CBS nog niet beschikbaar. In Garnwerd en Adorp is het inkomen relatief hoog (voor Feerwerd zijn geen inkomenscijfers beschikbaar vanwege het lage aantal inwoners).

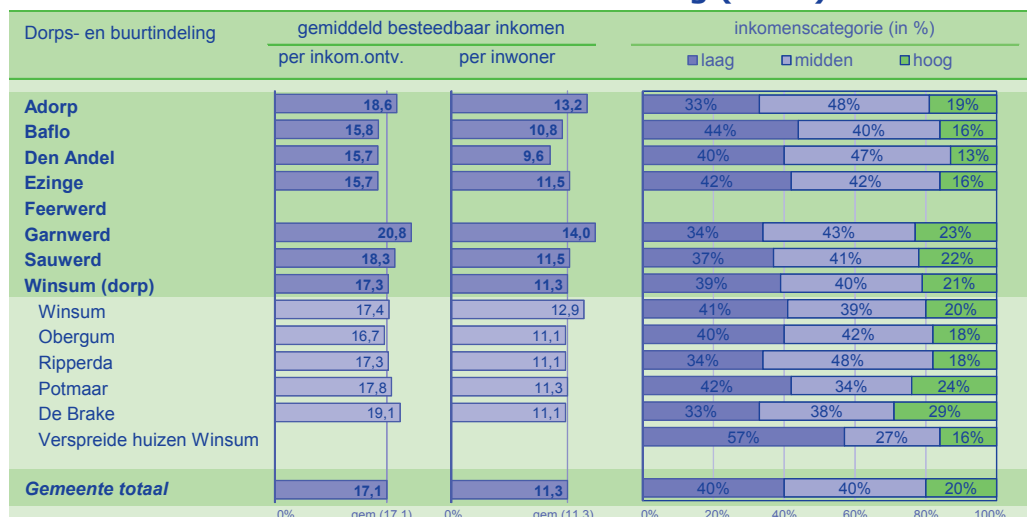
Het totaal aantal niet-werkende werkzoekenden is de afgelopen jaren gedaald van 544 in 2004 (6% van de inwoners van 18-64 jaar) naar 374 op 1 januari 2008 (4%). Vooral onder mannen daalde het aantal; langdurig werkzoekenden zijn er nog bijna net zo veel als vier jaar geleden. In Den Andel en Ezinge is het aandeel werkzoekenden relatief hoog.

Op 1 januari 2008 had 3% van de huishoudens een bijstandsuitkering. In Den Andel waren dat er meer: 8% van de huishoudens (18 totaal). De cijfers over andere uitkeringen zijn afkomstig van het CBS en wat ouder: in april 2005 had 3% van de 15-64 jarigen een WW-uitkering. In april 2006 had 6% van dezelfde groep een arbeidsongeschiktheidsuitkering.

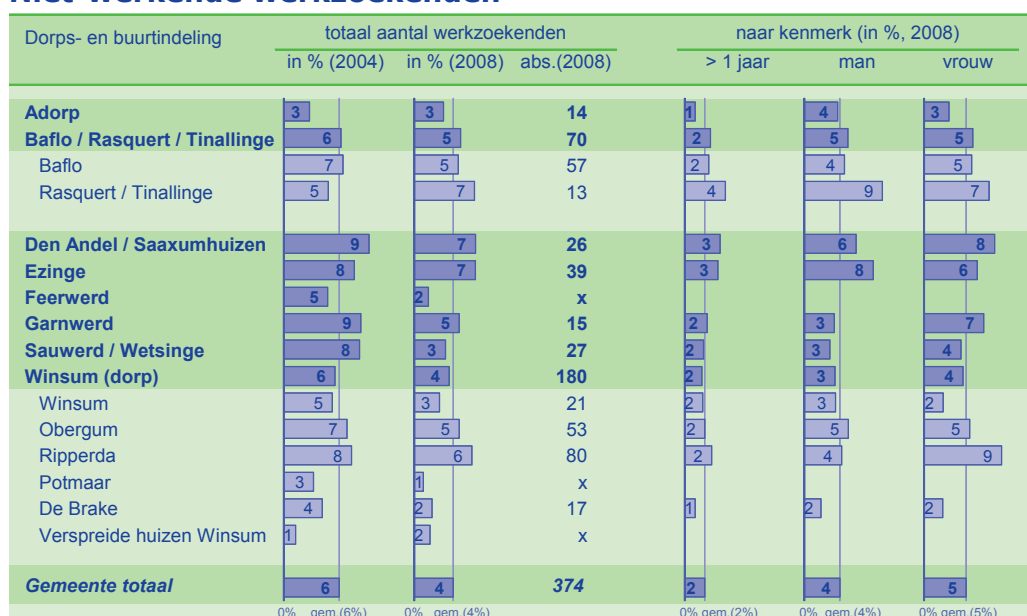
In de gemeente zijn 657 bedrijven gevestigd (exclusief landbouw) met in totaal 1585 arbeidsplaatsen, waarvan ruim de helft in het dorp Winsum. In Adorp en vooral in Garnwerd is het aantal arbeidsplaatsen relatief hoog ten opzichte van het aantal inwoners van 18-64 jaar. Dat is een direct gevolg van enkele bedrijven met veel werknemers. Van alle arbeidsplaatsen valt 25% in de sector industrie, 45% in de handel en horeca en 30% in de dienstensector. De bedrijven in Den Andel en Garnwerd hebben relatief veel arbeidsplaatsen in de industrie; in Adorp is vooral werkgelegenheid in de sector handel en horeca. Daarnaast zijn er in de gemeente nog 193 landbouwbedrijven met 464 arbeidsplaatsen, maar die cijfers zijn niet per dorp bekend.

Zeven van de tien inwoners van 18-64 jaar werken fulltime of parttime. Van hen werkt 18% in het eigen dorp. Van de bewoners vindt 66% dat er meer arbeidsplaatsen moeten komen in de gemeente. In Bafl/Rasquert/Tinallinge zijn er dat meer (77%); in Garnwerd minder (52%). Van alle inwoners van de gemeente van 18-64 jaar heeft 34% een opleiding op hbo of universitair niveau. In Feerwerd en Garnwerd is dat rond de helft. De anderen hebben een hoogst volttooide opleiding op het niveau van havo/vwo (9%), mbo (27%), vmbo/lbo/mavo (26%) of alleen basisonderwijs (3%).

Besteedbaar inkomen en inkomensverdeling (2004)

Niet-werkende werkzoekenden

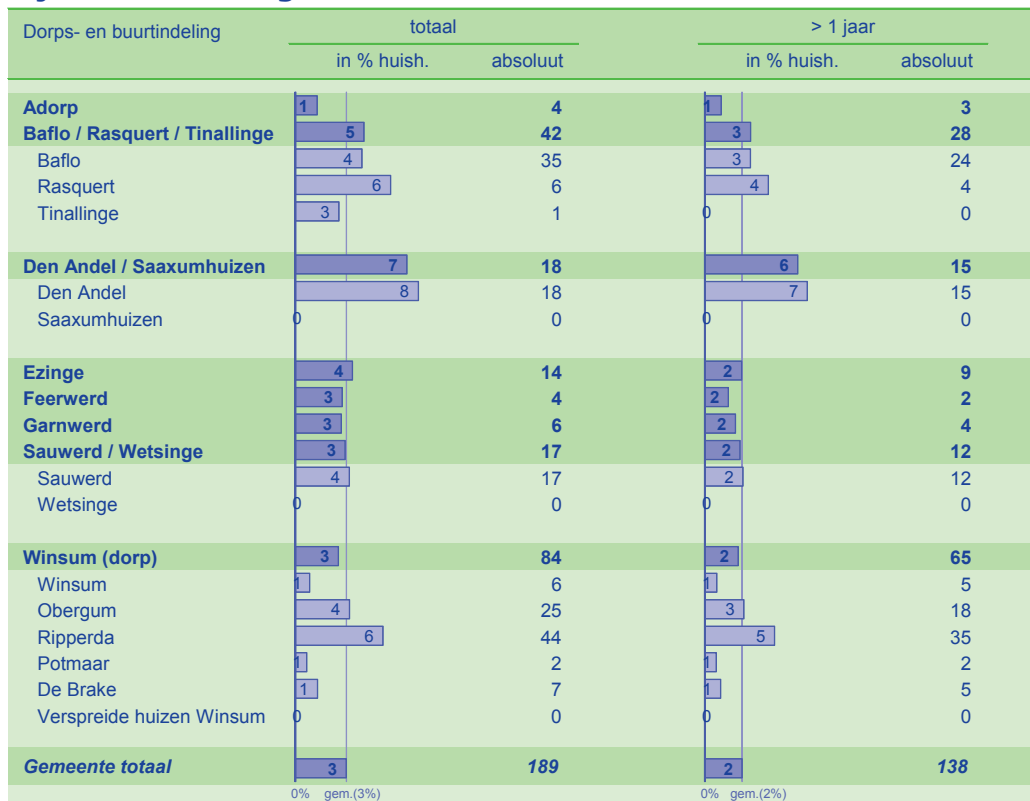
Bron: CBS (inkomen, 2004) en CWI (niet-werkende werkzoekenden, 1 januari 2004 en 2008).

De inkomensgegevens zijn afkomstig uit het Regionaal Inkomensonderzoek van het CBS, gebaseerd op een grote steekproef vanuit bestanden van de Belastingdienst aangevuld met cijfers uit andere inkomensbronnen. Het besteedbaar inkomen is het totaal aan inkomsten per individu verminderd met betaalde premies en belastingen. Het gemiddeld besteedbaar inkomen per inkomensontvanger betreft personen die het hele jaar inkomen hebben genoten (dus niet mensen met bijvoorbeeld alleen vakantiewerk). Het inkomen per inwoner is het totaal van alle besteedbare inkomens gedeeld door alle inwoners.

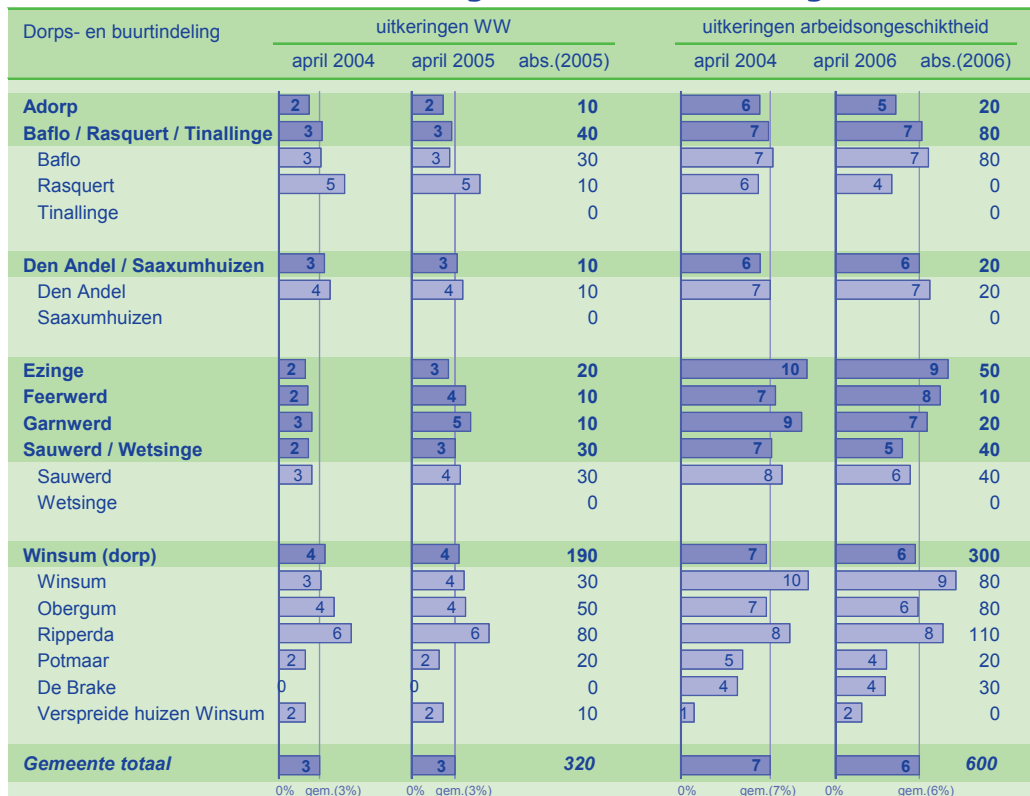
Het inkomen naar inkomenscategorie heeft ook betrekking op inwoners met het hele jaar inkomen. De inkomensgrenzen zijn zodanig dat landelijk 40% behoort tot de laagste en 20% tot de hoogste categorie. De inkomensverdeling van de hele gemeente komt daarmee toevallig precies overeen. Buiten Winsum zijn alle dorpscijfers exclusief het buitengebied van de dorpen.

Niet-werkende werkzoekenden zijn bij het CWI ingeschreven niet-werkende werkzoekenden, absoluut en in procenten van het aantal inwoners van 18-64 jaar (mannen en vrouwen in procenten van de helft van het aantal inwoners in die leeftijdsgroep). De absolute cijfers en de percentages per subgroep worden niet weergegeven bij minder dan 10 werkzoekenden.

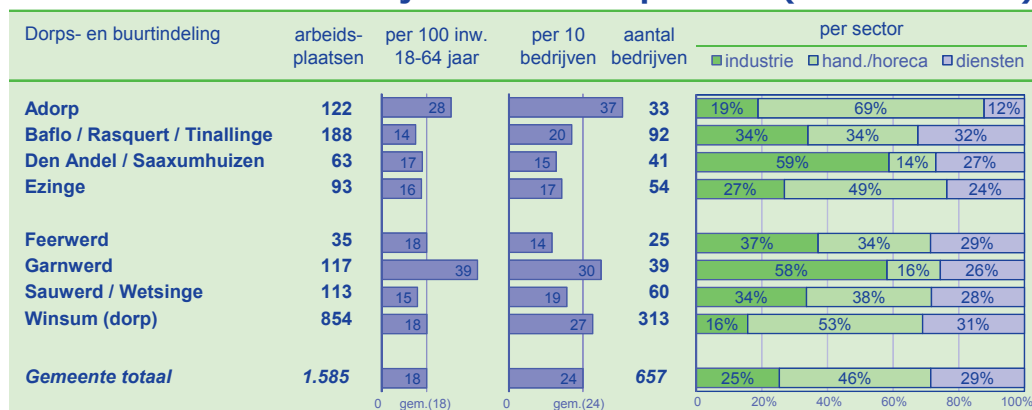
Bijstandsuitkeringen

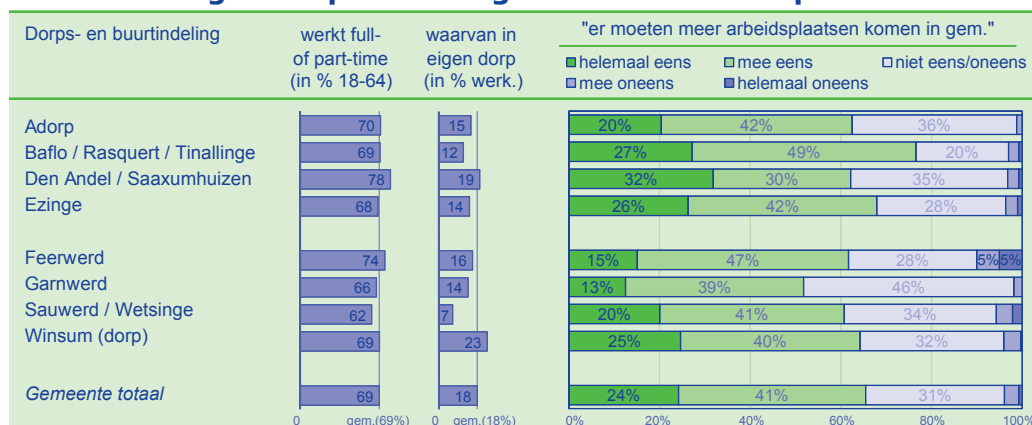
Werkloosheids- en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen

Economisch actieve bedrijven en arbeidsplaatsen (excl.landbouw)

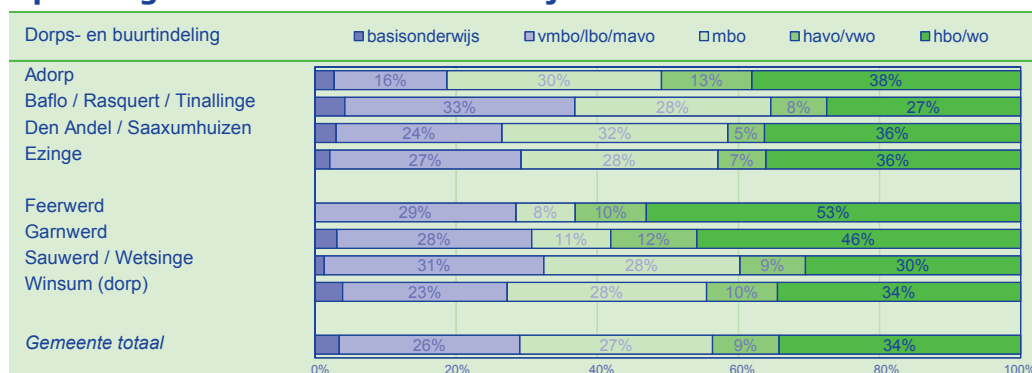

Werken in eigen dorp en belang van meer arbeidsplaatsen

Werk/inkomen

Opleidingsniveau inwoners 18-64 jaar

Bron: Gemeente (bijstand, 1 januari 2008), CBS (andere uitkeringen april 2004/2005/2006), handelsregister KvK (arbeidsplaatsen/bedrijven, medio 2007), Bewonersenquête (najaar 2007).
Bijstandsuitkeringen (lopende periodieke uitkeringen WWB) worden weergegeven absoluut en in procenten van huishoudens. Werkloosheidsuitkeringen (WW) en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen (WAO, WAZ, Wajong) worden weergegeven absoluut (afgerond op tientallen) en in procenten van inwoners van 15-64 jaar.

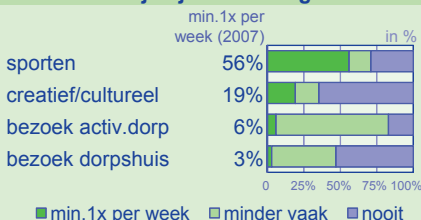
Gegevens over arbeidsplaatsen en bedrijven zijn exclusief landbouw. De landbouw omvat 193 bedrijven met 464 werknemers, maar deze cijfers zijn niet per dorp beschikbaar.

Het aantal inwoners dat full-time of part-time werkt en het opleidingsniveau worden alleen weergegeven van inwoners van 18-64 jaar. Het aandeel dat werkt in eigen dorp wordt weergegeven in procenten van respondenten die werken.

5 Vrije tijd

Vrije tijd en netwerken

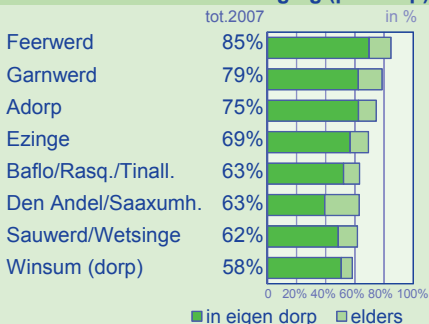
vrije tijdsbesteding

lid van een vereniging

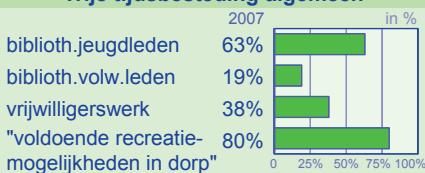
lid van minimaal een vereniging (per dorp)

aantal verenigingen

	abs.(2008)
sportvereniging	41
dorpsbel./buurtcomité/ver.volksvermaak	37
hobbyvereniging	30
zang/toneel/muziekvereniging	29
ouderenactiviteitenvereniging	28
vrouwenvereniging	9

vrije tijdsbesteding algemeen

Ruim de helft van alle inwoners vanaf 16 jaar doet minstens eens per week op de een of andere manier aan sport; 29% sport nooit. Verder is 19% wekelijks creatief of cultureel actief (bijvoorbeeld musiceren, schilderen, toneel). In totaal 83% bezoekt wel eens activiteiten of evenementen in het eigen dorp (waarvan 6% wekelijks) en 47% bezoekt wel eens activiteiten of bijeenkomsten in het dorpshuis. Buiten Winsum en Garnwerd, die geen echt dorpshuis hebben, loopt het aantal mensen dat het dorpshuis wel eens bezoekt uiteen van 65% in Baflor/Rasquert/Tinallinge tot 83% in Feerwerd.

Van alle inwoners is 62% lid van tenminste een van de hiernaast genoemde verenigingen. Het grootste deel van hen (52% van alle inwoners) is lid van minstens een vereniging in het eigen dorp. In Den Andel en Saaxumhuizen, waar relatief weinig verenigingen zijn, is dat laatste percentage duidelijk lager. In Adorp, Garnwerd en vooral in Feerwerd zijn relatief veel mensen lid van een vereniging uit het eigen dorp. De meeste leden zijn aangesloten bij een sportvereniging (43%) of bij een vereniging van dorpsbelang of buurtcomité (29%). Behalve van de genoemde verenigingen is ook nog 43% lid van een kerkgenootschap.

Uit een inventarisatie door de gemeente blijkt dat er minimaal 174 verenigingen in de gemeente zijn in de genoemde categorieën. In Adorp, Ezinge en Feerwerd is het aantal verenigingen relatief groot ten opzichte van het aantal inwoners. Van de jongeren in Winsum (alle inwoners tot en met 17 jaar) is 63% (gratis) lid van de bibliotheek Winsum. Van de volwassenen is 19% (betalend) lid. In Baflor, Rasquert en Winsum is het aantal volwassen leden relatief hoog. De bibliotheek heeft vestigingen in Baflor en Winsum. Jeugdleden zijn er in Sauwerd zeer veel (95%) en in Den Andel en Garnwerd veel minder dan gemiddeld. Niet inbegrepen in deze cijfers zijn leden van een andere bibliotheek, bijvoorbeeld in een buurgemeente.

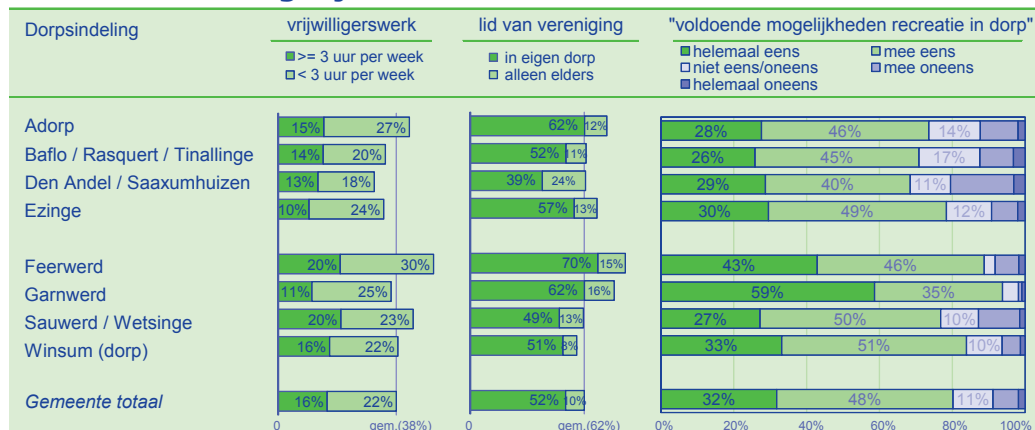
Van alle inwoners vanaf 16 jaar is 38% op de een of andere manier actief als vrijwilliger, waarvan 16% minimaal drie uur per week. In Feerwerd doen relatief veel mensen vrijwilligerswerk.

Acht van de tien bewoners vinden dat er in en rond het dorp voldoende mogelijkheden zijn voor recreatie (32% is het er helemaal mee eens, 48% 'gewoon' mee eens). In Garnwerd is dat aandeel veel hoger: daar vindt 94% dat er voldoende mogelijkheden zijn voor recreatie.

Deelname aan activiteiten

Vrijwilligerswerk, lidmaatschap van een vereniging en oordeel over recreatiemogelijkheden

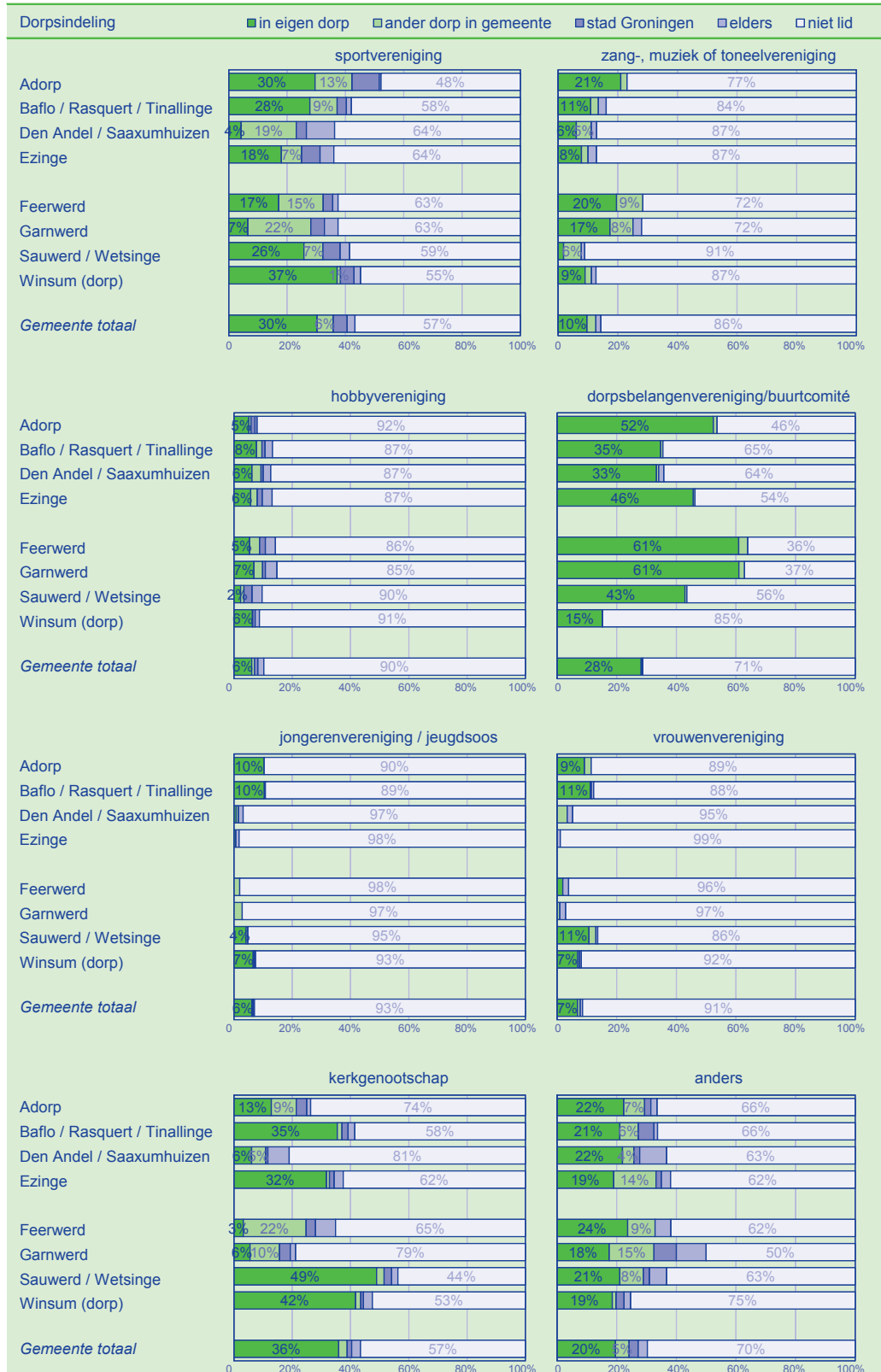

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

De bovenste grafieken tonen de frequentie waarmee mensen de genoemde activiteiten beoefenen. Dat kan op verschillende manieren: alleen of met anderen; in een vereniging, bij een centrum, thuis of elders (al dan niet in het eigen dorp).

Vrijwilligerswerk is het aantal mensen dat op de een of andere manier actief is als vrijwilliger, onderscheiden naar het (gemiddelde) aantal uur per week. Lid van een vereniging is het aantal mensen dat lid is van ten minste een van de op de volgende bladzijde genoemde soorten verenigingen (exclusief kerkgenootschap of 'anders'). De derde grafiek tot slot geeft aan of men het eens is met de stelling 'In en rond mijn dorp heb ik genoeg mogelijkheden voor recreatie (zoals wandelen, fietsen, waterrecreatie)'.

Lidmaatschap van verenigingen en organisaties

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

Aantal verenigingen per dorp

Dorpsindeling	sport- verenig.	zang / toneel / muziek	hobby- verenig.	dorpsbel./ buurtcom./ volksvermaak	vrouwen- verenig.	ouderen- activiteiten- verenig.	totaal per 100 inwoners
Adorp	3	4	4	3	1	4	2,9
Baflo / Rasquert / Tinallinge	4	3	3	6	4	6	1,2
Den Anel / Saaxumhuizen	0	0	1	2	0	1	0,7
Ezinge	6	4	6	2	0	3	2,4
Feerwerd	1*	1	2	2	0	1**	2,4
Garnwerd	0	3	0	3	0	1**	1,6
Sauwerd / Wetsinge	5	1	4	3	0	3	1,3
Winsum (dorp)	22	13	10	16	4	9	1,0
Gemeente totaal	41	29	30	37	9	28	1,2

0 gem.(1,2)

Bron: inventarisatie Gemeente Winsum in samenwerking met Verenigingen van Dorpsbelang.

Totaal is het totaal van de hier genoemde verenigingen, per 100 inwoners.

* Voetbalvereniging Ezinge heeft accommodatie in Feerwerd.

** Stichting Ouderencomité voormalige gemeente Ezinge.

Leden en vestigingen bibliotheek

Dorps- en buurtindeling	jeugdleden	in %	volwassen leden	in %	bibliotheekvestiging
Adorp	80	56	51	10	(bibliobus)
Baflo / Rasquert / Tinallinge	339	64	359	21	Heerestraat 21
Baflo	293	64	309	21	Heerestraat 21
Rasquert	36	61	38	23	
Tinallinge	10	77	12	17	
Den Anel / Saaxumhuizen	42	33	49	11	
Den Anel	36	31	39	10	
Saaxumhuizen	6	55	10	21	
Ezinge	111	58	106	15	(bibliobus)
Feerwerd	39	60	36	16	(bibliobus)
Garnwerd	35	41	36	11	
Sauwerd / Wetsinge	292	93	117	12	(bibliobus)
Sauwerd	275	95	104	12	(bibliobus)
Wetsinge	17	63	13	13	
Winsum (dorp)	1196	62	1275	22	R.Praediniusstraat 2
Winsum	137	63	271	23	R.Praediniusstraat 2
Obergum	261	64	289	22	
Ripperda	318	62	320	22	
Potmaar	148	65	137	25	
De Brake	266	61	219	22	
Verspreide huizen Winsum	66	59	39	16	
Gemeente totaal	2134	63	2029	19	

0 gem.(63%) 0 gem.(19%)

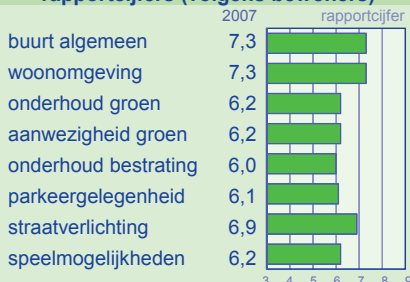
Bron: Openbare Bibliotheek Winsum (voorjaar 2008).

Weergegeven is het aantal (gratis) jeugdleden (0 t/m 17 jaar), absoluut en in procenten van het aantal inwoners van 0 t/m 17 jaar, en het aantal volwassen leden van de Openbare Bibliotheek Winsum, absoluut en in procenten van het aantal inwoners vanaf 18 jaar. In Sauwerd hebben alle leerlingen van de basisschool een pasje voor de bibliotheek en soms ook nog een persoonlijke pas: dit verklaart het zeer hoge percentage jeugdleden. Niet weergegeven zijn inwoners die lid zijn van een andere bibliotheek, bijvoorbeeld in de stad Groningen.

6 Leefbaarheid

Leefbaarheid

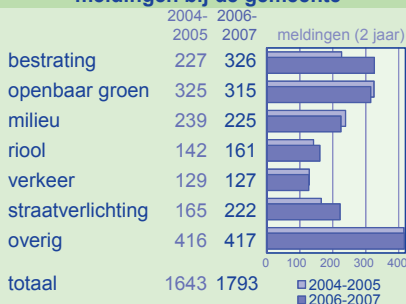
rapportcijfers (volgens bewoners)

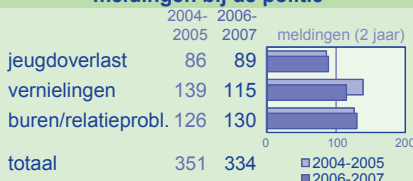
prioriteiten van bewoners

meldingen bij de gemeente

meldingen bij de politie

In de Bewonersenquête hebben de inwoners van de gemeente rapportcijfers gegeven voor hun buurt in het algemeen en voor verschillende aspecten daarvan. De buurt in het algemeen werd gemiddeld met een 7,3 gewaardeerd. De cijfers per buurt liepen uiteen van 6,8 in Den Andel tot 8,3 in Tinallinge. Voor de straatverlichting geven de bewoners bijna een 7, voor onderhoud van groen en bestrating, parkeergelegenheid en speelmogelijkheden voor kinderen ruim een 6. Op dorpsniveau lopen de cijfers verder uiteen. Voor het onderhoud van de bestrating worden bijvoorbeeld de laagste cijfers gegeven in Den Andel (gemiddeld 4,8), Wetsinge (5,3) en Saaxumhuizen (5,6); voor speelmogelijkheden voor kinderen in Ezinge (4,4) en Wetsinge (4,9).

Aan de bewoners werd ook gevraagd om aan te geven wat zij het meest belangrijk vonden. Men kon 10 fictieve zakken met geld verdelen over de grootste problemen in de buurt om die te helpen oplossen. De meeste zakken werden besteed aan veiligheid, verkeer, groenvoorzieningen en onderhoud van de bestrating. Van de tien voorgelegde problemen werd sociale problematiek (en overlast bewoners) het minst belangrijk gevonden. Ook bij deze verdeling zijn er duidelijke verschillen tussen de dorpen. Voor verkeer wordt relatief veel geld uitgetrokken door bewoners van Adorp, Den Andel/Saaxumhuizen en Garnwerd. Bewoners van Feerwerd zetten vooral in op onderhoud van groen en bestrating. Openbaar vervoer krijgt relatief veel prioriteit in Den Andel/Saaxumhuizen en Feerwerd, speelplaatsen in Ezinge, parkeren in Garnwerd, jongerenoverlast in Baflo en sociale problemen in Den Andel.

Bij het gemeentelijke meldpunt komen per jaar tussen de 800 en 900 meldingen binnen. De meest gemelde categorieën zijn openbaar groen (19% van alle meldingen) en bestrating (16%). Het aantal meldingen lag de laatste twee jaar (2006-2007) wat hoger dan de jaren daarvoor, vooral in de categorieën bestrating en straatverlichting.

Bij de politie worden jaarlijks ongeveer 170 meldingen gedaan op het gebied van jeugdoverlast, vernielingen en buren/relatieproblemen. De laatste twee jaar was het aantal meldingen van vernielingen wat lager dan de jaren daarvoor. Ook aan de bewoners werd gevraagd hoe vaak zij denken dat verschillende vormen van overlast en vervuiling in hun dorp voorkomen. Hondenpoep wordt het meest genoemd: dit komt volgens 47% vaak en volgens 86% vaak of soms

voor in het eigen dorp. Ook rommel op straat en vernieling worden regelmatig genoemd (ongeveer 35% vaak; 80% vaak of soms); volgens 16% vindt vaak bekladding van muren en/of gebouwen plaats. Wat betreft overlast komen overlast van groepen jongeren en van uitgaan en horeca het meest voor: volgens 11% vaak en volgens 56 resp. 43% vaak of soms. De andere vormen van overlast (van omwonenden, alcohol/drugs of andere geluidsoverlast) komen minder voor: minder dan 5% vindt dat deze vaak voorkomen. Zowel overlast als vervuiling komen in elk van de zes buurten van het dorp Winsum vaker voor dan in alle andere dorpen.

Van alle bewoners in de gemeente zegt 87% gehecht te zijn aan het dorp; 35% is zelfs zeer gehecht. In Feerwerd en Garnwerd is de helft zeer gehecht aan het dorp. Een kwart van de totale bevolking noemt de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van dorpsbewoners voor de eigen buurt groot of zeer groot; 12% vindt dat de bewoners geen betrokkenheid tonen. In het dorp Winsum is de betrokkenheid lager.

Drie van de tien bewoners zeggen dat zij zelf al een actieve bijdrage leveren aan de leefbaarheid in de buurt; 18% doet dat nog niet maar zou het wel willen. Nog eens 32% zegt dat het ervan af hangt en de laatste 20% is zeker niet bereid om zelf een bijdrage te leveren. Aan de bewoners die eventueel bereid zijn een bijdrage te leveren werd ook gevraagd op welke manieren zij dat dan zouden kunnen doen. De meest genoemde bijdragen zijn het melden van onveilige situaties (44% van alle bewoners), schoonhouden van straten (25%) en deelname aan bewonersoverleg of een dorpsbelangenvereniging (22%). Een groep van 16% denkt aan organiseren van activiteiten in het dorp en 12% kiest voor groenonderhoud.

Op basis van een aantal stellingen over de manier waarop bewoners in het dorp met elkaar omgaan is een score berekend voor de sociale cohesie in de buurt. In de allerkleinste dorpen is de sociale cohesie duidelijk het sterkst: Saaxumhuizen en Tinallinge. Op enige afstand volgen Feerwerd, Wetsinge, Adorp en Garnwerd. Het minst sterk is de sociale cohesie in Rasquert en in het dorp Winsum. Binnen het dorp Winsum zijn er ook weer aanzienlijke verschillen: de cohesie is het hoogst in de buurt Winsum (7,1) en het laagst in Ripperda (5,8).

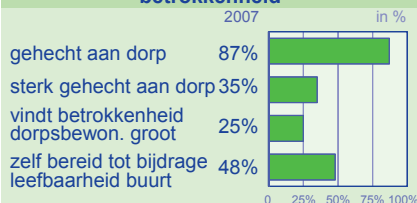
Tot slot werd bewoners gevraagd hoe hun dorp zich ontwikkelt. Volgens een kwart ging het dorp afgelopen jaar achteruit en 12% zag vooruitgang. Voor de komende jaren is het beeld positiever: 16% verwacht achteruitgang en 31% vooruitgang. Dat geldt vooral voor het dorp Winsum, waar 41% vooruitgang verwacht. In Baflo/Rasquert/Tinallinge en in Den Andel/Saaxumhuizen verwacht 25% vooruitgang; in de andere dorpen 11 tot 17%.

Leefbaarheid

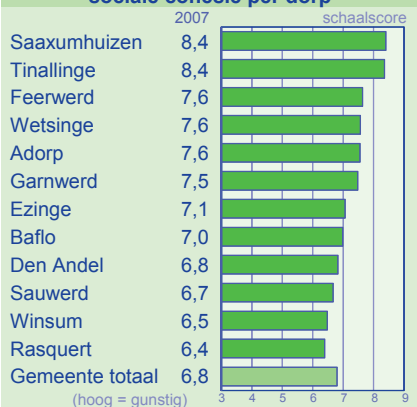
overlast / vuil (volgens bewoners)

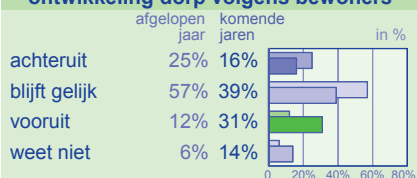
betrokkenheid

sociale cohesie per dorp

ontwikkeling dorp volgens bewoners

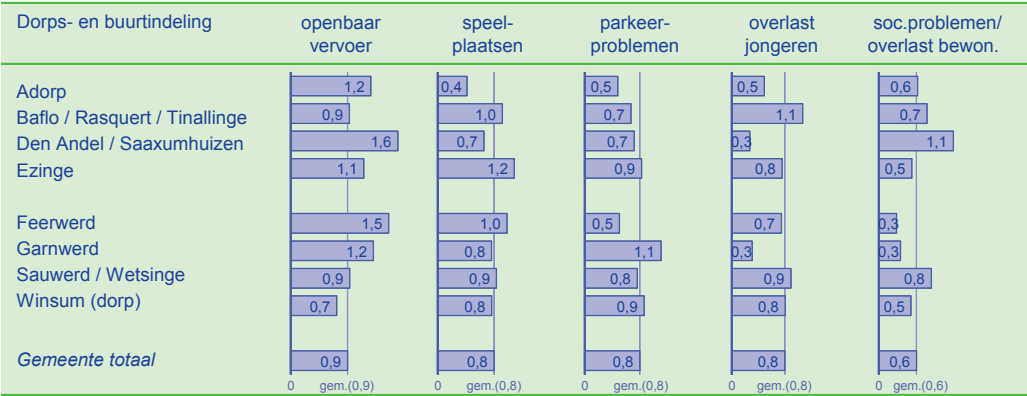
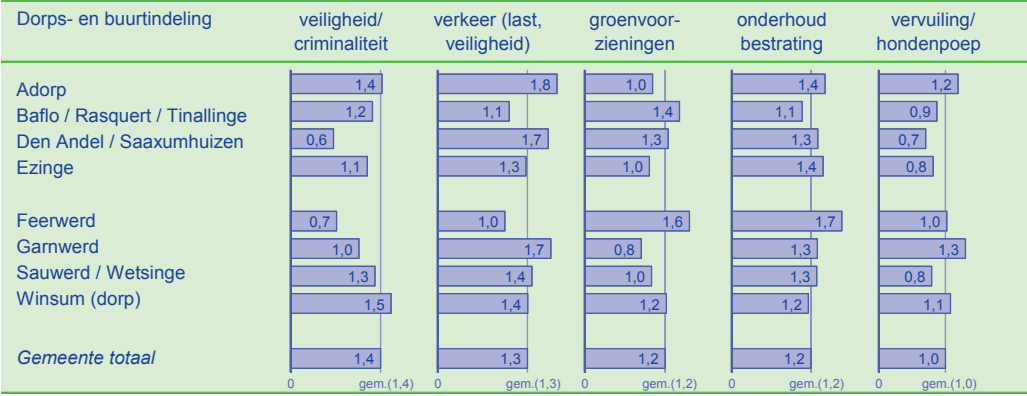
Rapportcijfers van bewoners voor de buurt

Dorps- en buurtindeling	buurt in algemeen	woonomgeving	onderhoud groen	aanwezigheid groen
Adorp	7,4	7,5	6,6	6,6
Baflo / Rasquert / Tinallinge	7,4	7,3	6,0	5,9
Baflo	7,4	7,2	5,8	5,8
Rasquert	7,3	7,7	6,4	6,6
Tinallinge	8,3	7,8	7,3	7,5
Den Andel / Saaxumhuizen	6,9	7,0	5,8	5,9
Den Andel	6,8	6,8	5,9	5,9
Saaxumhuizen	7,8	8,0	5,3	6,0
Ezinge	7,1	7,1	6,1	6,1
Feerwerd	7,7	7,5	5,9	6,1
Garnwerd	7,8	7,6	6,6	6,6
Sauwerd / Wetsinge	7,3	7,3	6,4	6,3
Sauwerd	7,3	7,3	6,5	6,2
Wetsinge	7,5	7,6	6,2	6,4
Winsum (dorp)	7,3	7,3	6,1	6,2
Winsum	7,5	7,5	6,5	6,4
Obergum	7,1	7,1	6,1	6,0
Ripperda	7,0	7,0	6,2	6,5
Potmaar	7,5	7,6	6,8	6,8
De Brake	7,6	7,5	5,5	5,6
Verspreide huizen Winsum	7,5	7,6	5,8	6,3
Gemeente totaal	7,3	7,3	6,2	6,2
	3 gem.(7,3)	3 gem.(7,3)	3 gem.(6,2)	3 gem.(6,2)

Dorps- en buurtindeling	onderhoud bestrating	parkeergelegenheid	straatverlichting	speelmogelijkheden
Adorp	6,2	6,5	7,1	7,7
Baflo / Rasquert / Tinallinge	6,1	5,9	6,9	6,0
Baflo	6,0	5,9	6,9	5,8
Rasquert	6,6	5,6	6,1	7,2
Tinallinge	6,4	7,0	7,4	8,0
Den Andel / Saaxumhuizen	4,9	5,5	6,5	6,1
Den Andel	4,8	5,6	6,5	6,2
Saaxumhuizen	5,6	5,1	6,4	5,7
Ezinge	5,4	5,9	6,7	4,4
Feerwerd	5,9	6,5	6,2	6,3
Garnwerd	6,2	5,8	6,9	6,1
Sauwerd / Wetsinge	6,1	6,3	7,0	6,5
Sauwerd	6,2	6,4	7,1	6,7
Wetsinge	5,3	4,8	6,3	4,9
Winsum (dorp)	6,1	6,1	7,0	6,2
Winsum	6,1	6,3	7,2	4,8
Obergum	5,4	5,7	6,9	6,8
Ripperda	6,1	6,3	6,8	6,6
Potmaar	6,8	6,4	7,6	6,9
De Brake	6,5	6,0	7,4	6,3
Verspreide huizen Winsum	5,6	5,1	5,1	4,8
Gemeente totaal	6,0	6,1	6,9	6,2
	3 gem.(6,0)	3 gem.(6,1)	3 gem.(6,9)	3 gem.(6,2)

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007). Weergegeven is het gemiddelde rapportcijfer dat bewoners gaven voor de genoemde aspecten van de buurt.

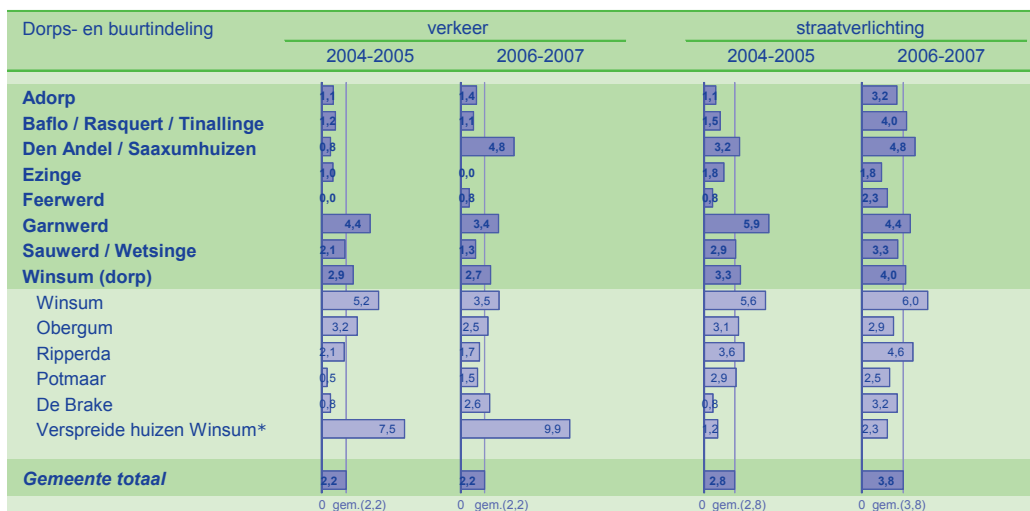
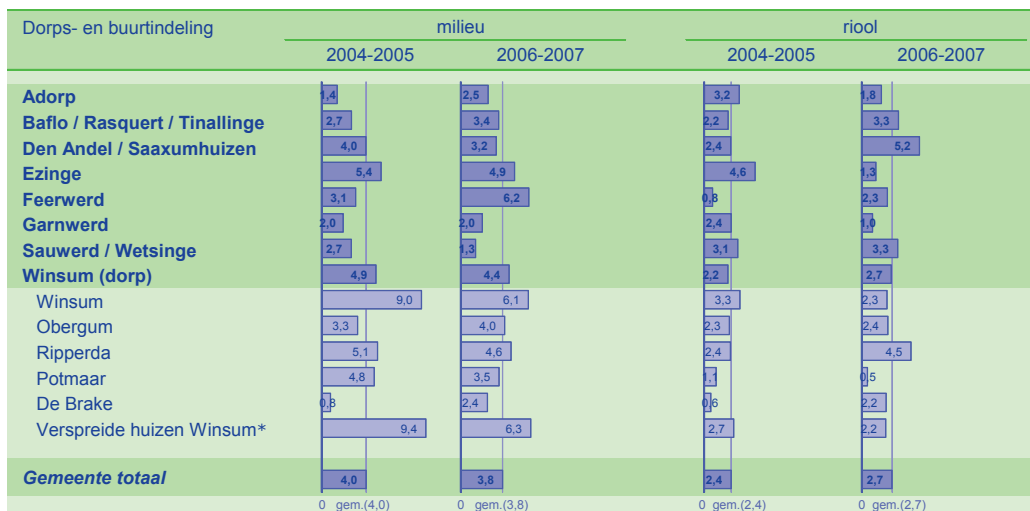
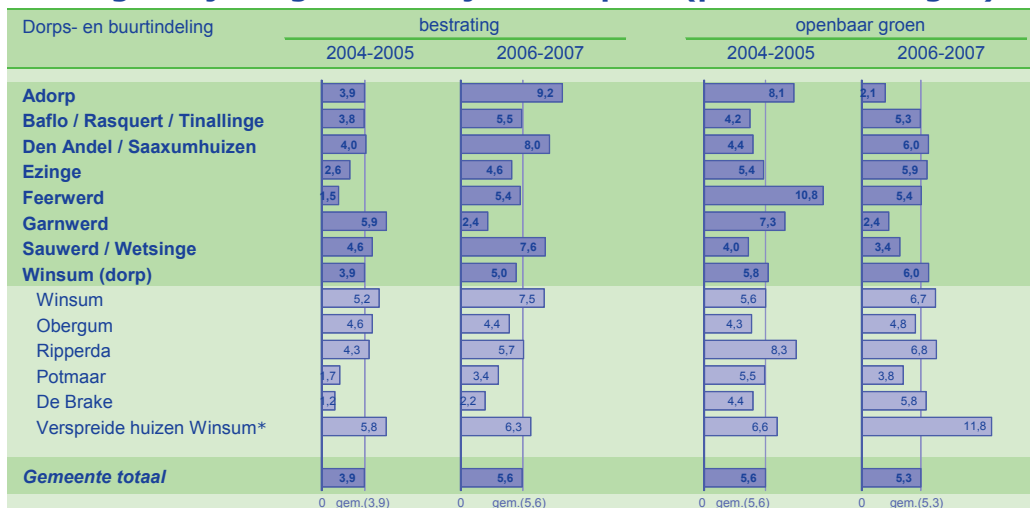
Prioriteiten van bewoners

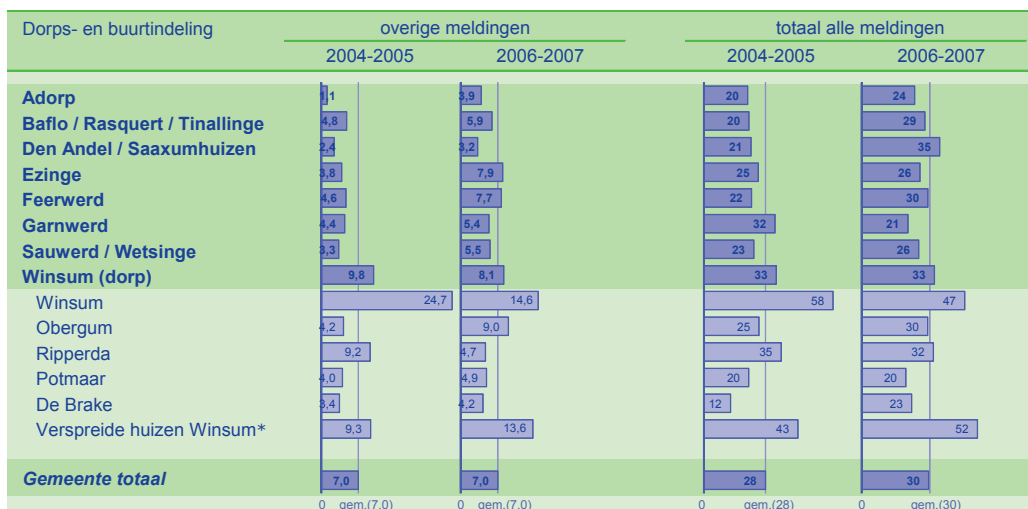
Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

Aan de respondenten werd gevraagd: "Wat vindt u belangrijk? Stel u krijgt 10 zakken met geld om de grootste problemen in uw buurt te helpen oplossen. Hoe zou u dat geld over de 10 genoemde problemen verdelen? Men kon in totaal 10 zakken verdelen. De grafiek toont per dorp het gemiddelde aantal zakken dat de bewoners aan dat probleem wilden besteden. Voor elk van de dorpen en voor het gemeentetotaal is de optelsom van alle onderwerpen steeds 10. De afwijking van het gemeentelijke gemiddelde laat zien aan welke onderwerpen de bewoners hogere of lagere prioriteit geven dan gemiddeld in de gemeente. Het onderwerp waaraan de bewoners (op gemeenteniveau) het meeste geld zouden willen besteden wordt het eerst genoemd.

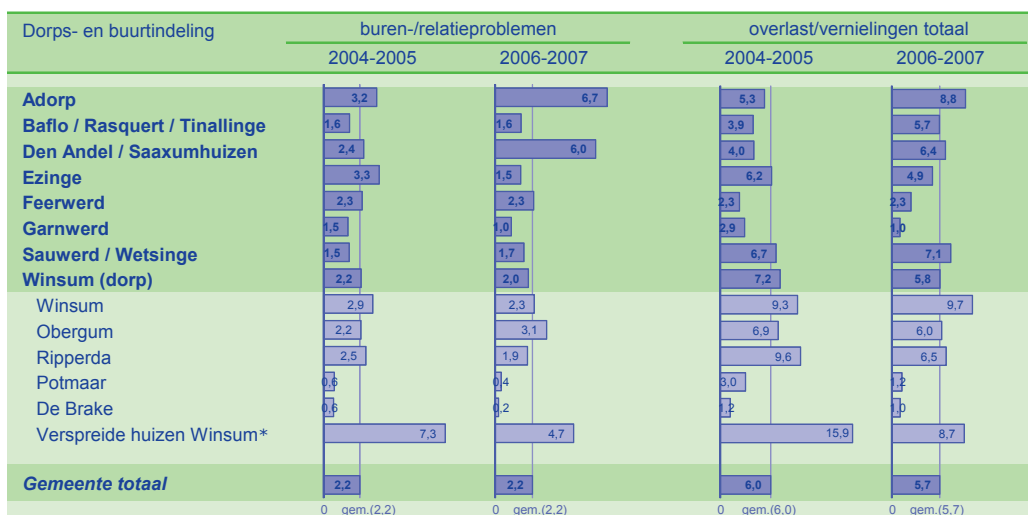
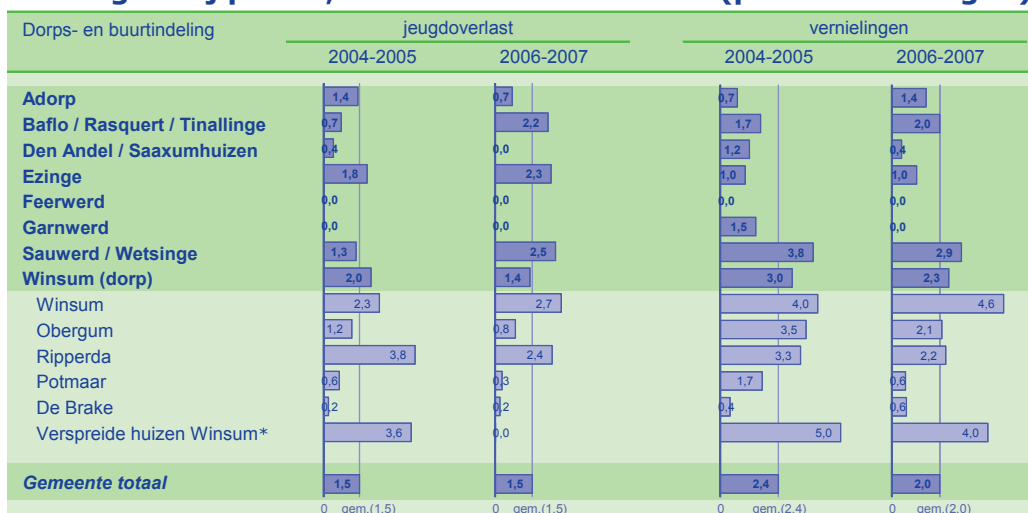
Meldingen bij het gemeentelijke meldpunt (per 100 woningen)

Bron: Gemeente. Weergegeven is het aantal meldingen bij het gemeentelijke klachtenmeldpunt in de genoemde categorieën, steeds voor twee kalenderjaren samen, per 100 woningen (op 1 januari 2008). Deze grafiek loopt nog door bovenaan de volgende bladzijde.

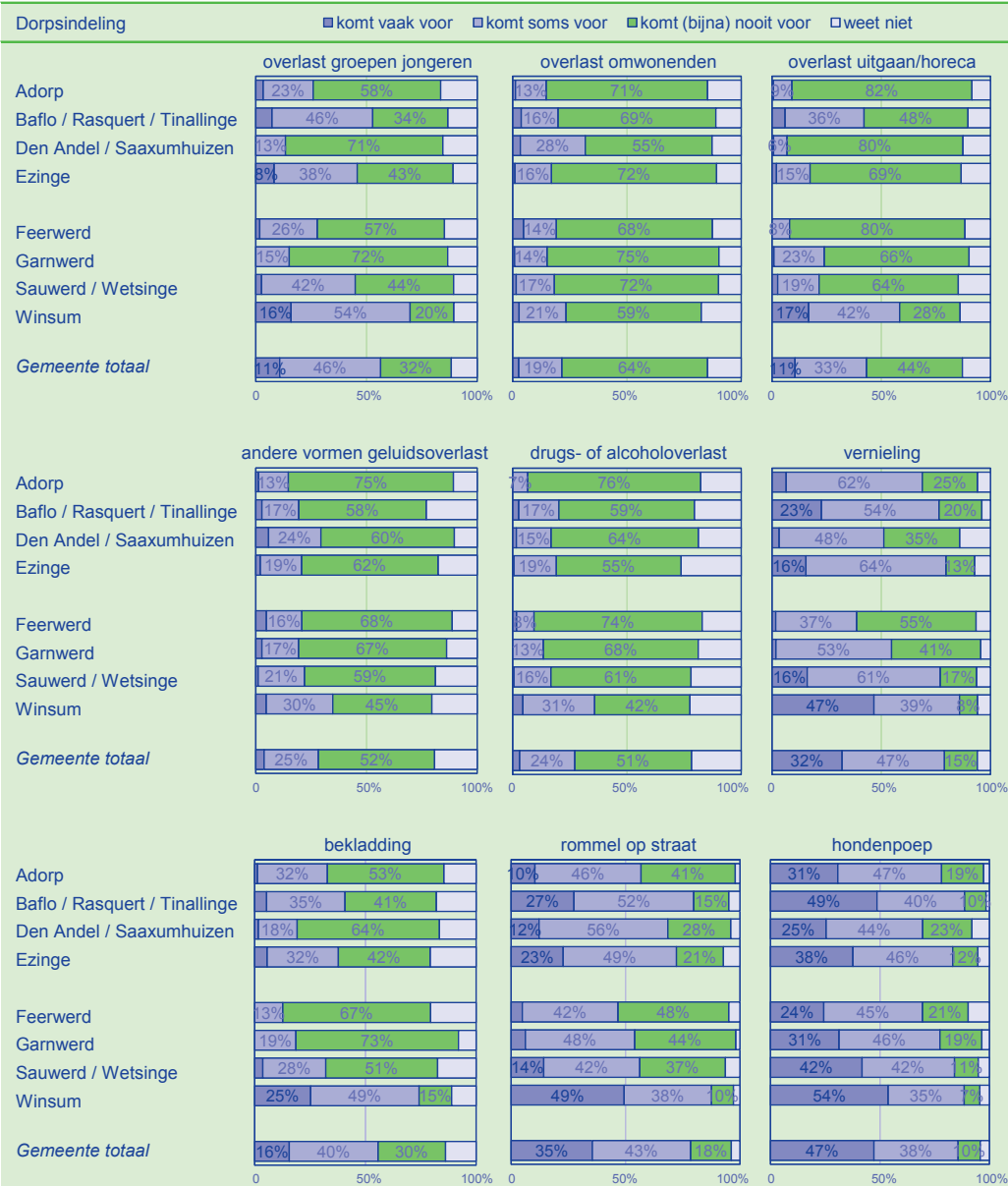
Meldingen bij politie, overlast en vandalisme (per 100 woningen)

Bron: Politie. Weergegeven is het aantal meldingen in deze genoemde categorieën, steeds voor twee kalenderjaren samen, per 100 woningen (op 1 januari 2008). Criminaliteit zie blz.91.

* In Verspreide huizen Winsum staan weinig woningen per km²; relatieve scores zijn daardoor hoog.

Overlast, vernieling en vervuiling in het dorp volgens bewoners

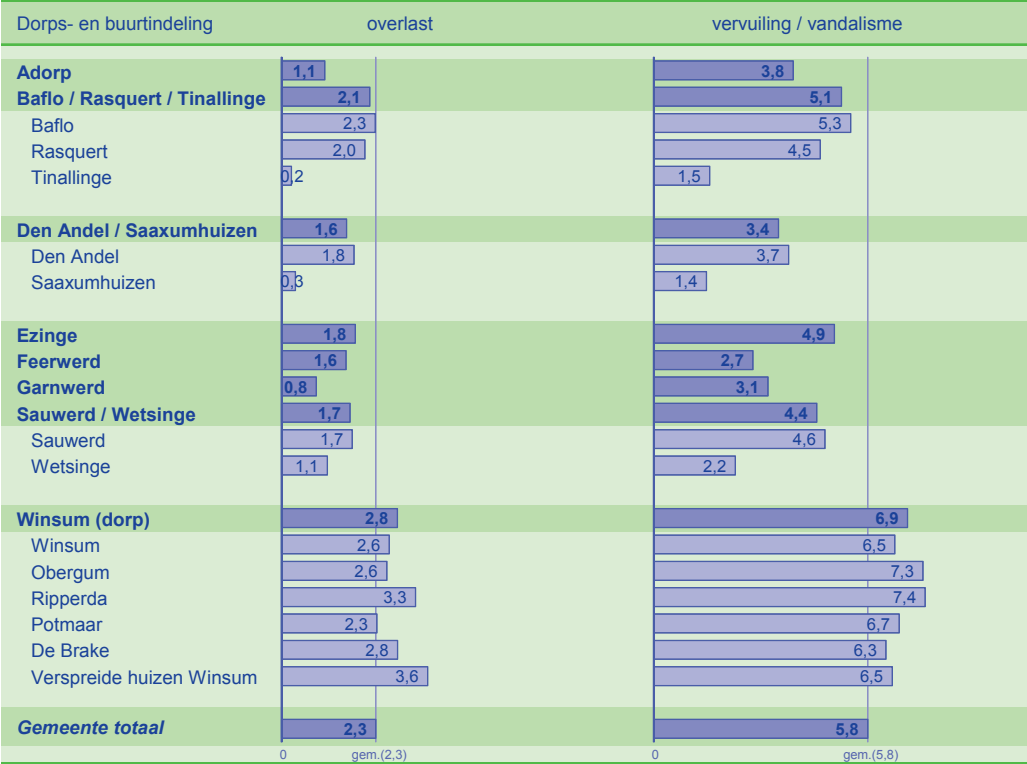

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

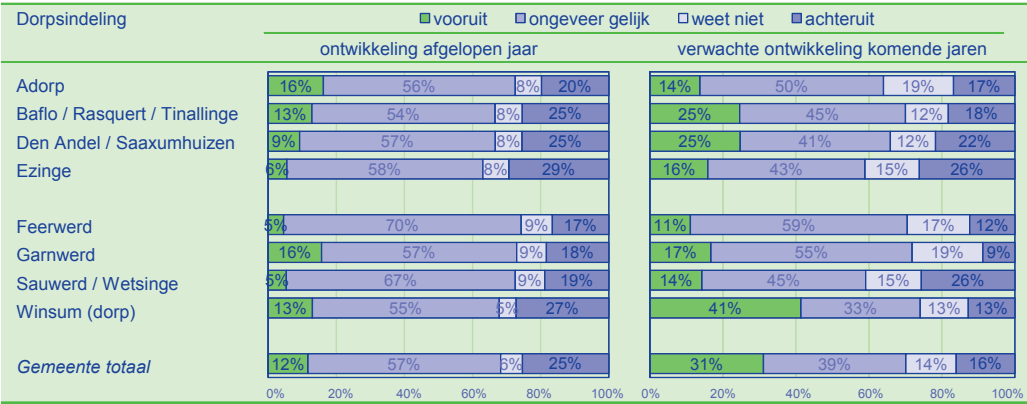
Aan de bewoners werd gevraagd om van alle genoemde voorvallen aan te geven of deze naar hun eigen idee vaak, soms of (bijna) nooit voorkomen in het eigen dorp. Andere vormen van geluidsoverlast zijn andere vormen dan afzonderlijk genoemd (groepen jongeren, omwonenden, uitgaan/horecagelegenheden en verkeer). Bekladding is omschreven als bekladding van muren en/of gebouwen.

NB Voor voorvallen op gebied van criminaliteit en verkeer: zie hoofdstuk Veiligheid op blz.92.

Schaalscores overlast en vervuiling in het dorp volgens bewoners

Ontwikkeling van het dorp volgens bewoners

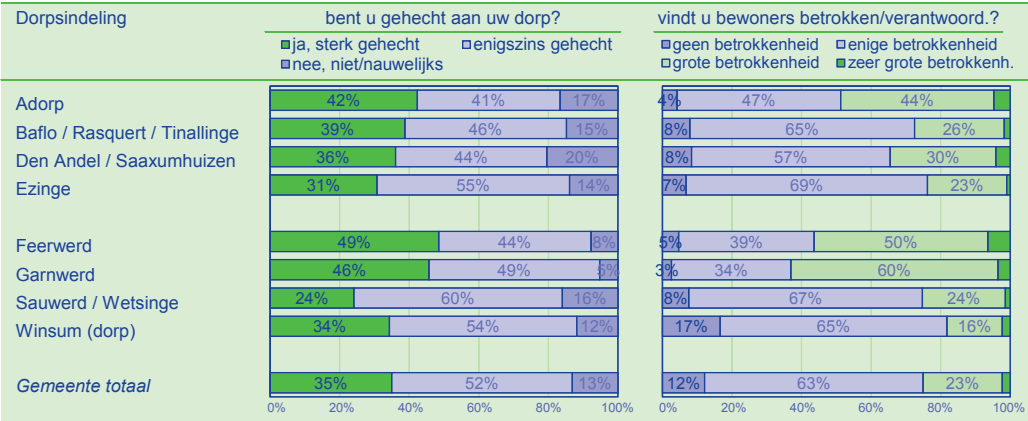

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

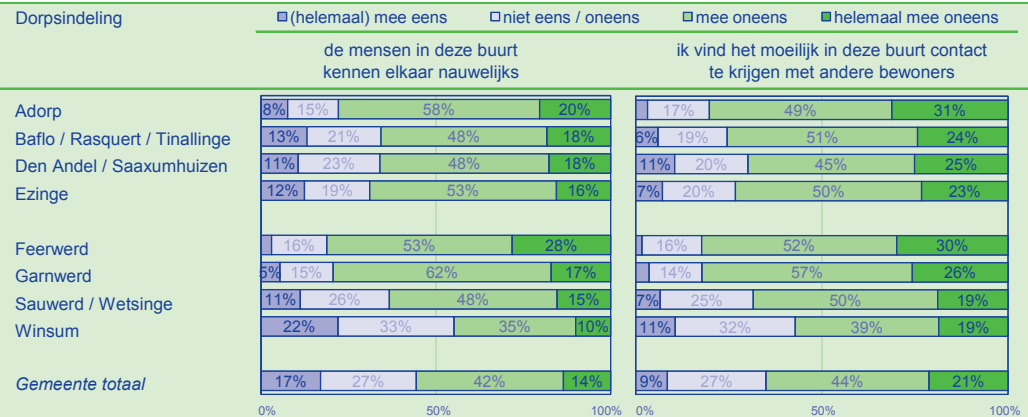
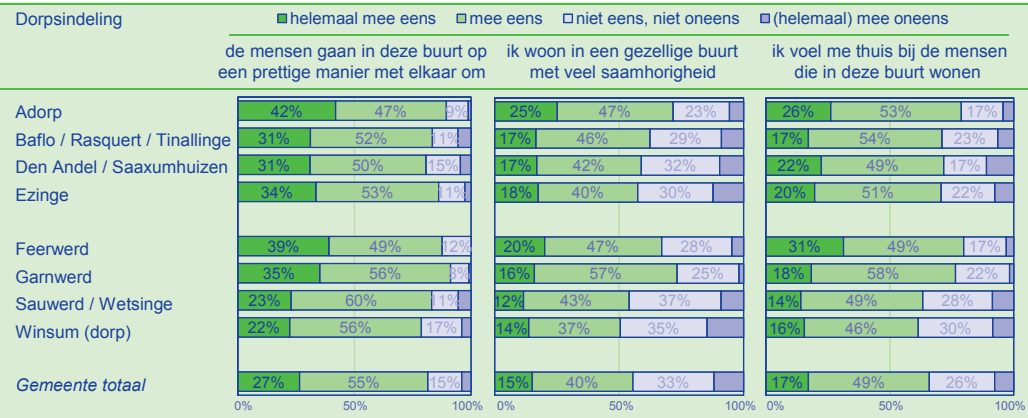
De schaa scores in de bovenste grafiek zijn gebaseerd op de mate waarin vervelende voorval len volgens bewoners voorkomen in het dorp (zie linkerpagina). De score overlast is gebaseerd op overlast door groepen jongeren, overlast door omwonenden en andere vormen van geluids overlast. De score vervuiling/vandalisme is gebaseerd op vernieling, bekladding van muren en/ of gebouwen, rommel op straat en hondenpoep. Deze scores lopen van 0 (heel gunstig) tot 10 (heel ongunstig). Hoge scores zijn dus ongunstig.

Voor de onderste grafiek werd aan bewoners gevraagd of zij vinden dat hun dorp afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan, en wat zij verwachten voor de komende jaren.

Gehechtheid aan de buurt en betrokkenheid van bewoners

Stellingen over sociale cohesie in de buurt

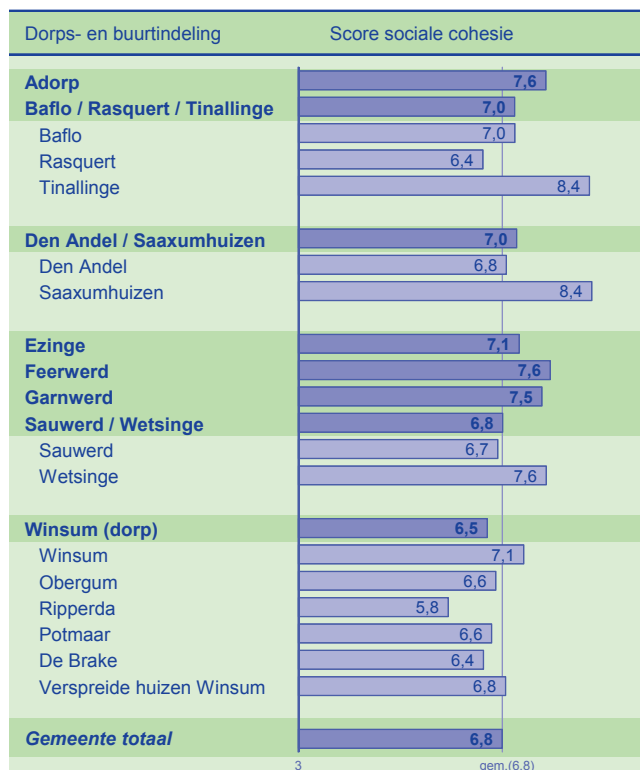

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

De bovenste grafieken laat het antwoord zien op de vragen "Bent u gehecht aan uw dorp?" en "Wat vindt u van de huidige betrokkenheid en verantwoordelijkheid van dorpsbewoners voor uw buurt?".

Bij de onderste vijf grafieken werd aan de bewoners gevraagd om aan te geven in hoeverre ze het met de stellingen eens waren. Ze konden antwoorden in vijf categorieën. De twee meest ongunstige antwoorden ('mee oneens' en 'helemaal mee oneens' bij de eerste drie stellingen; 'helemaal mee eens' en 'mee eens' bij de laatste twee stellingen) werden weinig genoemd en zijn daarom samengevoegd.

Leefbaarheid

Bereidheid om zelf bij te dragen aan leefbaarheid in de buurt

Dorpsindeling	bent u bereid zelf bij te dragen?				zo ja, hoe dan (in % alle respondenten)					
	■ ja, doe ik al		□ ja, wil ik wel		organis. activit.	overleg/ dorpsbel.	straat schoonh.	melden onveiligh.	onderh. groen	anders
	□ hangt ervan af	■ nee								
Adorp	45%	15%	24%	17%	29%	24%	18%	34%	8%	11%
Bafo / Rasquert / Tinallinge	28%	18%	33%	22%	19%	16%	25%	39%	13%	6%
Den Andel / Saaxumhuizen	35%	13%	34%	18%	32%	31%	17%	41%	11%	7%
Ezinge	27%	17%	39%	17%	19%	24%	23%	41%	11%	7%
Feerwerd	43%	25%	16%	17%	32%	42%	17%	27%	12%	8%
Garnwerd	35%	25%	25%	15%	33%	25%	19%	31%	9%	6%
Sauwerd / Wetsinge	35%	20%	29%	16%	16%	22%	24%	38%	10%	5%
Winsum (dorp)	29%	18%	33%	21%	10%	23%	27%	49%	14%	8%
Gemeente totaal	30%	18%	32%	20%	16%	22%	25%	44%	12%	7%

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

De *score sociale cohesie* is een schaaScore die is gebaseerd op de antwoorden op de eerste vier stellingen over sociale cohesie onderaan de vorige bladzijde. Deze score loopt van 0 (zeer laag) tot 10 (zeer hoog); hoge scores duiden dus op een sterkere sociale cohesie in de buurt.

De onderste grafiek is gebaseerd op de vraag "Bent u bereid om als bewoner zelf een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid in uw buurt?". Aan alle bewoners die nu al actief bijdragen of daartoe (eventueel) wel bereid zijn werd ook gevraagd op welke manieren zij zouden kunnen bijdragen. Men kon meer antwoorden geven. Deze percentages, rechts naast de grafiek, worden weergegeven in procenten van alle respondenten - dus ook zij die niet bereid zijn om bij te dragen (en de vraag dus ook niet hebben beantwoord). De antwoordmogelijkheden waren: organiseren van activiteiten in het dorp; deelname aan bewonersoverleg/dorpsbelangenvereniging; schoonhouden straten; melden van onveilige situaties; onderhoud groen; `anders namelijk ...'.

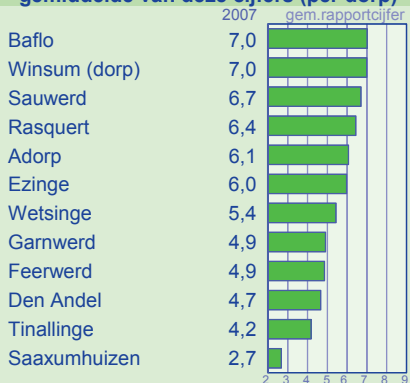
7 Voorzieningen

Voorzieningen

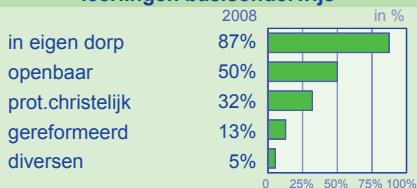
rapportcijfers (volgens bewoners)

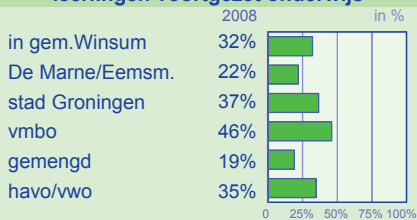
gemiddelde van deze cijfers (per dorp)

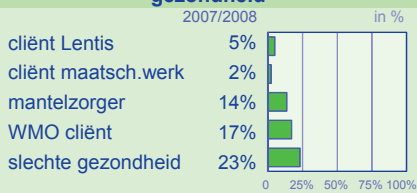
leerlingen basisonderwijs

leerlingen voortgezet onderwijs

gezondheid

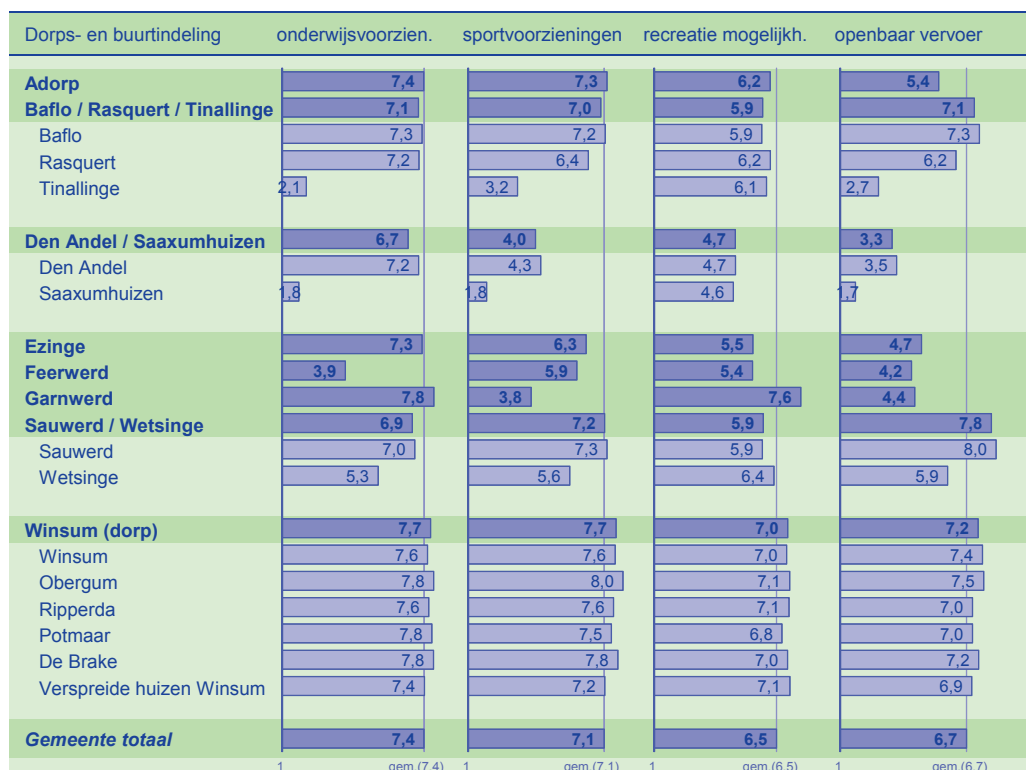
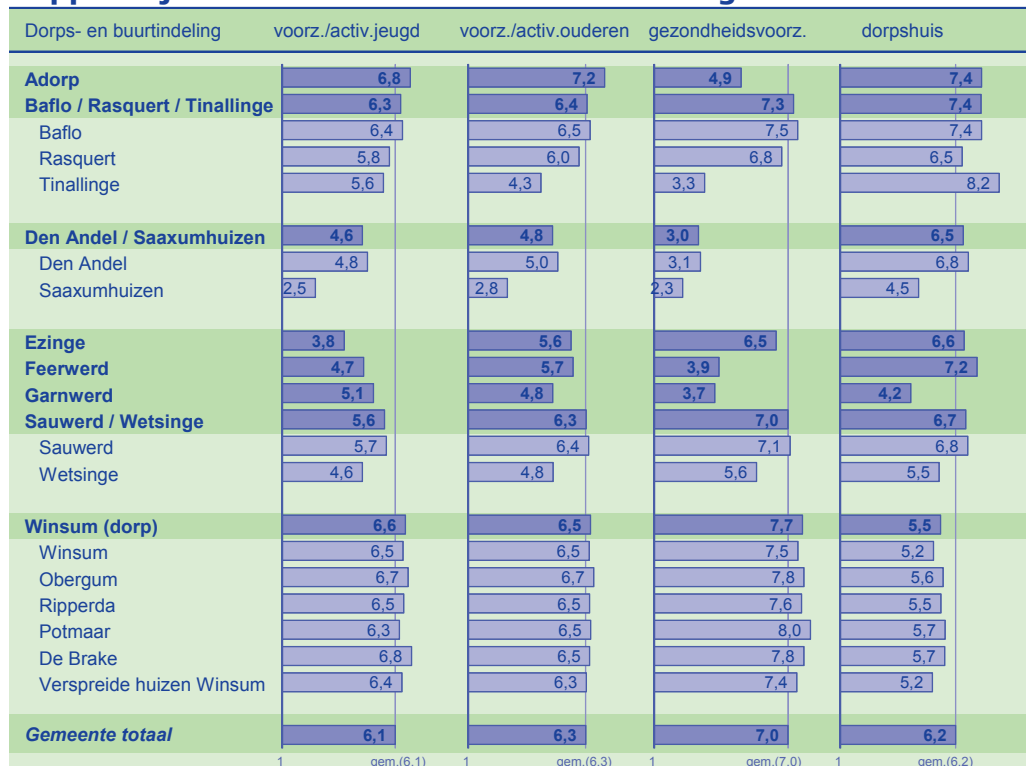

In de Bewonersenquête hebben de inwoners van de gemeente rapportcijfers gegeven voor de aanwezigheid en kwaliteit van voorzieningen in hun dorp. De hoogste gemiddelde waardering gaven zij aan onderwijsvoorzieningen: 7,4. Alleen de kleine dorpen zonder basisschool blijven daar ver bij achter. Ook relatief hoog zijn de cijfers voor sport- en gezondheidsvoorzieningen. De gezondheidsvoorzieningen worden vooral in Den Andel, Garnwerd, Feerwerd, Adorp en de kleinste kernen laag beoordeeld. Het openbaar vervoer krijgt alleen in de dorpen Sauwerd, Winsum, Baflo, Rasquert en Wetsinge een voldoende. Gemiddeld lager dan 6,5 zijn de cijfers voor voorzieningen en activiteiten voor jongeren en ouderen, een dorpshuis (of ontmoetingsplek voor dorpsbewoners) en winkels voor dagelijkse boodschappen. Uiteraard zijn er ook hier aanzienlijke verschillen tussen de dorpen. In dit hoofdstuk vindt u niet alleen het oordeel van bewoners en de mate van gebruik, maar ook kaarten met de locaties van de verschillende soorten voorzieningen.

Wanneer alle rapportcijfers worden gemiddeld ontstaat een, weliswaar zeer globale, totaalmaat voor het ervaren voorzieningenniveau. De hoogste cijfers geven de bewoners van Baflo en Winsum (7,0), gevolgd door Sauwerd (6,7) en Rasquert (6,4). De laagste rapportcijfers geven de bewoners van Saaxumhuizen, Tinallinge, Den Andel, Feerwerd en Garnwerd - wat overigens niet automatisch betekent dat men ontevreden is. De meeste leerlingen bezoeken een basisschool in het eigen dorp: 87%. In totaal 50% bezoekt een openbare basisschool, 32% een protestants christelijke, 13% een gereformeerde en 5% een andere school (waaronder de gemengd openbaar-christelijke school in Ezinge). In dorpen met alleen een openbare (of gemengde) basisschool koos ruim 80% voor deze school. In Sauwerd, met alleen een protestants christelijke school, bezoekt echter meer dan de helft een openbare of gereformeerde school buiten het dorp. Van de leerlingen in het voortgezet onderwijs bezoekt 32% een school in Winsum, 22% in de gemeenten De Marne of Eemsmond en 37% in de stad Groningen.

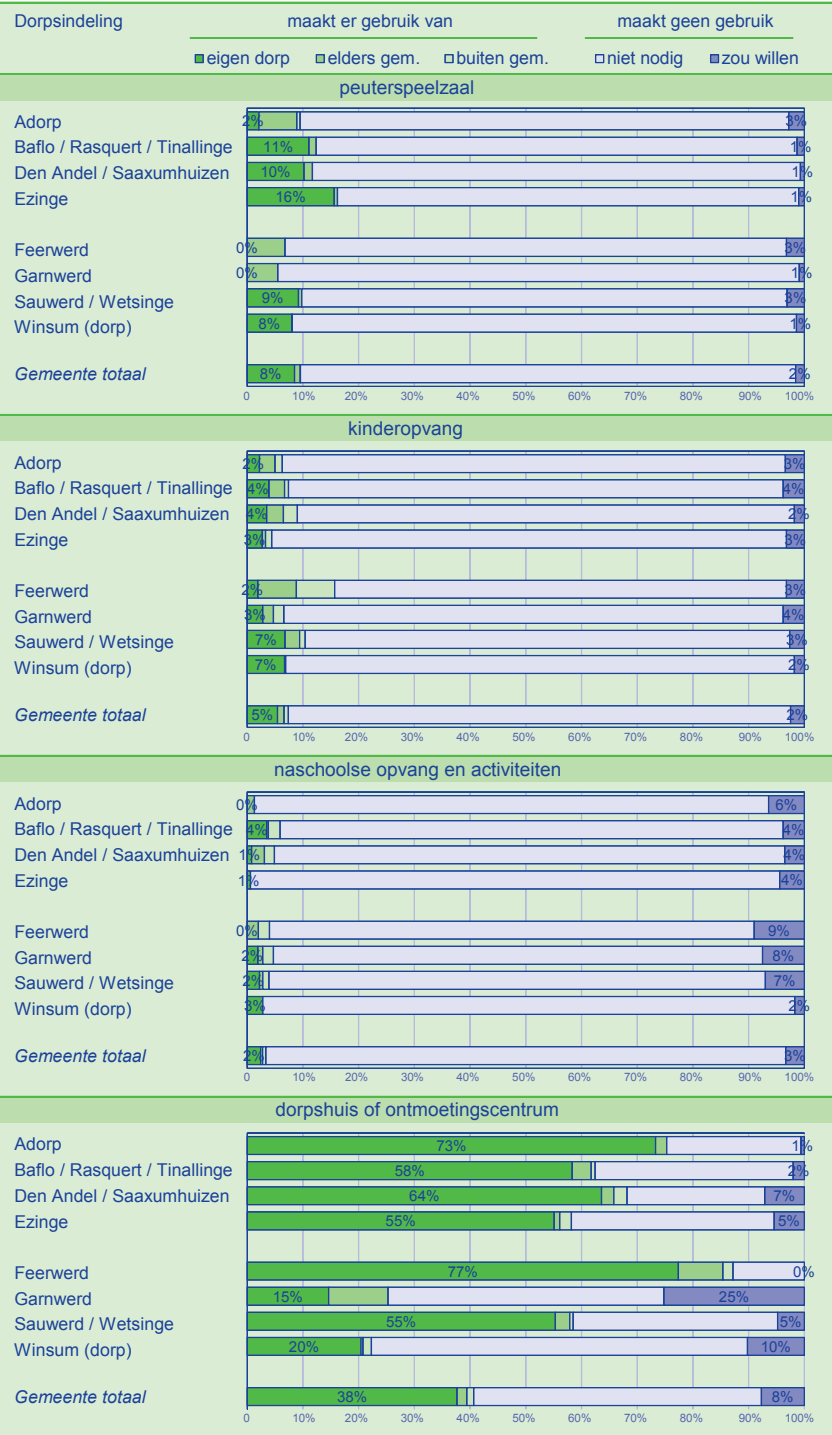
Bij de meeste gezondheidsgegevens zijn verschillen tussen de dorpen beperkt. Van alle huishoudens is 5% cliënt van Lentis en 2% van het maatschappelijk werk. Mantelzorg wordt verleend door 14% van de inwoners vanaf 16 jaar. In totaal 325 personen ontvingen een voorziening en/of huishoudelijke hulp in het kader van de WMO (17% van de inwoners vanaf 65 jaar). Een kwart van de bevolking vindt de eigen gezondheid niet goed.

Rapportcijfers van bewoners voor voorzieningen

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007). Weergegeven is het gemiddelde rapportcijfer dat bewoners gaven voor de aanwezigheid en kwaliteit van de genoemde voorzieningen in het dorp. NB Een laag rapportcijfer betekent niet per definitie dat een voorziening door bewoners wordt gemist. Zie ook de volgende bladzijden voor feitelijk gebruik. Cijfer voor winkels zie blz.87.

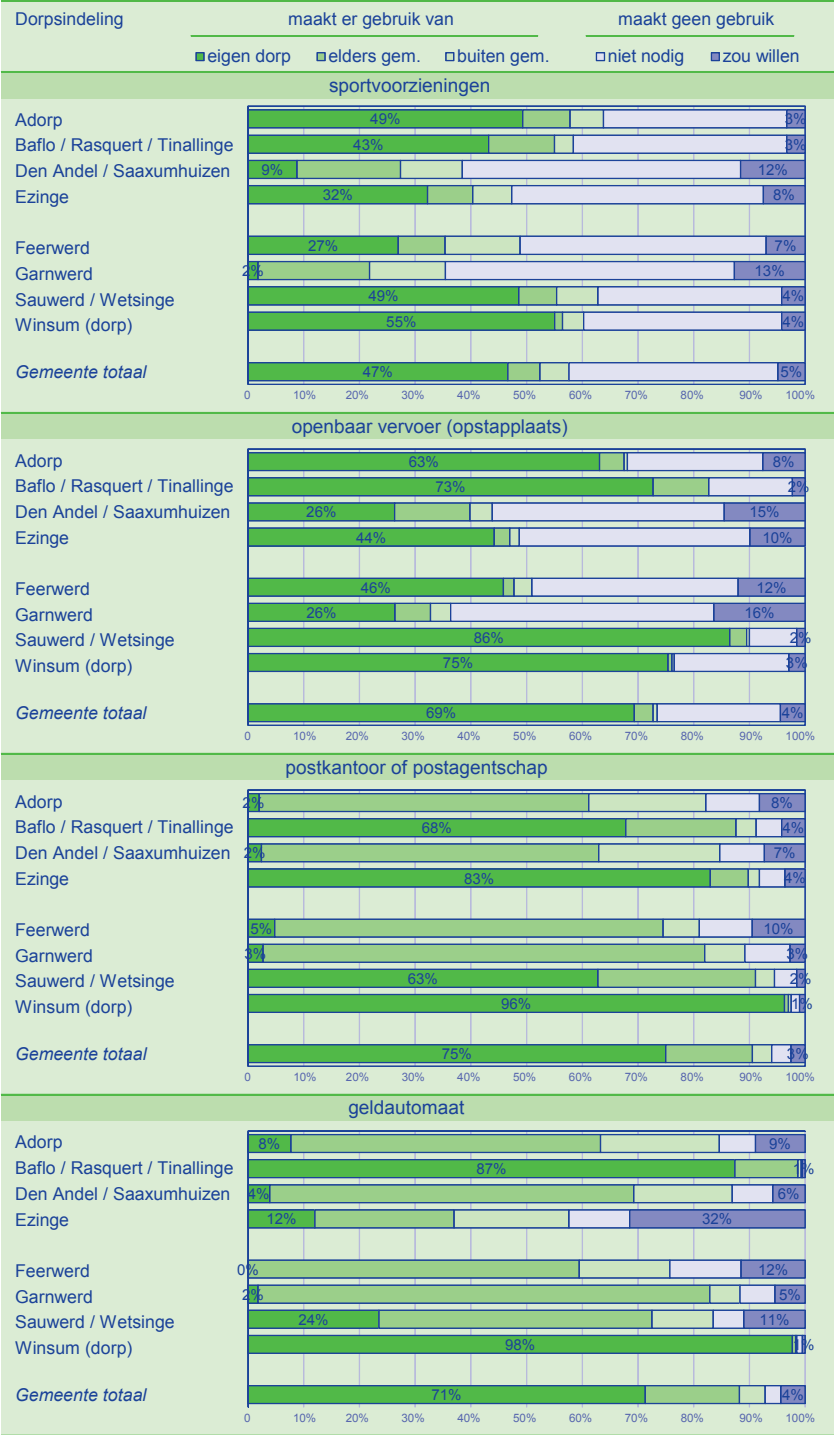
Gebruik van voorzieningen (1)

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

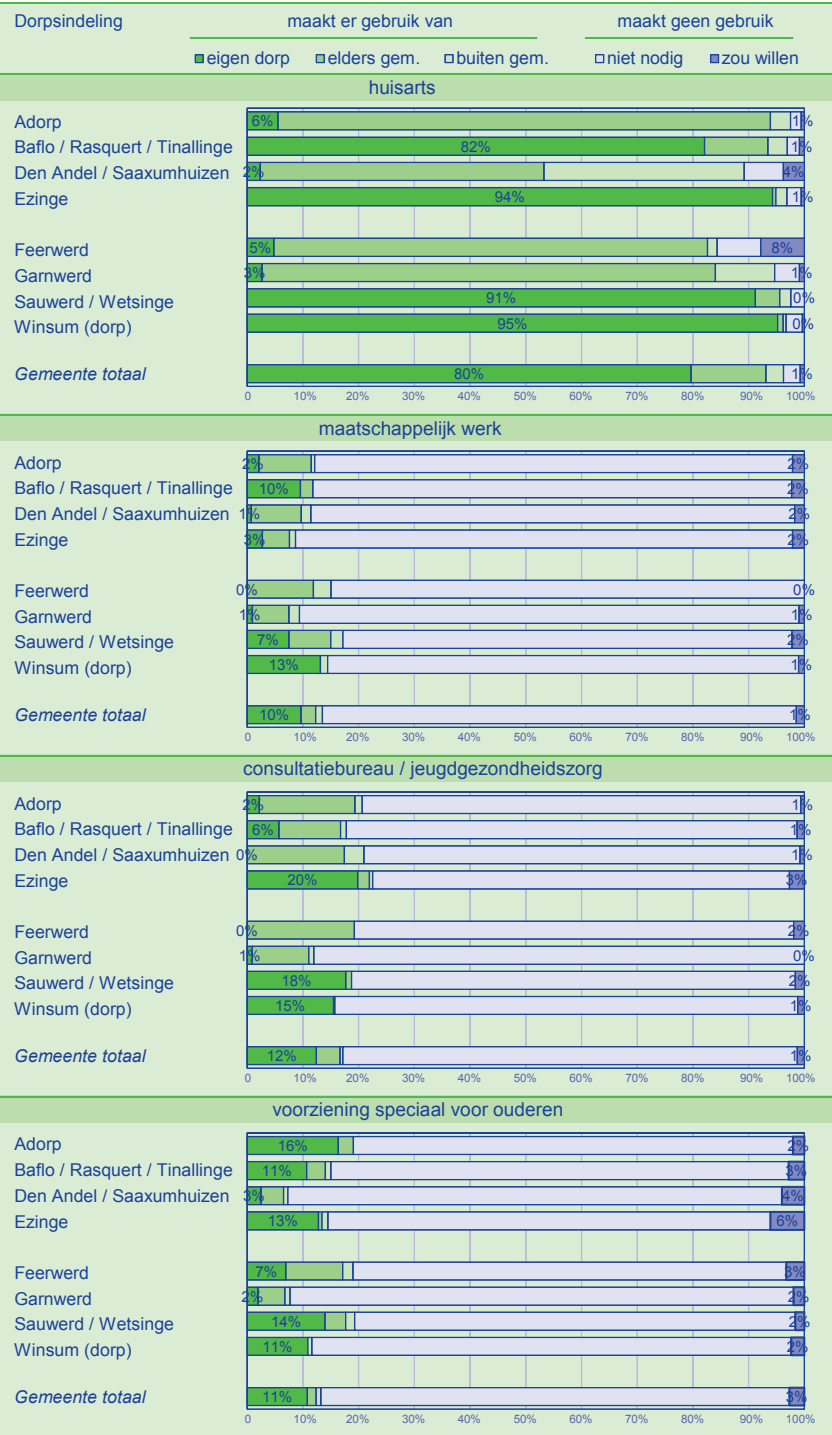
Respondenten gaven aan of zichzelf of iemand in het gezin het afgelopen jaar gebruik hebben gemaakt van de genoemde voorzieningen en zo ja, waar dan. Als ze er geen gebruik van maakten werd gevraagd of ze het niet nodig hadden of het wel hadden willen gebruiken, en in het laatste geval waarom ze dat niet deden. Die redenen staan vermeld op de rechterpagina onder de grafiek.

Gebruik van voorzieningen (2)

Waarom niet? Aan de kleine groep mensen die een voorziening niet gebruiken, maar dat eigenlijk wel zouden willen werd gevraagd waarom zij er dan geen gebruik van maken. Verreweg de meest genoemde reden is dat de voorziening niet in het eigen dorp ligt of te ver weg is. Bij enkele voorzieningen worden ook andere redenen regelmatig genoemd. Mensen die geen dorpshuis gebruiken terwijl dat in hun dorp wel aanwezig is noemen als reden vaak dat er geen passende activiteiten worden georganiseerd. Redenen om niet te sporten zijn onder meer persoonlijk, geen tijd, tijdstip komt niet uit, te duur of specifieke wensen. Redenen om geen openbaar vervoer te gebruiken zijn vooral de slechte verbindingen, aansluitingen en frequentie.

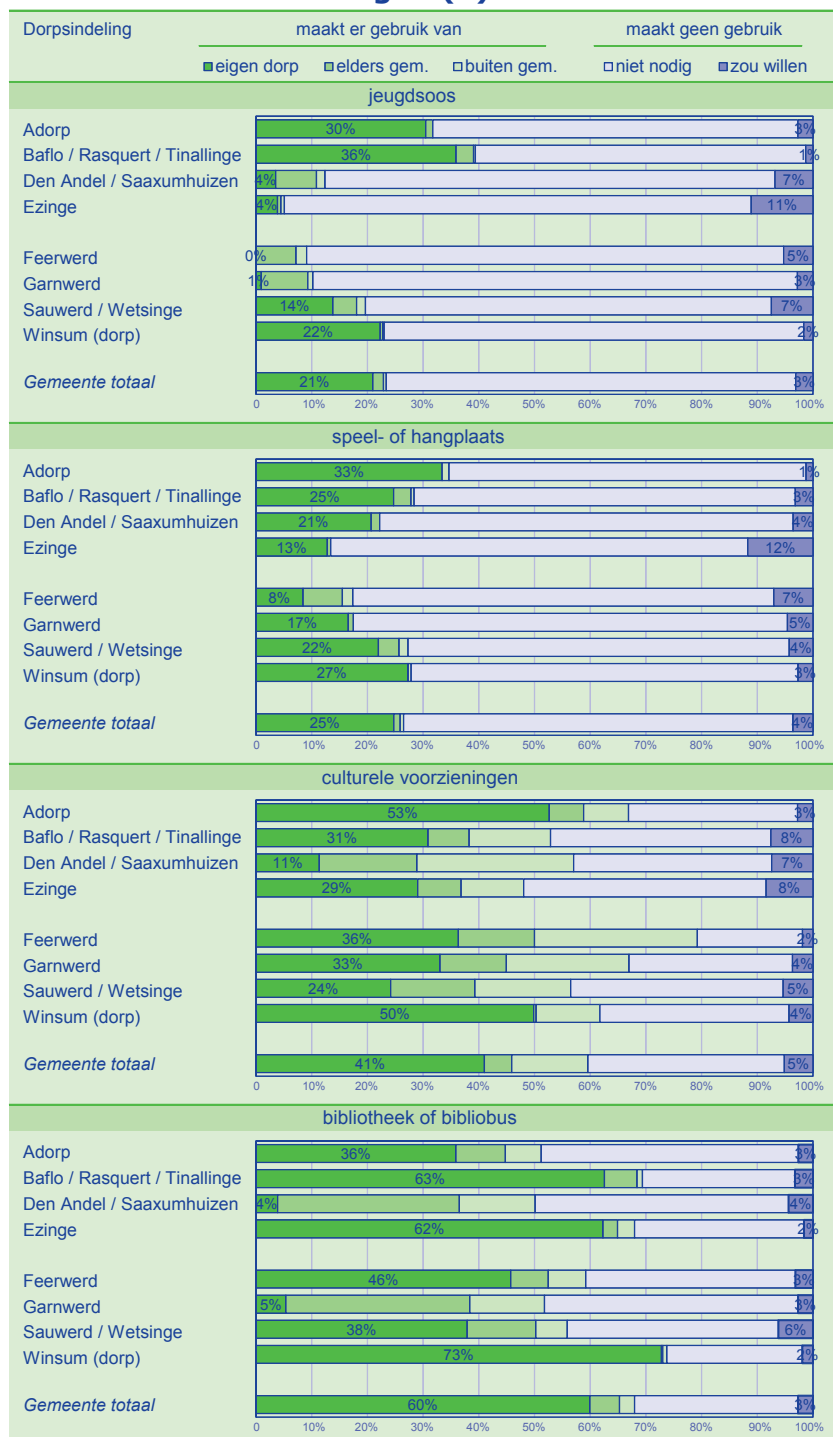
Gebruik van voorzieningen (3)

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

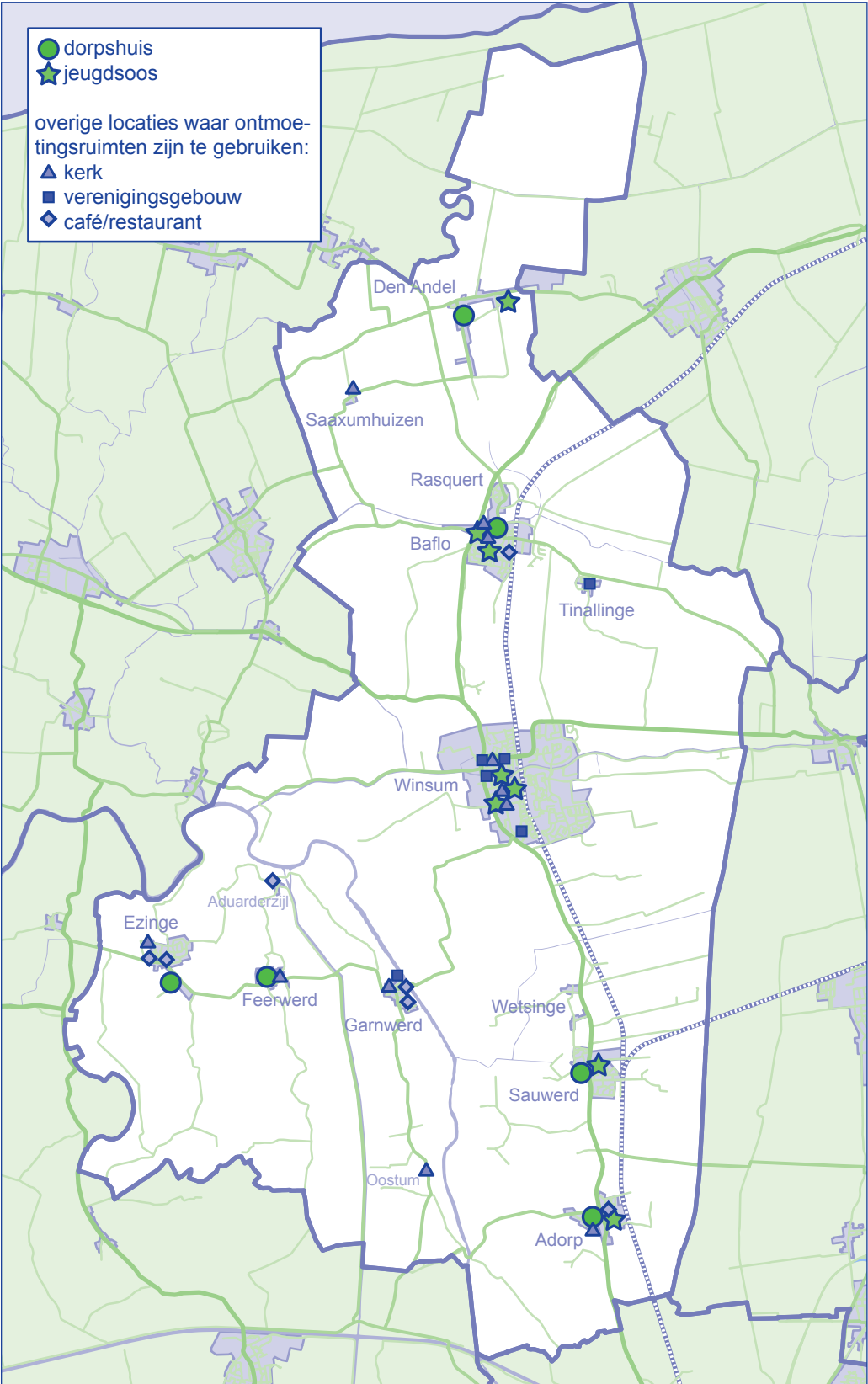
Respondenten gaven aan of zichzelf of iemand in het gezin het afgelopen jaar gebruik hebben gemaakt van de genoemde voorzieningen en zo ja, waar dan. Als ze er geen gebruik van maakten werd gevraagd of ze het niet nodig hadden of het wel hadden willen gebruiken, en in het laatste geval waarom ze dat niet deden. Die redenen staan vermeld op de rechterpagina onder de grafiek.

Gebruik van voorzieningen (4)

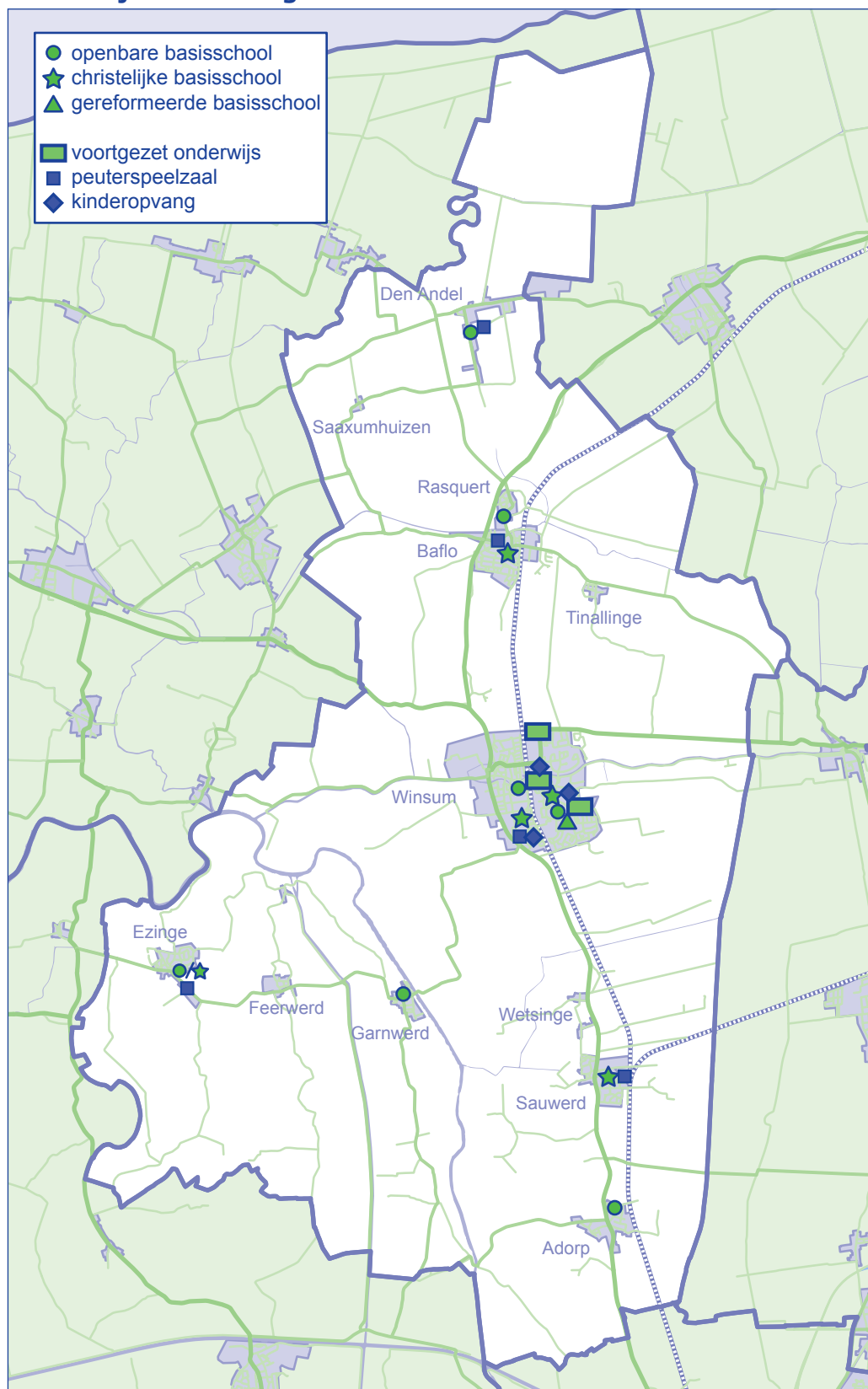

Waarom niet? Aan de kleine groep mensen die een voorziening niet gebruiken, maar dat eigenlijk wel zouden willen werd gevraagd waarom zij er dan geen gebruik van maken. Verreweg de meest genoemde reden is dat de voorziening niet in het eigen dorp ligt of te ver weg is. Bij enkele voorzieningen worden ook andere redenen regelmatig genoemd. Mensen die geen gebruik kunnen maken van culturele voorzieningen noemen naast afwezigheid/afstand vooral het beperkte aanbod of hebben zelf geen tijd. Redenen om de bibliotheek/bibliobus niet te gebruiken zijn naast afwezigheid de beperkte openingstijden of te weinig aanbod van boeken.

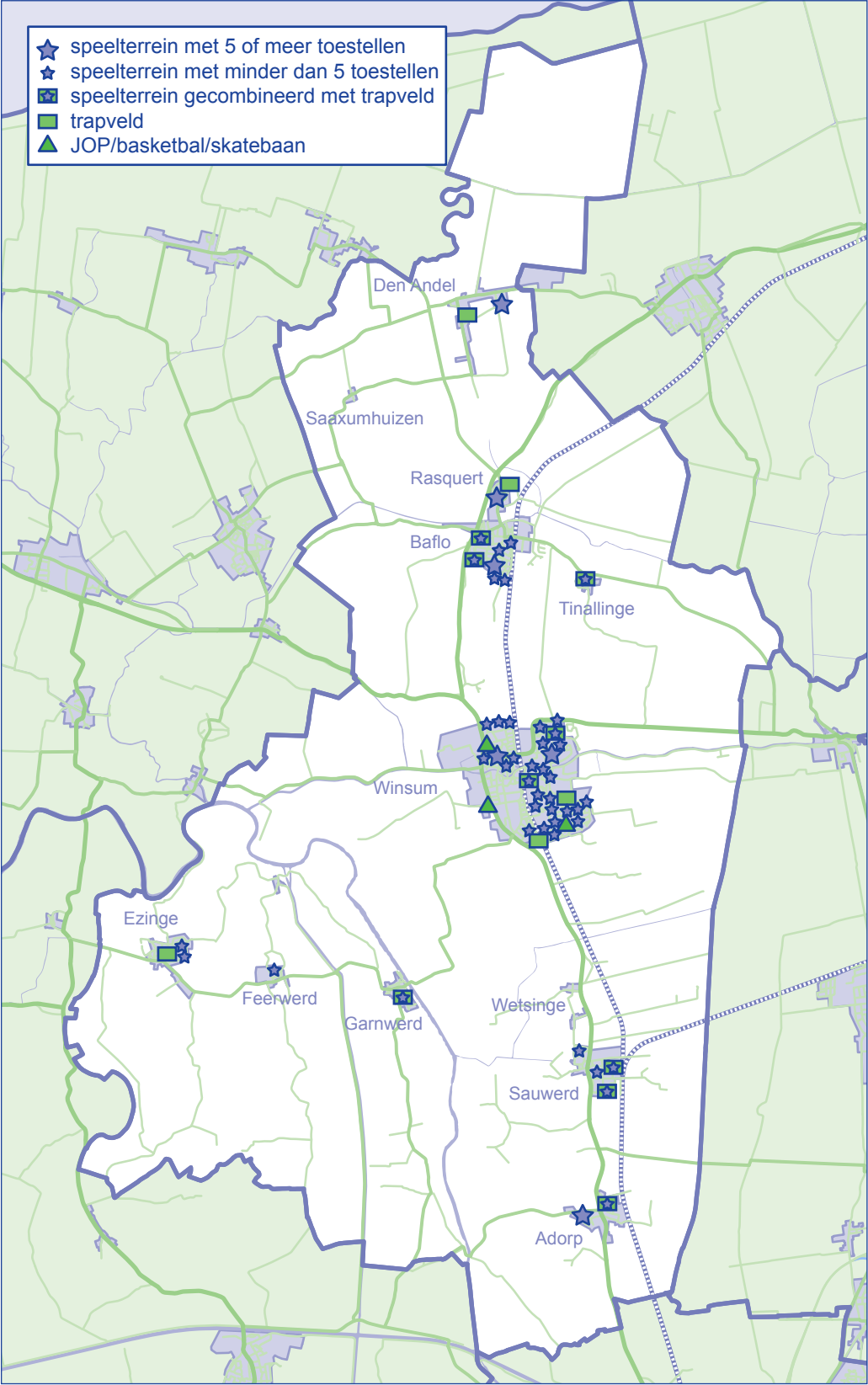
Sociaal culturele voorzieningen en ontmoetingsruimten

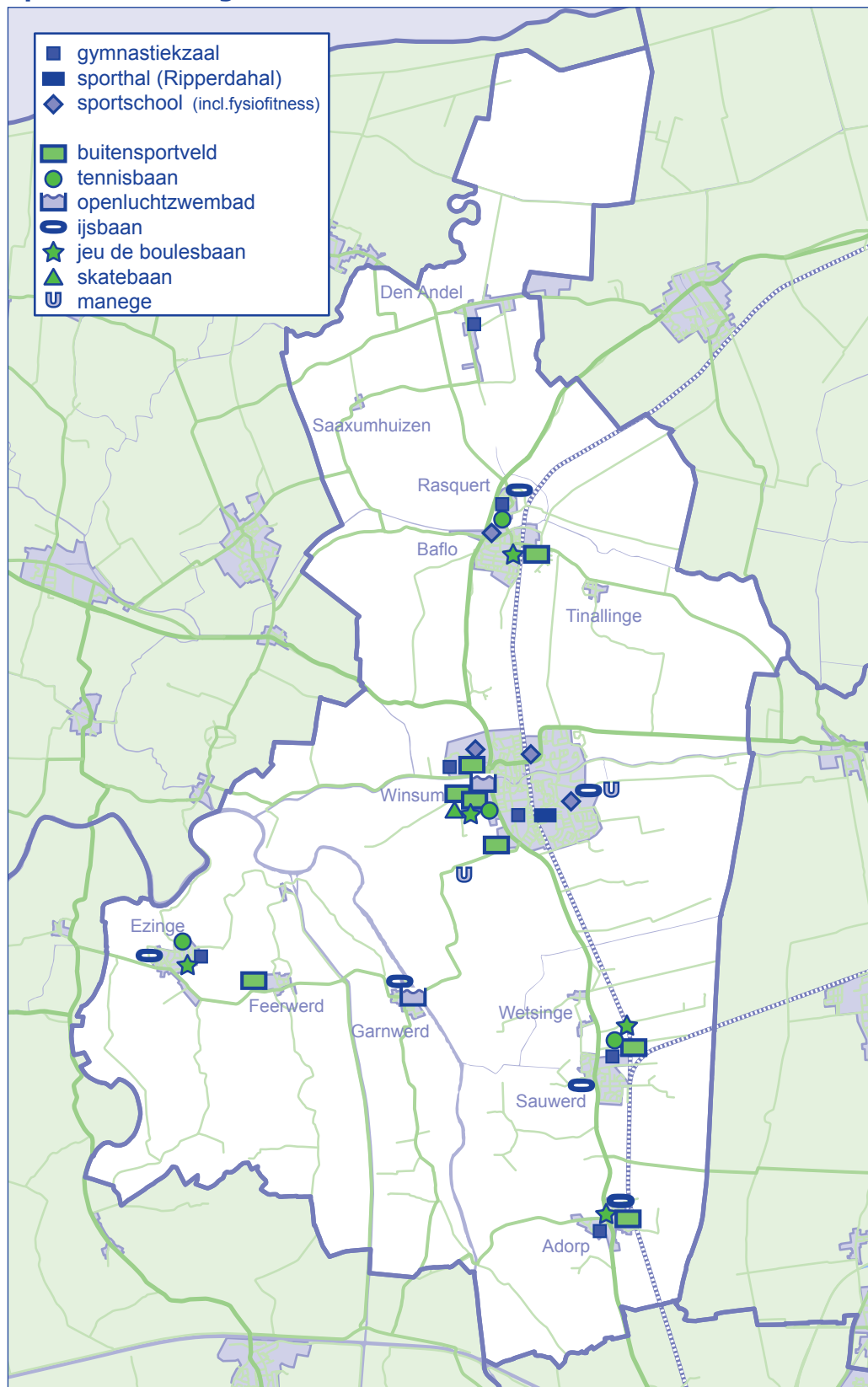
Onderwijsvoorzieningen

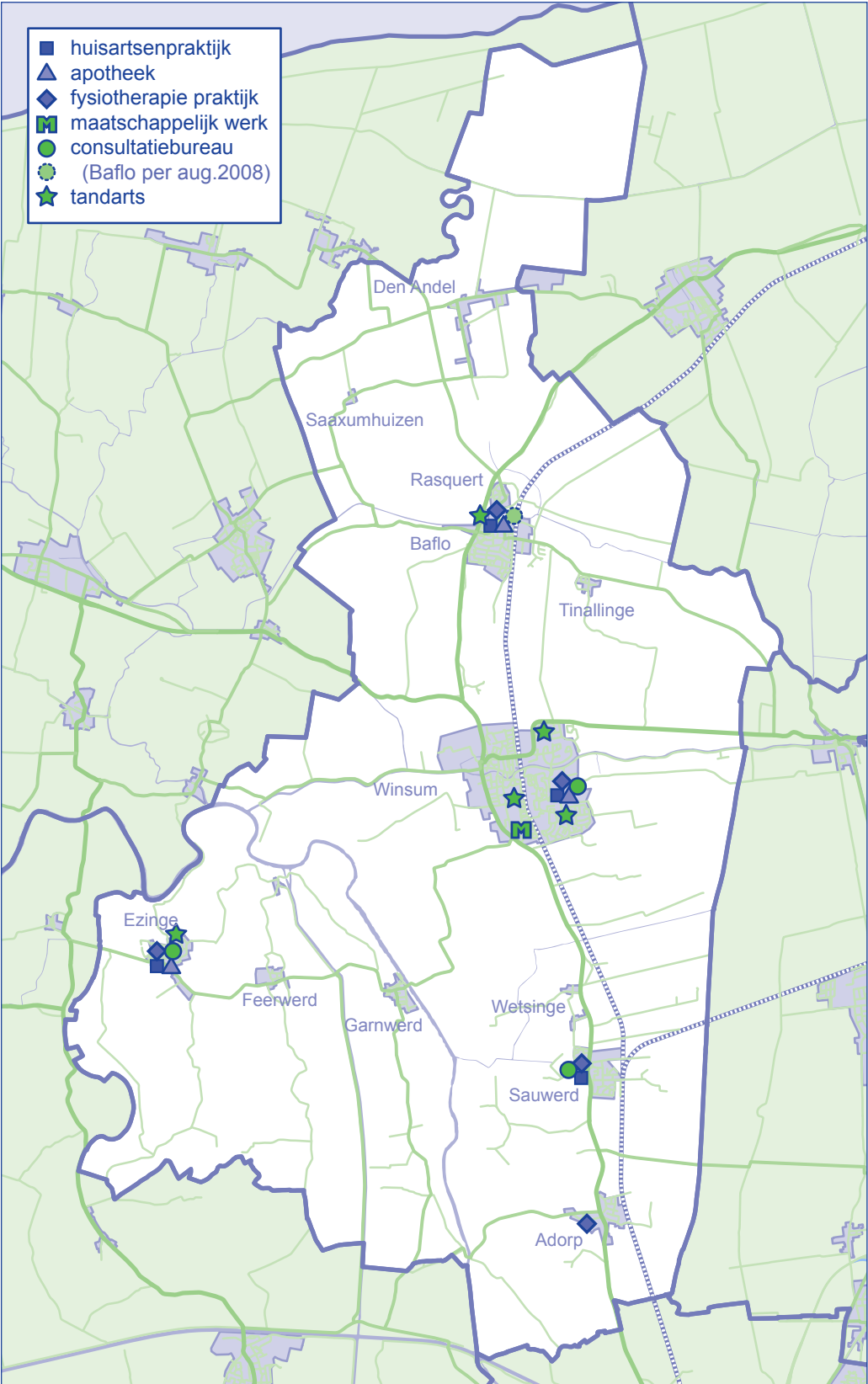
Speelgelegenheden

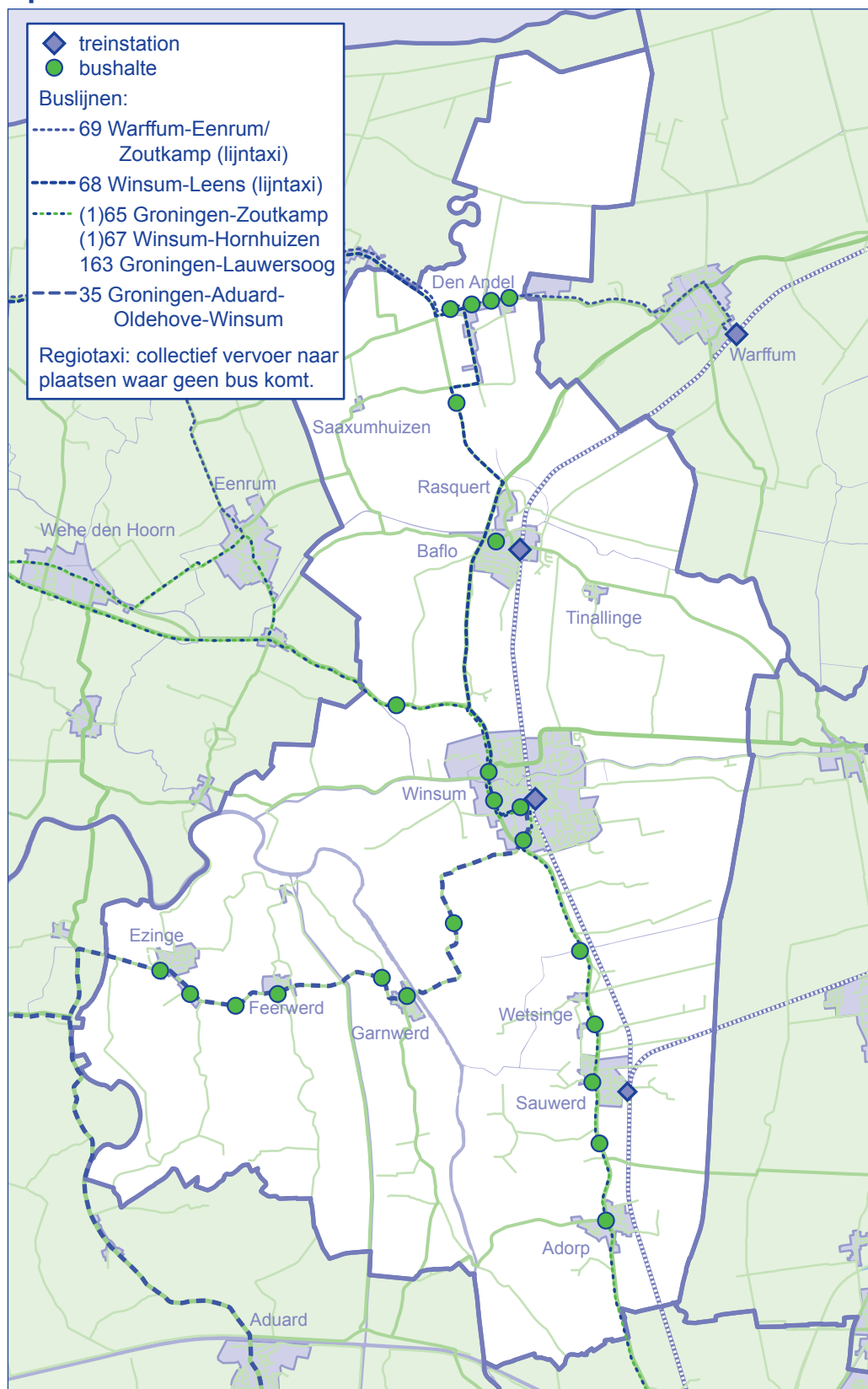
Sportvoorzieningen

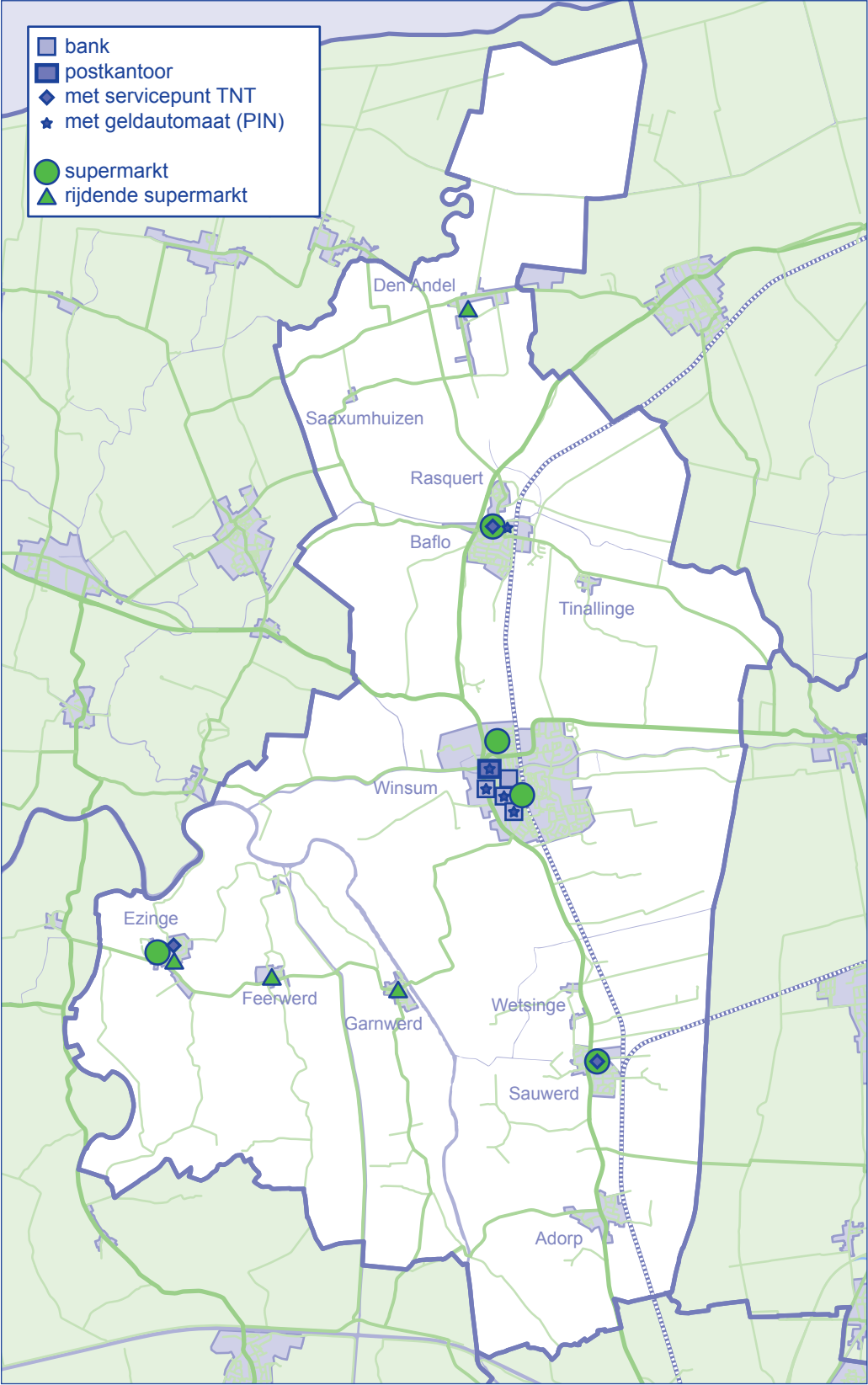
Medische voorzieningen

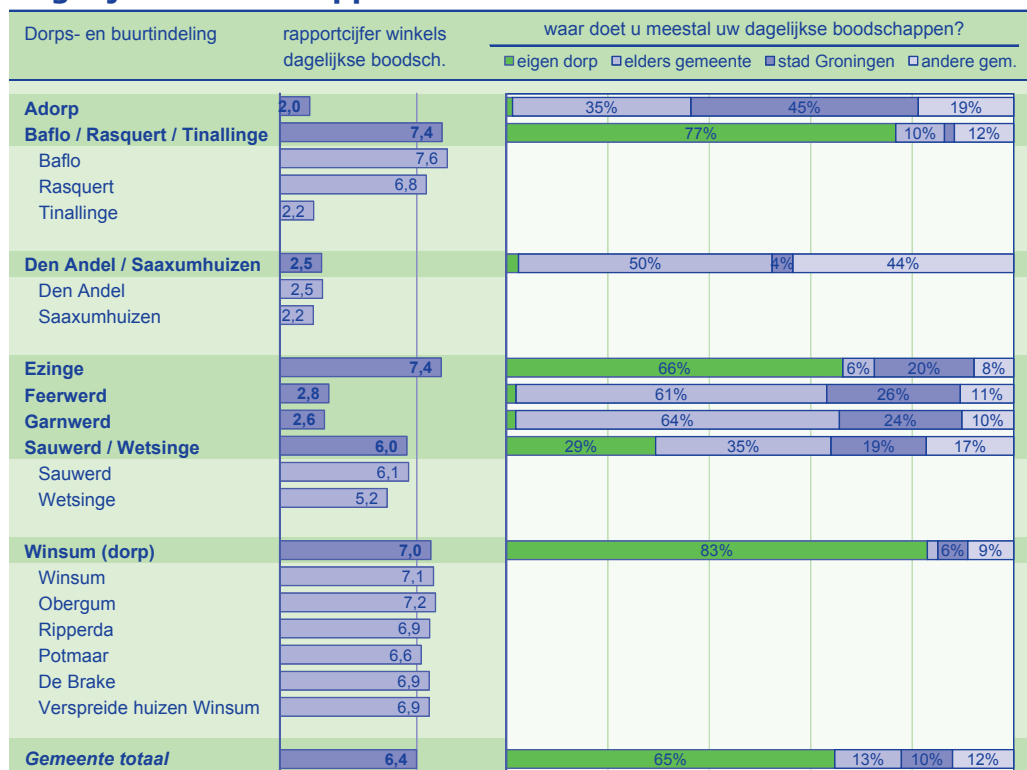
Openbaar vervoer

Postkantoren, TNT servicepunten, banken en supermarkten

Dagelijkse boodschappen

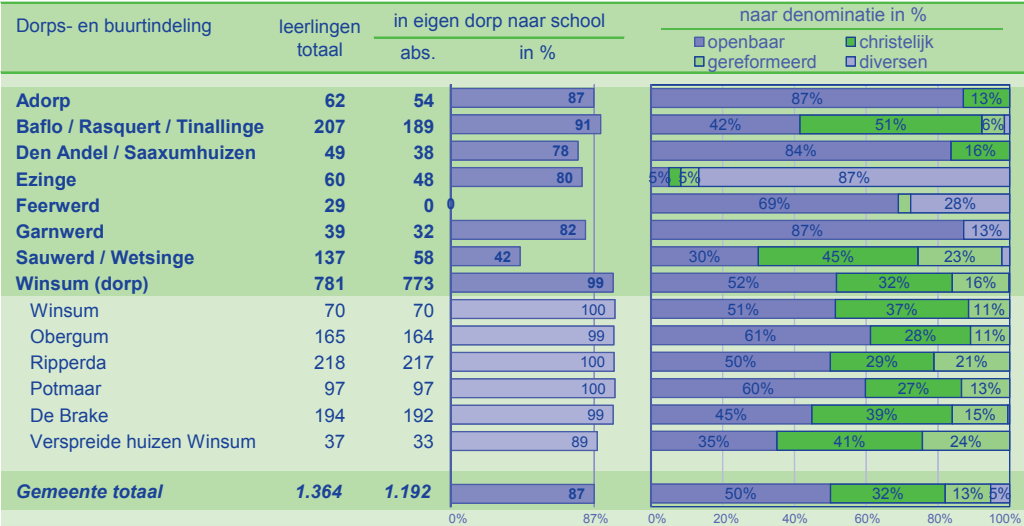
Bron: Bewonersenquête 2007.

Hierboven wordt weergegeven het gemiddelde rapportcijfer dat bewoners gaven voor de aanwezigheid en kwaliteit van winkels voor de dagelijkse boodschappen in het dorp. De brede grafiek daarnaast laat (per dorpscombinatie) zien waar het gezin waar de respondent deel van uitmaakt meestal de dagelijkse boodschappen doet.

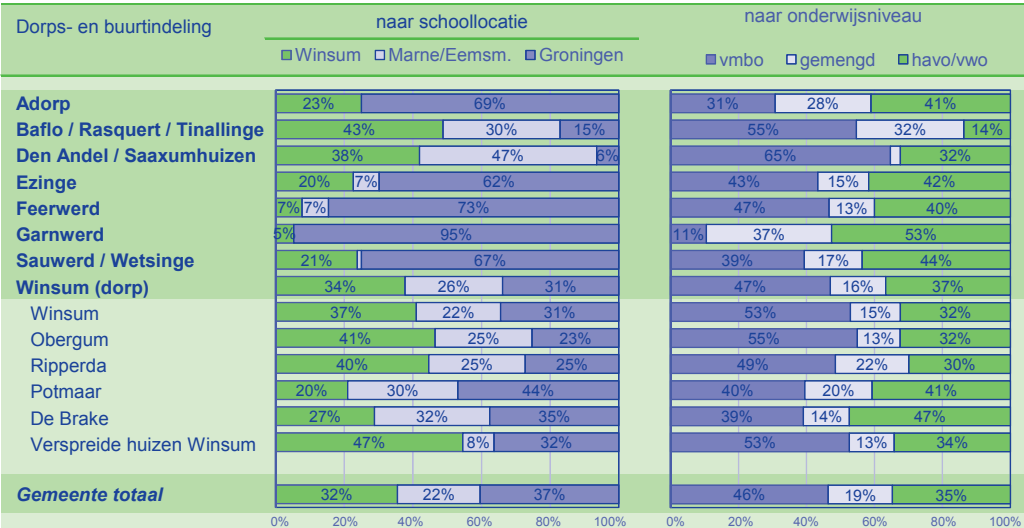
Bij de kaarten op blz.80-86:

De inventarisatie van locaties van voorzieningen heeft plaatsgevonden in het voorjaar van 2008 door de gemeente Winsum in overleg met de Verenigingen voor Dorpsbelang.

Leerlingen basisonderwijs, naar schoollocatie en denominatie

Leerlingen voortgezet onderwijs, naar schoollocatie en niveau

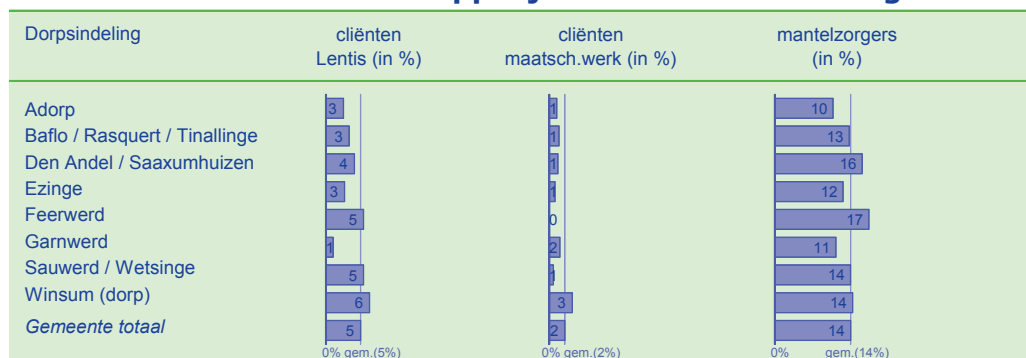
Bron: Leerplichtadministratie (voorjaar 2008).

Leerlinggegevens op deze pagina zijn weergegeven naar de woonplaats van de leerlingen.

Leerlingen in eigen dorp naar school zijn basisschoolleerlingen die een basisschool bezoeken in de eigen dorpscombinatie (dus bijvoorbeeld leerlingen uit Tinallinge die een school bezoeken in Rasquert of Baflo). Denominatie diversen zijn de gemengd openbaar-christelijke school in Ezinge en enkele anders schoolsoorten zoals de vrije school in Groningen.

Leerlingen voortgezet onderwijs zijn leerlingen vmbo, havo, vwo en vso. Leerlingen met onderwijsniveau 'gemengd' zitten in een van de brugklassen.

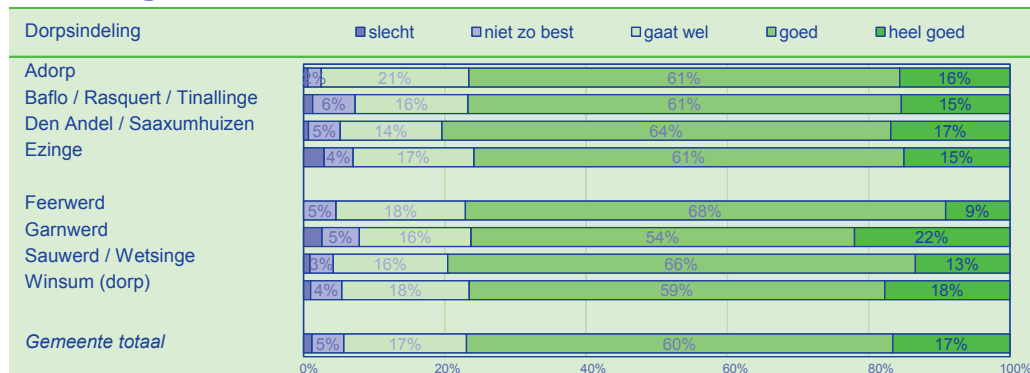
Clënten Lentis en maatschappelijke werk en mantelzorgers

Clënten WMO (in % van inwoners vanaf 65 jaar)

Ervaren gezondheid

Bron: Lentis (2007), Maatschappelijk Werk van de SW&D (2007), Bewonersenquête (najaar 2007: mantelzorg en ervaren gezondheid), Gemeente Winsum (2007: WMO).

Het aantal cliënten van Lentis en van maatschappelijk werk (in de loop van 2007) wordt weergegeven in procenten van het aantal huishoudens. Mantelzorgers zijn respondenten die zeggen al langer dan 3 maanden mantelzorg te geven (zorg aan een bekende zoals partner, ouder, kind, vriend of familielid omdat deze persoon ziek, gehandicapt of hulpbehoevend is).

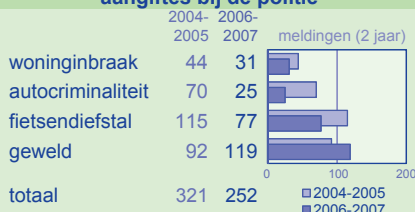
WMO cliënten is het aantal personen dat in de loop van 2007 een of meer individuele voorzieningen dan wel huishoudelijke hulp heeft gekregen in het kader van de WMO. WMO totaal is het aantal personen dat voorzieningen en/of huishoudelijke hulp heeft gekregen. De percentages zijn weergegeven in procenten van het aantal inwoners vanaf 65 jaar in het dorp.

De ervaren gezondheid toont het antwoord van respondenten op de vraag 'Hoe beoordeelt u uw gezondheid in het algemeen?'

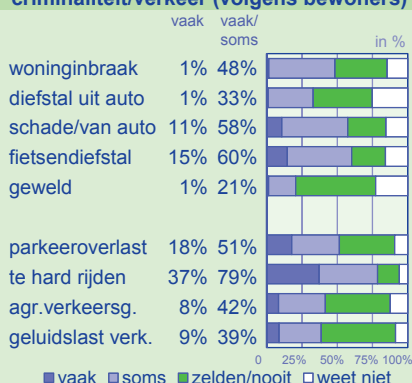
8 Veiligheid

Veiligheid

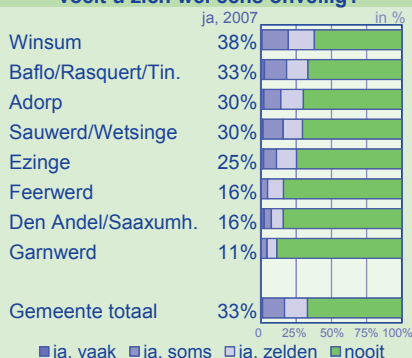
aangiftes bij de politie

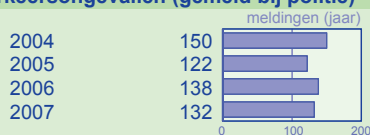
criminaliteit/verkeer (volgens bewoners)

voelt u zich wel eens onveilig?

verkeersongevallen (gemeld bij politie)

bewoners over verkeersveiligheid

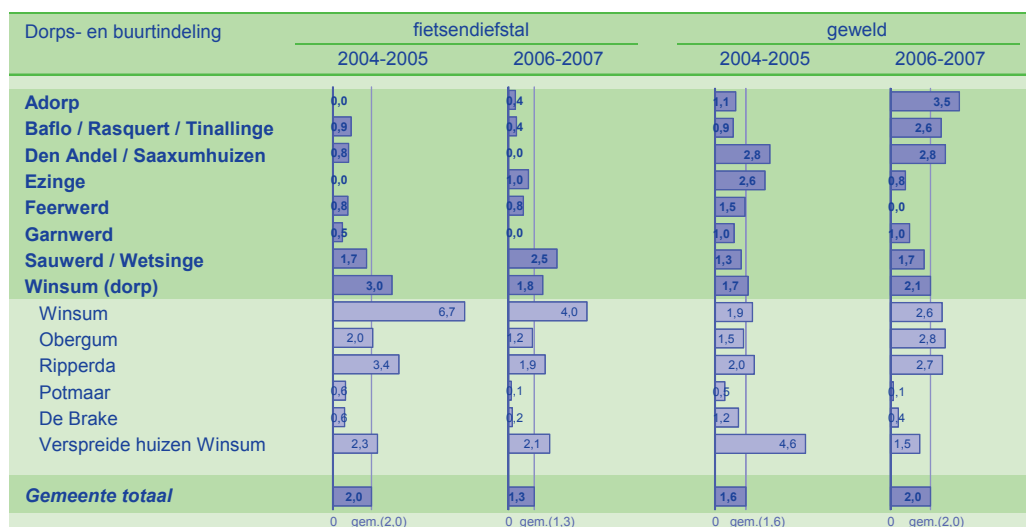
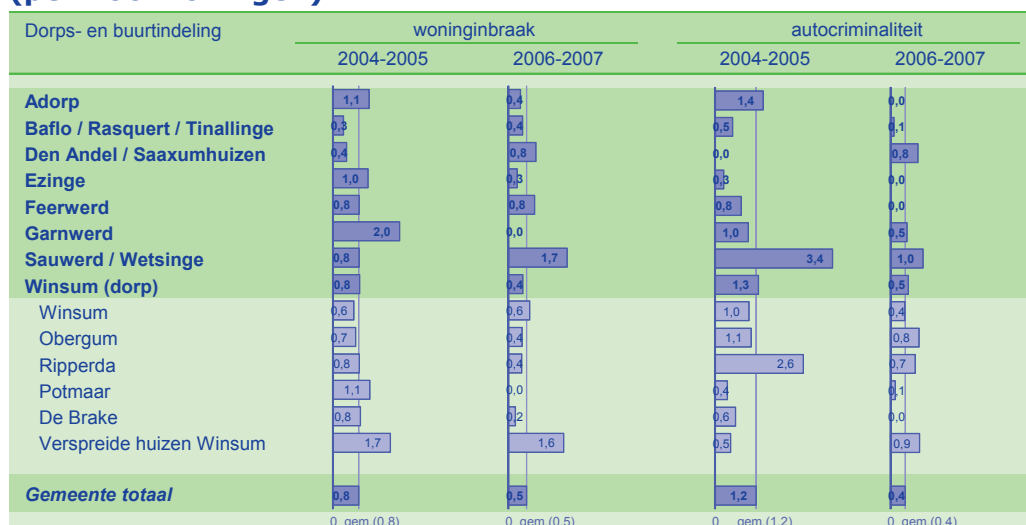
Het aantal aangiftes bij de politie van inbraken en geweld in de gemeente Winsum is beperkt. In 2007 werd bijvoorbeeld 14 keer aangifte gedaan van inbraak in woningen of schuren, 7 keer van diefstal uit of van auto en 32 keer van (brom-) fietsendiefstal. Het aantal aangiftes is bovendien gedaald: al deze vormen van diefstal komen de laatste twee jaar minder vaak voor dan de twee jaar daarvoor. Omdat de aantallen zo klein zijn, kunnen ook aan de (relatieve) cijfers per dorp en buurt (op de volgende bladzijde) niet te veel conclusies worden verbonden. Het aantal aangiftes van geweldsdelicten lag de laatste twee jaar wel iets hoger dan de jaren daarvoor met in 2007 in totaal 58 aangiftes.

Ook in de ogen van bewoners komen woninginbraak, diefstal uit auto en geweld weinig voor: slechts 1% denkt dat deze delicten vaak voorkomen in het eigen dorp. Bij fietsendiefstal (15%) en schade aan en diefstal van de buitenkant van auto's (zoals wioldoppen) (11%) zijn er iets meer mensen die vinden dat dat vaak voorkomt, vooral in Winsum. Groter is het aantal bewoners dat vindt dat sprake is van parkeerverlast (volgens 18% vaak, maar in Garnwerd meer) of te hard rijden (volgens 37% vaak; volgens 79% vaak of soms). Agressief verkeersgedrag of geluidsoverlast door verkeer komt volgens minder dan 10% vaak voor in het dorp.

Een van de drie bewoners voelt zich wel eens onveilig in het eigen dorp, maar bij slechts 1% van de bewoners is dat vaak het geval. De anderen voelen zich soms (16%) of zelden (16%) onveilig. Twee van de drie bewoners voelen zich helemaal nooit onveilig in het dorp. In Garnwerd, Feerwerd en Den Andel/Saaxumhuizen voelen nog minder mensen zich wel eens onveilig. Als bewoners van de gemeente zich wel eens onveilig voelen, komt dat vaker door groepen jongeren (20% van alle bewoners) dan door andere mogelijke redenen zoals inbraak, geweld, onvoldoende verlichting, drugs- of alcoholoverlast of te weinig politie (5 tot 9% per reden).

Het aantal bij de politie geregistreerde verkeersongevallen was de afgelopen jaren betrekkelijk constant: ongeveer 135 per jaar. Van de bewoners vindt 12% de verkeerssituatie in het dorp ongunstig of zeer ongunstig voor automobilisten, 28% voor (brom)fietsers en 25% voor voetgangers. Vooral in Den Andel/Saaxumhuizen vinden relatief veel bewoners de verkeerssituatie (zeer) ongunstig voor zowel (brom)fietsers (43%) als voetgangers (56%).

Aangiftes bij de politie, diefstal/inbraak en geweld (per 100 woningen)

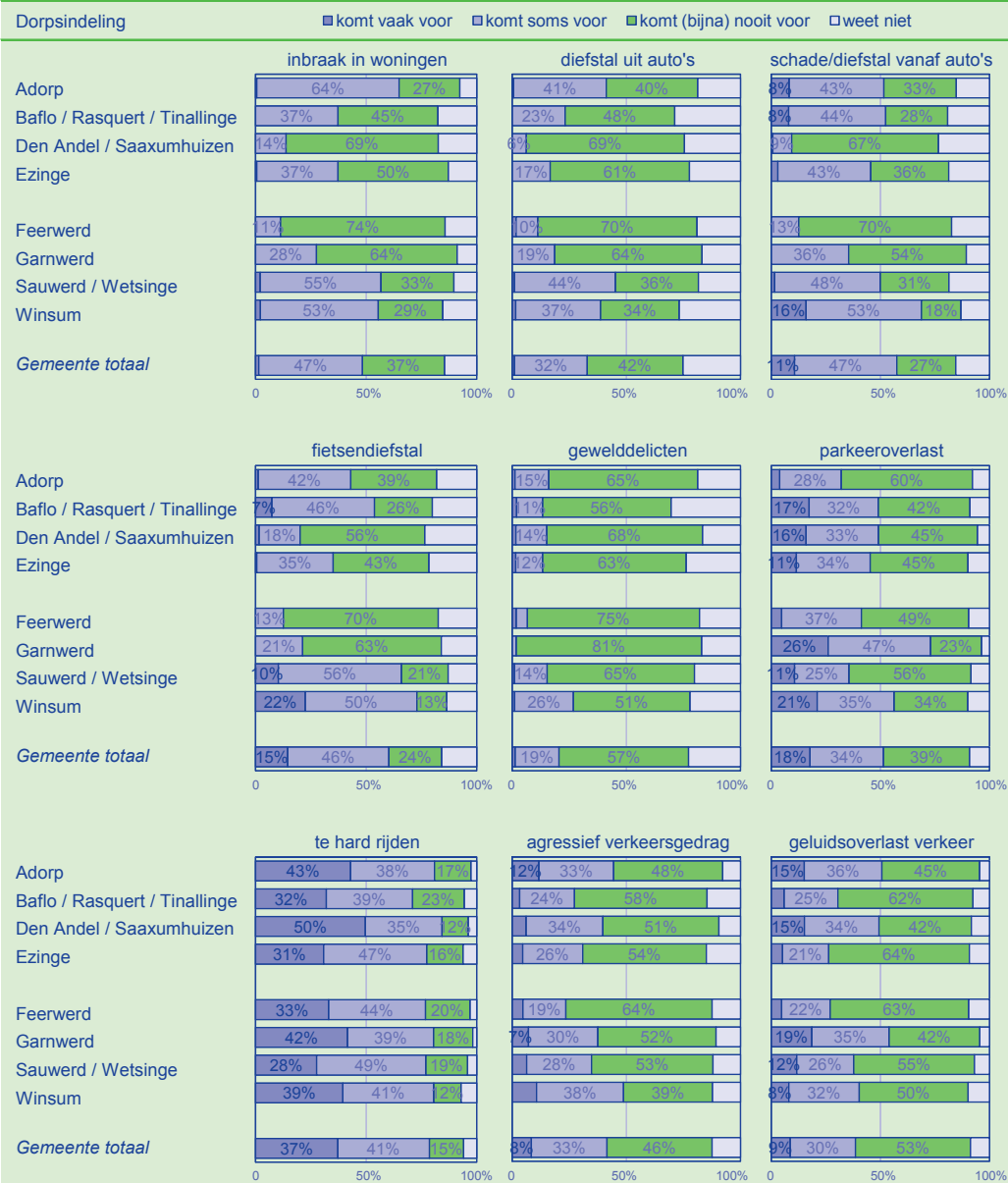

Bron: Politie.

Weergegeven is het aantal aangiftes in de genoemde categorieën, steeds voor twee kalenderjaren samen, per 100 woningen (op 1 januari 2008). Woninginbraak is inbraak uit woning of uit garage/schuur/box enz. Autocriminaliteit is diefstal uit motorvoertuigen of diefstal van motorvoertuigen. Fietsendiefstal is diefstal van fietsen of brom-/snorfietsen. Geweld is mishandeling, bedreiging, roof/overval, openlijk geweld en zedendelicten.

NB Voor meldingen bij de politie op gebied van overlast zie blz. 69; voor verkeersongevallen zie blz. 94.

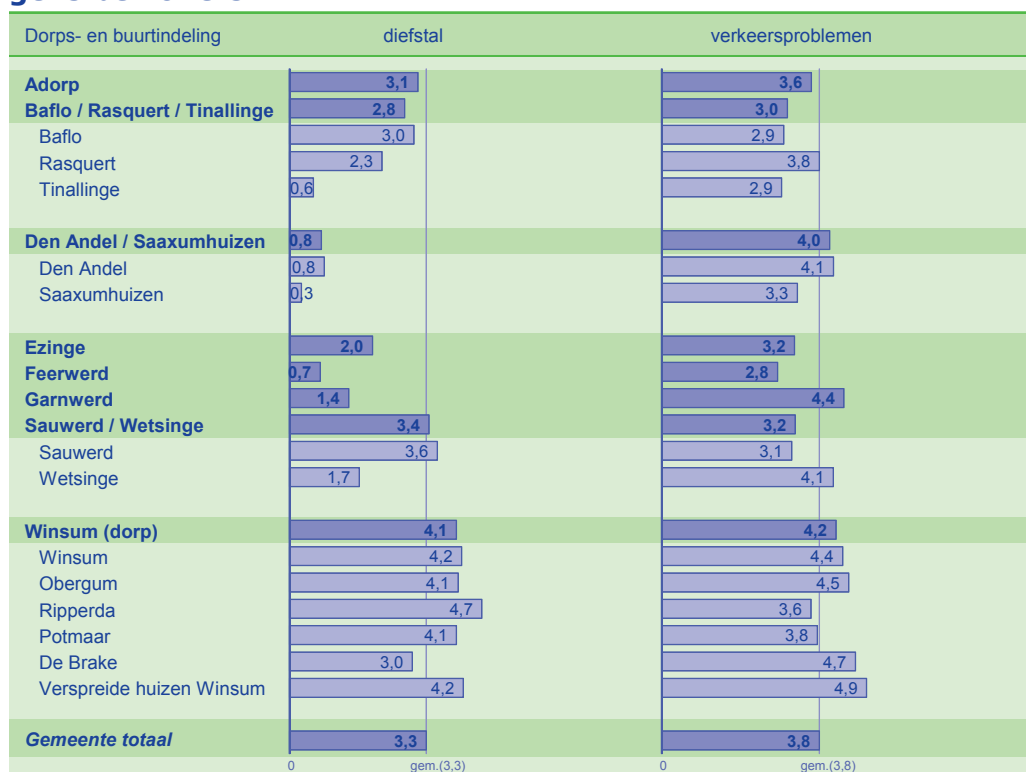
Criminaliteit en verkeersproblemen in het dorp volgens bewoners

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

Aan de bewoners werd gevraagd om van alle genoemde vormen van criminaliteit en verkeersproblemen aan te geven of deze naar hun eigen idee vaak, soms of (bijna) nooit voorkomen in het eigen dorp. Schade/diefstal aan auto's is omschreven als "beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's, bijvoorbeeld wioldoppen, etc.". Gewelddelicten werd omschreven als "gewelddelicten, bedreiging, lastig vallen". NB Voor voorvallen op gebied van overlast, vervuiling en vernieling: zie hoofdstuk Leefbaarheid op blz.70.

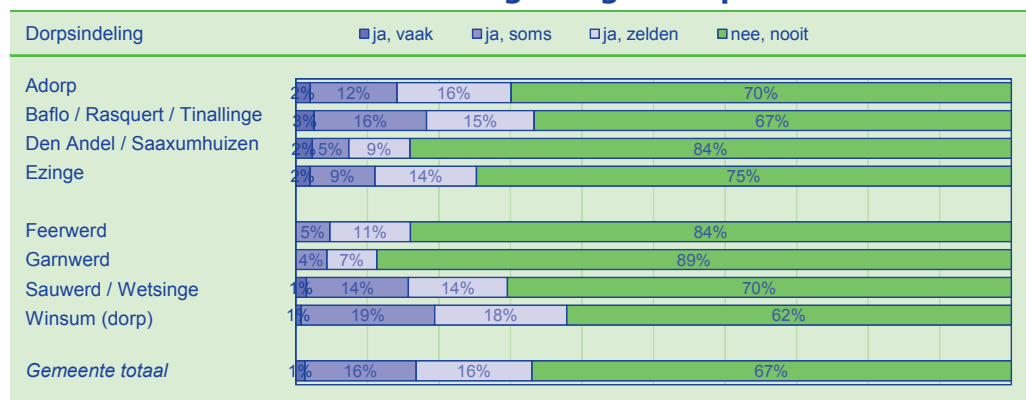
Schaalscores criminaliteit en verkeersproblemen in het dorp volgens bewoners

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

De schaalscores in de bovenstaande grafiek zijn gebaseerd op de mate waarin vervelende voorvallen volgens bewoners voorkomen in het dorp (zie linkerpagina). De score diefstal is gebaseerd op inbraak in woningen, diefstal uit auto's, beschadiging/vernieling auto's of diefstal vanaf auto's en fietsendiefstal. De score verkeersproblemen is gebaseerd op parkeeroverlast, te hard rijden, agressief verkeersgedrag en geluidsoverlast door verkeer. Deze scores lopen van 0 (heel gunstig) tot 10 (heel ongunstig). Hoge scores zijn dus ongunstig.

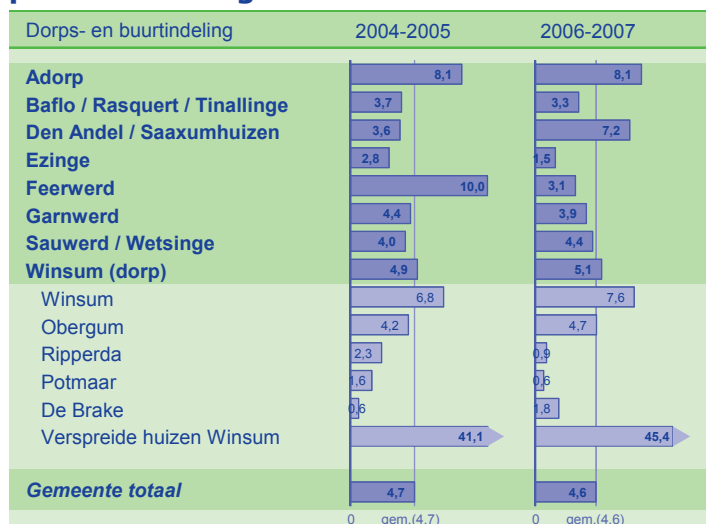
Voelt men zich wel eens onveilig in eigen dorp?

Redenen waarom men zich wel eens onveilig voelt in eigen dorp

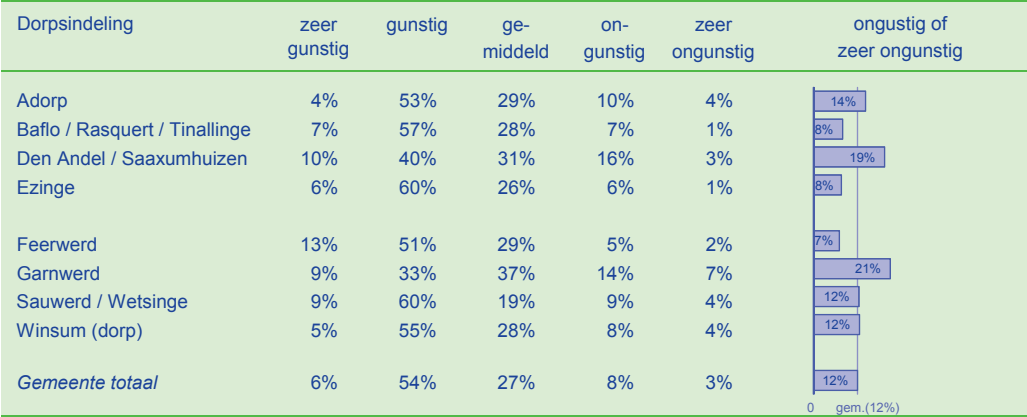
Dorpsindeling	inbraken	geweld op straat	groepen jongeren	onvoldoende verlichting	drugs-/alc. overlast	politie onvoldoende	anders
Adorp	15%	3%	9%	6%	0%	6%	4%
Baflo / Rasquert / Tinallinge	8%	3%	16%	9%	6%	4%	4%
Den Aniel / Saaxumhuizen	2%	1%	0%	4%	2%	2%	7%
Ezinge	7%	2%	11%	5%	2%	6%	6%
Feerwerd	2%	0%	6%	5%	5%	3%	2%
Garnwerd	4%	0%	1%	4%	1%	3%	3%
Sauwerd / Wetsinge	8%	2%	14%	5%	4%	5%	2%
Winsum (dorp)	8%	6%	26%	11%	8%	10%	6%
Gemeente totaal	8%	5%	20%	9%	6%	7%	5%

Bij de politie geregistreerde verkeersongevallen, per 100 woningen

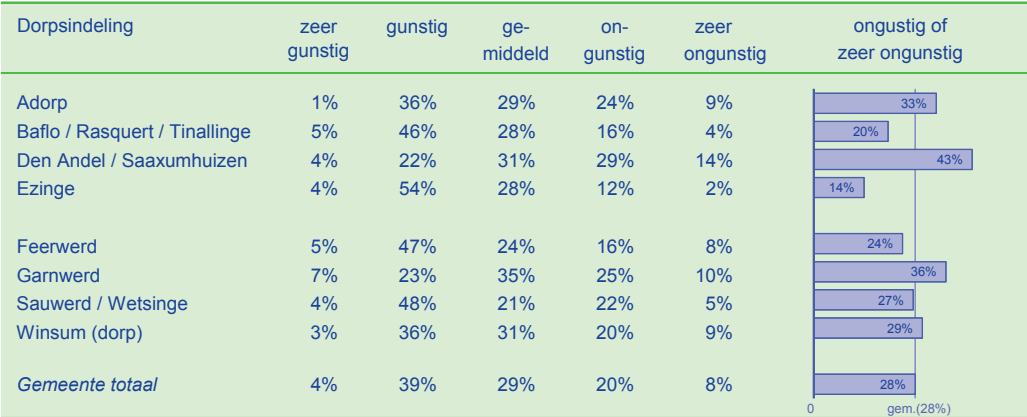

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007: onveilig voelen); Politie (verkeersongevallen). Het aantal ongevallen per 100 woningen is hoog in 'Verspreide huizen': veel wegen maar weinig woningen. De redenen waarom men zich wel eens onveilig voelt werden alleen gevraagd aan mensen die zich wel eens onveilig voelen, maar uitgedrukt in procenten van alle respondenten. Men kon meer antwoorden geven.

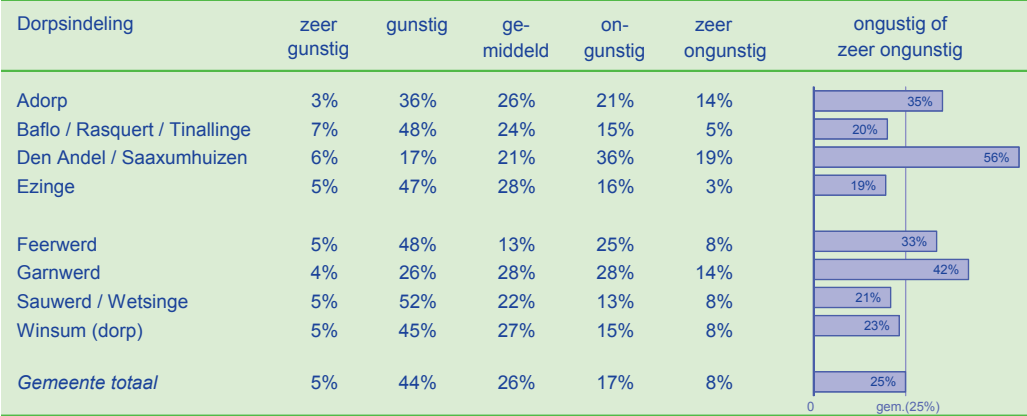
Ervaren verkeersveiligheid voor auto's

Ervaren verkeersveiligheid voor (brom)fietzers

Ervaren verkeersveiligheid voor voetgangers

Bron: Bewonersenquête (najaar 2007).

Aan de bewoners werd gevraagd: Hoe gunstig vindt u de verkeersveiligheid in uw dorp voor de volgende groepen.

9 Totaaloverzicht

In onderstaand totaaloverzicht wordt een aantal belangrijke indicatoren voor alle dorpen nog eens op een rij gezet. Zo ziet u in een oogopslag welke dorpen op welke aspecten relatief gunstig of relatief ongunstig scoren (in vergelijking met andere dorpen).

Sommige cijfers zijn alleen beschikbaar voor combinaties van dorpen. Het cijfer wordt dan in een bredere balk weergegeven onder twee of drie dorpen. Meer onderwerpen en alle definities vindt u terug in de hoofdstukken van de betreffende thema's. Deze hoofdstukken kunt u gemakkelijk terugvinden met de tabs aan de zijkant van de pagina's.

Thema en onderwerp	Adorp	Bafo	Ras- quert	Tinal- linge	Den Saaxum- Andel	huizen	Ezinge	Feer- werd	Garn- werd	Sau- werd	Wet- singe	Winsum (dorp)
Woningen												
corporatiewoningen	17%	36%	12%	0%	16%	0%	31%	14%	26%	26%	0%	26%
seniorenwoningen	7%	13%			3%		7%	5%	6%	10%		7%
rapportcijfer woningen alg.	7,4	7,4	7,3	8,3	6,8	7,8	7,1	7,7	7,8	7,3	7,5	7,3
wil binnen 5 jaar verhuizen	14%	16%			8%		10%	15%	5%	13%		13%
Werk en inkomen												
gemiddeld inkomen (inw.)	13,2	10,8	x	x	9,6	x	11,5	x	14,0	11,5	x	11,3
werkzoekenden	3%	5%	7%		7%		7%	2%	5%	3%		4%
bijstandsuitkeringen	1%	4%	6%	3%	8%	0%	4%	3%	3%	4%	0%	3%
arbeidsplaatsen/100 won.	28	14			17		16	18	39	15		18
Vrije tijd												
creat./cult.actief (1x/mnd)	30%	26%			42%		29%	46%	37%	29%		25%
bezoekt dorps huis (idem)	25%	23%			25%		12%	30%	11%	12%		5%
lid vereniging eigen dorp	62%	52%			39%		57%	70%	62%	49%		51%
verenigingen per 100 inw.	2,9	1,2			0,7		2,4	2,4	1,6	1,3		1,0
Leefbaarheid												
cijfer onderhoud groen	6,6	5,8	6,4	7,3	5,9	5,3	6,1	5,9	6,6	6,5	6,2	6,1
cijfer onderhoud bestrating	6,2	6,0	6,6	6,4	4,8	5,6	5,4	5,9	6,2	6,2	5,3	6,1
meldingen gem./100 inw.	24	29			35		26	30	21	26		33
meldingen pol./100 won. (overlast/vernielingen)	8,8	5,7			6,4		4,9	2,3	1,0	7,1		5,8
score overlast *	1,1	2,3	2,0	0,2	1,8	0,3	1,8	1,6	0,8	1,7	1,1	2,8
score vuil/vandalisme *	3,8	5,3	4,5	1,5	3,7	1,4	4,9	2,7	3,1	4,6	2,2	6,9
sterk gehecht aan buurt	42%	39%			36%		31%	49%	46%	24%		34%
sociale cohesie	7,6	7,0	6,4	8,4	6,8	8,4	7,1	7,6	7,5	6,7	7,6	6,5
verwacht vooruitgang dorp	14%	25%			25%		16%	11%	17%	14%		41%
Voorzieningen												
cijfer voorz./act.jeugd	6,8	6,4	5,8	5,6	4,8	2,5	3,8	4,7	5,1	5,7	4,6	6,6
cijfer voorz./act.ouderen	7,2	6,5	6,0	4,3	5,0	2,8	5,6	5,7	4,8	6,4	4,8	6,5
cijfer gezondheidsvoorz.	4,9	7,5	6,8	3,3	3,1	2,3	6,5	3,9	3,7	7,1	5,6	7,7
cijfer dorps huis/ontm.ruimte	7,4	7,4	6,5	8,2	6,8	4,5	6,6	7,2	4,2	6,8	5,5	5,5
cijfer sportvoorzieningen	7,3	7,2	6,4	3,2	4,3	1,8	6,3	5,9	3,8	7,3	5,6	7,7
cijfer openbaar vervoer	5,4	7,3	6,2	2,7	3,5	1,7	4,7	4,2	4,4	8,0	5,9	7,2
cijfer winkels dag.boodsch.	2,0	7,6	6,8	2,2	2,5	2,2	7,4	2,8	2,6	6,1	5,2	7,0
basisonderwijs in dorp	87%	91%			78%		80%	0%	82%	42%		99%
WMO cliënten (in % 65+)	14%	18%			23%		13%	13%	24%	12%		18%
Veiligheid												
aangiftes diefst/gew/100 won.	4,2	3,5			4,4		2,1	1,5	1,5	6,9		4,8
verkeersongeval/100 won.	8,1	3,3			7,2		1,5	3,1	3,9	4,4		5,1
score diefstal *	3,1	3,0	2,3	0,6	0,8	0,3	2,0	0,7	1,4	3,6	1,7	4,1
score verkeersproblemen *	3,6	2,9	3,8	2,9	4,1	3,3	3,2	2,8	4,4	3,1	4,1	4,2
voelt zich wel eens onveilig	30%	33%			16%		25%	16%	11%	30%		38%
relatief gunstig rond gemiddeld relatief ongunstig												

relatief gunstig rond gemiddeld relatief ongunstig

* Gebaseerd op de mate waarin bewoners vinden dat dit voorkomt. Hoge scores zijn ongunstig.

Dorpenatlas Winsum

2008

O O S T V E E N
Beleidsonderzoek en Advies

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Winsum.
Postbus 10, 9950 AA Winsum.
Contactpersoon: Renee Orleans.
Telefoon (0595) 44 77 65.
E-mail: r.orleans@winsum.nl.
Internet: www.winsum.nl.

Uitgave en rapportage: Oostveen Beleidsonderzoek en Advies.
Elbertbos 1, 7543 GV Enschede.
Telefoon (053) 430 55 96.
E-mail: info@oostveen.net.
Internet: www.oostveen.net.

Dit rapport is te downloaden op www.winsum.nl en www.oostveen.net.
Enschede / Winsum, juni 2008.
ISBN 978-90-76145-69-3.

Samenstelling: drs. Paul Oostveen.
Vormgeving en omslagontwerp: Oostveen Beleidsonderzoek en Advies.
Foto's omslag: Gemeente Winsum.
Basiskaarten: Provincie Groningen (bewerkt door Paul Oostveen).
Drukwerk: Gildeprint Drukkerijen, Enschede.

**Overname uit dit rapport is toegestaan,
mits de bron duidelijk wordt vermeld.**